

PROGRAMMABEGROTING 2019

MEERJARENRAMING 2020-2022

Datum: 10 september 2018

Dit is een uitgave van de Gemeente Blaricum

Kerklaan 16
1261 JB Blaricum

Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Tel. 14 035
info@blaricum.nl

Geachte leden van de Gemeenteraad van Blaricum,

Voor u ligt de programmabegroting 2019, de eerste begroting van het nieuwe college.

Het nieuwe college heeft nieuw beleid ingezet door het coalitieakkoord om te zetten in een concreet collegeprogramma. Op verzoek van de raad is in korte tijd op basis van dit collegeprogramma en andere ontwikkelingen een kadernota tot stand gebracht, dat door de raad op 10 juli 2018 is vastgesteld.

In de voorliggende begroting 2019-2022 zijn de punten uit de kadernota (en dus ook het collegeprogramma) opgenomen. Ook zijn de financiële gevolgen opgenomen van moties en amendementen die naar aanleiding van de jaarstukken 2017 zijn aangenomen. Daarnaast zijn de budgetten op een aantal punten aangepast aan autonome ontwikkelingen, zijn waar nodig correcties toegepast en soms is er sprake van gewijzigd beleid. In een klein aantal gevallen heeft de raad nog geen besluit genomen over dit gewijzigd beleid en doet de raad dit door deze begroting vast te stellen.

Meerjarenperspectief op hoofdlijnen

Met inachtneming van het bovenstaande presenteren wij U een begroting die voor zowel 2019 als op lange termijn ruim sluitend is. Het begrotingssaldo is positief voor alle jaren, óók voor 2022 wanneer het recht op invordering van precario is komen te vervallen. Blaricum voldoet hiermee aan artikel 189 van de Gemeentewet, die een materieel en structureel sluitende begroting eist.

In de maart- en meicirculaire van dit jaar is aangegeven dat het aandeel voor Blaricum uit het gemeentefonds aanzienlijk is verhoogd. Tegelijk zien we uitdagingen in de toekomst waarvan de impact nog onzeker is en die we daarom nog niet hebben kunnen opnemen in de begroting. Daarbij denken we aan grote infrastructurele projecten, duurzaam bouwen, en de plannen voor integrale verbetering van de fysieke leefomgeving van Blaricum. Hoewel hiervoor al aanzienlijke reserves zijn ingericht, laten de berekeningen tot nu toe zien dat hiervoor meer middelen nodig zullen zijn.

Het nieuwe beleid conform het collegeprogramma

De kenmerken van het nieuwe beleid van de coalitie zijn:

- Vasthouden aan een goed bestuurde, zelfstandige gemeente Blaricum ("Blaricum een, zelfstandig, authentiek dorp in het Gooi");
- met een gezamenlijk ambtenarenapparaat met Laren en Eemnes.
- Waar nodig intensief met anderen samenwerken en gebruikmaken van elkaars expertise.
- Met een transparante bestuursstijl streven naar een zo breed mogelijk draagvlak op basis van consensus in de raad.
- Meer inspelen op maatschappelijke initiatieven. Niet aangeven waarom dingen niet kunnen maar positief meedenken en waarderen.
- De sociale cohesie in ons dorp is erg belangrijk. Daarom de sociale en culturele eigenheden en de fysieke kenmerken behouden en versterken.

Verder investeren in uitvoeringsorganisaties

De BEL Combinatie voert alle bestaande en nieuwe beleid uit, in samenwerking met een aantal verbonden partijen. Dit is een blijvende uitdaging waarbij steeds meer zaken regionaal geregeld worden en te maken krijgen met wijzigend rijksbeleid. Er was voor vier jaar extra ingezet op versterking van de uitvoering zodat zowel de burger als het bestuur kunnen vertrouwen op goede kwaliteit van dienstverlening. Dit budget van € 150.000 voor de versterking van de BEL Combinatie is nu structureel ingezet ten behoeve van de kosten BEL Combinatie.

Daarnaast zijn ook extra middelen vrijgemaakt voor de uitvoeringskosten van de HBEL (Maatschappelijke Zaken Huizen, Blaricum, Eemnes, Laren).

Structureel is bij de kadernota 2018/kadernota 2019 € 150.000 opgenomen voor majeure projecten. Over de invulling hiervan heeft de raad nog geen besluiten genomen. Dit bedrag is dus nog structureel beschikbaar en kan eventueel ook voor de uitvoeringsorganisatie ingezet kan worden.

Verlaging lokale lasten voor de burger

De voorziening afvalstoffenheffing is dit jaar nog hoog genoeg om net als voorgaande jaren een deel daarvan aan de burger terug te geven. In deze begroting stellen wij u daarom voor om ook dit jaar in totaal € 100.000 op de aanslagen afvalstoffenheffing in mindering te brengen.

In het coalitieakkoord is afgesproken dat de inkomsten OZB alleen nog zullen stijgen met de areaaluitbreiding. De WOZ waarde van bestaande woningen is gemiddeld met 6,5% gestegen. Om deze reden hebben we het tarief voor de OZB voor woningen met 6,5% verlaagd.

Wij denken u met deze begroting een heldere en transparante weergave te doen van ons beleid, van visie per programma tot detaillering van wijziging in budgetten.

Het college van burgemeester en wethouders

INHOUDSOPGAVE

LEESWIJZER.....	9
VERSHUUVINGEN IN CIJFERS VOORGAANDE JAREN	11
PORTEFUILLERDELING	11

BEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG

FINANCIËLE BEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG	15
---	----

PROGRAMMAPLAN

ALGEMEEN	21
VERPLICHT BELEIDSINDICATOREN	22
PROGRAMMA 1 - BESTUURSZAKEN	25
PROGRAMMA 2 - BURGERZAKEN.....	29
PROGRAMMA 3 - OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	33
PROGRAMMA 4 - WEGEN, GROEN, WATER EN VERKEER.....	37
PROGRAMMA 5 - ONDERWIJS	42
PROGRAMMA 6 - CULTUUR, SPORT EN RECREATIE	47
PROGRAMMA 7 - SOCIAAL DOMEIN	50
PROGRAMMA 8 – MILIEU EN DUURZAAMHEID.....	56
PROGRAMMA 9 – BOUWEN EN WONEN	60
PROGRAMMA 10 - GRONDEXPLOITATIE, DORPSVERNIEUWING EN ECONOMISCHE ZAKEN	66
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	69
OVERHEAD.....	72
ONVOORZIEN	74
VENNOOTSCHAPSBEHLASTING	75
MUTATIE RESERVES	77

PARAGRAFEN

A. PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBELHEERSING.....	81
B. PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	92
C. PARAGRAAF FINANCIERING.....	100
D. PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING	100
E. PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN	106
F. PARAGRAAF GRONDBELID.....	121
G. PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN	124
H. PARAGRAAF RESERVES EN VOORZIENINGEN.....	131

FINANCIËLE BEGROTING

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	137
UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE	145

BIJLAGEN

BIJLAGE I – BEREKENING FINANCIËLE KENGETALLEN	157
BIJLAGE II – RENTERISICO.....	159
BIJLAGE III – TOELICHTING ALGEMENE UITKERING.....	160
BIJLAGE IV – BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD (TAAKVELD)	165
BIJLAGE V – BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD (PROGRAMMA)	168

De programmabegroting 2019 bestaat uit de begroting in één oogopslag, de beleidsbegroting en de financiële begroting. Tenzij anders vermeld zijn alle bedragen in euro's en afgerond op hele getallen. Door deze afronding kan een optelverschil ontstaan. Duiding 'resultaat' in de financiële tabellen:

Bedrag +:	resultaat is negatief (verlies)	méér uitgaven of minder inkomsten dan begroot
Bedrag -:	resultaat is positief (winst)	minder uitgaven of méér inkomsten dan begroot

Hieronder worden de verschillende onderdelen van de programmabegroting kort beschreven.

Begroting in één oogopslag

Bij de begroting in één oogopslag is op hoofdlijnen inzicht in de financiële positie van de gemeente gegeven voor de komende jaren. Daarnaast wordt een beeld gegeven van de belangrijkste inkomsten en uitgaven van de gemeente Blaricum.

Programmaplan

In het programmaplan wordt per programma ingegaan op de maatschappelijke effecten en de wijze waarop er naar gestreefd zal worden die effecten te verwezenlijken. Dit wordt gedaan aan de hand van de drie W-vragen: *wat willen we bereiken?* (doelstellingen), *wat gaan we daarvoor doen?* (activiteiten) en tot slot *wat mag het kosten?* Naast de programma's bevat het programmaplan een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, een overzicht van de overheadkosten, het bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting, het bedrag voor onvoorzien en een overzicht met de mutaties reserves.

Paragrafen

In de paragrafen worden de onderwerpen behandeld die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente Blaricum. De voorgeschreven paragrafen betreffen: onderhoud kapitaalgoederen, verbonden partijen, grondbeleid, financiering, bedrijfsvoering, weerstandsvermogen en risicobeheersing en de lokale heffingen. Aan de voorgeschreven paragrafen is de paragraaf reserves en voorzieningen toegevoegd.

Overzicht van baten en lasten

Het overzicht van de baten en lasten bestaat uit de meerjarenraming 2019-2022 waarmee inzicht wordt gegeven van de totale baten en lasten per programma. Daarnaast is in een overzicht het totaal van alle mutaties na de programmabegroting 2018 gegeven. Beide overzichten sluiten aan met de cijfers en toelichtingen zoals opgenomen in het programmaplan. Tevens zijn de incidentele baten en lasten, de structurele mutaties in de reserves en de analyse op het structureel en reëel evenwicht van de begroting gepresenteerd.

Uiteenzetting van de financiële positie

Samen met het overzicht van baten en lasten is de 'uiteenzetting van de financiële positie' het deel van de begroting dat de basis vormt voor de controle van de rechtmatigheid en het oordeel over het getrouwe beeld van de jaarrekening door de accountant. Dit onderdeel bestaat uit de meerjarige geprognosticeerde balans, de investeringsplanning, een overzicht van de reserves en voorzieningen en tot slot het overzicht van het EMU-saldo.

Bijlagen

De bijlagen bestaan uit het overzicht van de taakvelden en de toelichting op de algemene uitkering.

VERSCHUIVINGEN IN CIJFERS VOORGAANDE JAREN

Wijzigingen in cijfers realisatie 2017 en Begroting 2018 primitief

In principe komen de cijfers van de realisatie 2017 en de begroting 2018 (primitief) overeen met de door de raad vastgestelde documenten, respectievelijk de jaarstukken 2017 en de meerjarenbegroting 2018-2021. Echter, op twee gebieden is de opbouw van de begroting met ingang van 2019 gewijzigd. Dit betreft de verschuiving van het taakveld volksgezondheid van programma 8 naar programma 7 en het rechtstreeks plaatsen van de kostenplaatsen vastgoed in de exploitatie. Voor de vergelijkbaarheid van de cijfers zijn deze wijzigingen ook met terug werkende kracht toegepast op de vergelijkende cijfers van realisatie 2017 en primitieve begroting 2018.

Ad verschuiving volksgezondheid

Er heeft een accentverschuiving plaatsgevonden tussen het programma Milieu en Duurzaamheid en het programma Sociaal Domein. Voorheen was het taakveld Volksgezondheid (7.1) opgenomen onder het programma Volksgezondheid en Milieu. Aangezien het programma met het nieuwe collegeprogramma is gewijzigd in het programma Milieu en Duurzaamheid is besloten om het taakveld toe te voegen aan het programma Sociaal Domein.

Ad verplaatsen vastgoed naar exploitatie

Voorheen werden de kosten van het vastgoed, de gebouwen, geadministreerd als zogenaamde 'hulpkostenplaatsen'. Vervolgens werd het saldo van de baten en lasten van een gebouw als één bedrag doorbelast naar de betreffende beleidskostenplaats. De nieuwe voorschriften voor de gemeentelijke verantwoording staan dit echter niet meer toe (vernieuwde BBV). Alle details, de verschillende kostensoorten en het onderscheid naar baten en lasten, moet zichtbaar zijn in de exploitatie. Deze verschuiving naar de exploitatie geeft dat er meer inkomsten en uitgaven zichtbaar zijn op de desbetreffende programma's. Maar, omdat een deel van de doorbelasting in 2017 plaatsvond via incidentele baten/lasten, vindt ook een verschuiving tussen de programma's plaats.

Concreet hebben als gevolg van het bovenstaande de volgende verschuivingen tussen de programma's plaatsgevonden:

Programma	Oude situatie		Verschuivingen		Nieuwe situatie	
	Realisatie 2017	Begr. 2018 v. wijziging	Realisatie 2017	Begr. 2018 v. wijziging	Realisatie 2017	Begr. 2018 v. wijziging
3. Openbare orde en veiligheid	1.014.865	1.132.842	48.000	-	1.062.865	1.132.842
4. Wgn, grn, water en verkeer	1.948.707	2.254.593	-3.626	-5.771	1.945.081	2.248.822
5. Onderwijs	613.438	747.266	2.100	-39.547	615.538	707.719
6. Cultuur, sport en recreatie	657.796	555.011	18.925	5.771	676.721	560.782
7. Sociaal Domein ¹	4.241.741	4.338.676	330.016	385.956	4.571.757	4.724.632
8. Milieu en duurzaamheid ¹	253.903	400.652	-333.084	-385.956	-79.181	14.696
9. Bouwen en wonen	-845.582	-779.788	5.068	-	-840.514	-779.788
Algemene dekkingsmiddelen	-13.506.913	-13.421.284	-67.400	39.547	-13.574.313	-13.381.737
Saldo totaal	-5622.045	-4.772.032	-	-	-5.622.045	-4.772.032

¹ Waarvan in 2017 €340.554 betrekking heeft op de taakveldverschuiving volksgezondheid. In 2018 betreft dit €385.956.

PORTEFEUILLEVERDELING

Het college van burgemeester en wethouders (B&W) is het dagelijks bestuur van de gemeente. Ook zorgt het college voor het uitvoeren van landelijke regelingen, het zogenaamde medebewind. Als dagelijks bestuur is het college van B&W de eerst verantwoordelijke instantie voor de financiën van de gemeente.

De gemeente Blaricum telt drie wethouders. De burgemeester en de wethouders zijn verantwoordelijk voor een aantal bestuurlijke taken en hebben ieder een eigen portefeuille die is gekoppeld aan de verschillende programma's in de programmabegroting.

Burgemeester mevrouw J.N. de Zwart-Bloch

Mevrouw J.N. (Joan) de Zwart-Bloch is 1 april 2008 benoemd als burgemeester van Blaricum

Portefeuille

- Kabinetszaken/representatie
- Communicatie en voorlichting
- Openbare orde en veiligheid
- APV
- Juridische zaken
- Regionale zaken incl. MRA
- Algemeen bestuurlijke zaken
- ICT en (publieke) Dienstverlening
- HRM Blaricum
- Kunstzaken
- CERT (cultuur, erfgoed, recreatie, toerisme)

Wethouder mevrouw. A.M. Kennis

Mevrouw A.M. (Anne-Marie) Kennis is 24 april 2018 benoemd als wethouder en is 1^e loco-burgemeester.

Portefeuille

- Economische zaken & werkgelegenheid
- Financiën
- Grondzaken en vastgoed
- Monumenten
- Sportzaken
- Handhaving
- AHRI procedure en strategie
- BEL Combinatie

Projecten

- De Blaricummermeent

Wethouder mevrouw E.J.M. Boersen-de Jong

Mevrouw E.J.M. (Liesbeth) Boersen-de Jong is 24 april 2018 benoemd als wethouder en is 2^e loco-burgemeester.

Portefeuille

- Ruimtelijke ontwikkeling
- Omgevingswet
- Vergunningen
- Volkshuisvesting en wonen
- Openbare ruimte:
 - Wegen
 - Groen
 - Riolering
 - Speelplaatsen
- Verkeer en vervoer (incl. HOV)
- Milieu en duurzaamheid

Wethouder de heer. G.C. Knoop

De heer G.C. (Gerard) Knoop is 24 april 2018 benoemd als wethouder en is 3e loco-burgemeester.

Portefeuille

- Sociaal Domein (Wmo/welzijn/jeugdbeleid)
- Participatiebeleid, Tomin
- Volksgezondheid
- Subsidiebeleid
- Onderwijs
- Agrarische zaken
- Natuur en landschap, w.o. Nationaal park Utrechtse Heuvelrug, De Kampen, GNR
- Water, gastvrije randmeren

BEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG

FINANCIËLE BEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG

SLUITENDE MEERJARENBEGROTING

De begroting 2019 is sluitend met een voordelig saldo van € 372.897. Dit resultaat is een optelling van de bestaande meerjarenbegroting zoals opgenomen in de programmabegroting 2018, de mutaties uit de kadernota 2019, de effecten van het collegeprogramma en tot slot de nieuwe mutaties die zijn toegelicht in dit nieuwe begrotingsdocument. Hieronder is de opbouw van de begroting 2019 en het meerjarenperspectief opgenomen.

Meerjarenperspectief 2019-2022	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Meerjarenbegroting 2018-2021	-374.052	-374.863	-338.324	-488.324
Kadernota 2019-2022 (incl. DVO)	46.923	-146.466	-277.730	21.434
Collegeprogramma 2018-2022	222.000	307.000	137.000	122.000
Nieuwe mutaties na kadernota	-267.768	-242.497	-195.241	81.766
Geraamd resultaat	-372.897	-456.826	-674.295	-263.124

In het programmaplan zijn de nieuwe mutaties per programma nader toegelicht. In de financiële begroting zijn alle nieuwe mutaties in één overzicht, maar zonder toelichting, opgenomen.

De begroting dient daarbij boekhoudkundig en materieel in evenwicht te zijn (art. 189 Gemeentewet). Een begroting is materieel sluitend wanneer de structurele en éénmalige uitgaven in evenwicht zijn met de daar tegenover staande structurele en éénmalige inkomsten. De raad ziet erop toe dat de begroting in evenwicht is en kan hiervan afwijken indien aannemelijk is dat het evenwicht in de begroting de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht. Op basis van onderstaand overzicht wordt aangetoond dat de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022 structureel in evenwicht is. Dit houdt in dat structurele lasten kunnen worden gedekt met structurele baten. Indien dit niet het geval zou zijn, zou de kans groot zijn dat er op termijn een begrotingstekort ontstaat. De huidige ramingen tonen aan dat dit risico op dit moment niet aan de orde is.

Het structureel begrotingsevenwicht wordt berekend door de totale lasten en baten te verminderen met de incidentele lasten en baten. Het saldo dat over blijft moet op termijn positief zijn (de structurele baten zijn dan groter dan de structurele lasten). In de jaren 2019 tot en met 2022 is op basis van de ramingen sprake van een positief saldo.

Berekening structureel saldo	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Geraamd resultaat	-372.897	-456.826	-674.295	-263.124
-/- Incidentele lasten	-437.274	-285.000	-55.000	-40.000
+ Incidentele baten	100.000	-	-	-
-/- Incidentele toevoegingen reserves	-	-	-	-
+ Incidentele onttrekkingen reserves	40.000	40.000	40.000	40.000
Structureel saldo begroting	-670.171	-701.826	-689.295	-263.124
Structureel evenwicht?	Ja	Ja	Ja	Ja

OPBRENGSTEN EN KOSTEN

Opbrengsten gemeente Blaricum

De totale opbrengsten (baten) van de gemeente Blaricum bedragen €31,1 miljoen. Voor een groot deel van deze opbrengsten mag de gemeente zelf bepalen waar zij het geld aan uitgeeft. Dit zijn de vrij besteedbare middelen die bestaan uit de gemeentelijke belastingen, de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de overige eigen inkomsten.

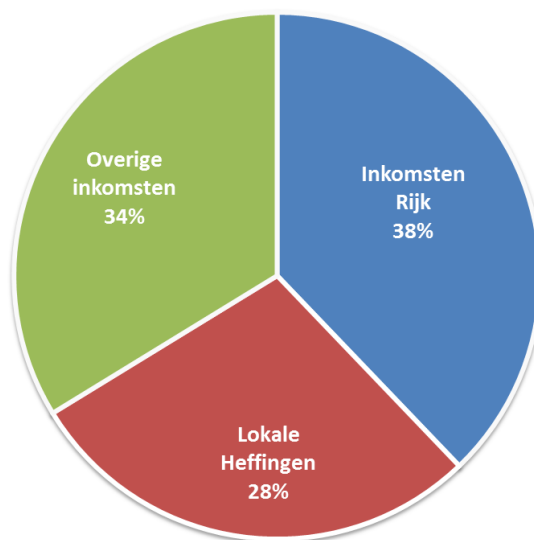
Daarnaast ligt voor een deel van de opbrengsten vast waar de gemeente het geld aan uit moet geven. Daarvan is sprake bij de heffingen die bedoeld zijn om bepaalde gemeentelijke taken van te kunnen betalen.

Voorbeelden hiervan zijn de rioolheffing, de afvalstoffenheffing maar ook de leges voor paspoorten en rijbewijzen. De heffingen mogen niet meer opbrengen dan de taken kosten, oftewel de gemeente mag hier geen winst op maken.

Ten slotte ontvangt de gemeente specifieke uitkeringen die enkel uitgegeven mogen worden aan specifieke taken zoals onderwijsachterstand. Als de gemeente hiervan geld overhoudt moet zij dit terugbetalen aan het Rijk. Voor de gemeente Blaricum zijn de inkomsten voor begrotingsjaar 2019 als volgt opgebouwd:

INKOMSTEN GEMEENTE BLARICUM (x €1.000)

ONTVANGSTEN RIJK	€11.809
LOKALE HEFFINGEN	€8.775
Onroerende zaakbelasting (OZB)	€4.324
Afvalstoffenheffing	€1.152
Rioolheffing	€1.109
Leges omgevingsvergunning	€973
Precariobelasting	€766
Overige leges en heffingen	€451
OVERIGE INKOMSTEN	€10.528
Grondexploitatie	€9.433
Mutaties reserve	€544
Pachten en huren	€212
Rente en dividenden	€83
Overige inkomsten	€256

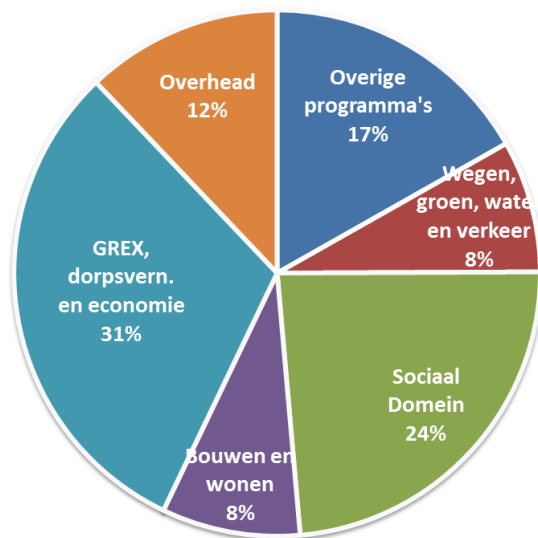
Zoals te zien bestaat het grootste deel van de opbrengsten uit ontvangsten van het Rijk (38 %). Het grootste deel van deze ontvangsten komt vanuit het gemeentefonds (86%). De overige ontvangsten vanuit het Rijk betreft geld voor specifieke doeluitkeringen (14%). Een ander groot deel van de opbrengsten bestaan uit de inkomsten door grondverkoop in de Blaricummermeent (30%) en de inkomsten uit de onroerendezaakbelasting (14%). De hierna nog resterende inkomsten bedragen zo'n 18% van de totale inkomsten.

Kosten gemeente Blaricum

De totale kosten (lasten) van de gemeente Blaricum bedragen €30,7 miljoen. De uitgaven zijn zeer divers en bestaan bijvoorbeeld uit groenonderhoud, afschrijving van investeringen, subsidies en bijdragen, salariskosten en de kosten van de uitvoeringsorganisatie (BEL Combinatie). In het overzicht van de uitgaven zijn per programma de totale kosten gepresenteerd. Voor de gemeente Blaricum zijn de uitgaven voor begrotingsjaar 2019 als volgt opgebouwd:

UITGAVEN GEMEENTE BLARICUM (x €1.000)

PROGRAMMA'S	€26.258
Bestuurszaken	€788
Burgerzaken	€469
Openbare orde en veiligheid	€1.340
Wegen, groen, water en verkeer	€2.499
Onderwijs	€777
Cultuur, sport en recreatie	€702
Sociaal Domein	€7.274
Milieu en duurzaamheid	€324
Bouwen en Wonen	€2.611
GREX, dorpsvern. en econom. zaken.	€9.472
OVERIGEN	€4.468
Algemene dekkingsmiddelen	€645
Overhead	€3.708
Onvoorzien	€29
Reserves	€86

Ongeveer 31% van de uitgaven vindt plaats binnen het programma Grondexploitatie, dorpsvernieuwing en economische zaken. De uitgaven binnen dit programma hebben voor 99,59% betrekking op de ontwikkeling van de Blaricummermeent. Dit betreft dan voornamelijk kosten voor het bouwrijp maken van gronden en het (her)inrichten van gebieden. Tegenover deze uitgaven staan evenveel inkomsten vanuit de grondverkopen.

Een ander grote kostenpost is het programma Sociaal Domein. Ongeveer 24% van de uitgaven vinden binnen dit programma plaats. Tot het Sociaal Domein behoort alles wat te maken heeft met zorg en ondersteuning van burgers met een hulpvraag. Daarbij gaat het om jongeren, ouderen, mensen met een beperking (fysiek, verstandelijk of psychisch) en mensen die moeilijk aan werk kunnen komen of die werkloos zijn geworden.

Ook binnen het onderdeel Overhead (13%) vinden relatief veel uitgaven plaats. Dit betreft voor het merendeel de uitvoeringskosten van de BEL Combinatie (76%). Voor een gedetailleerd overzicht van alle gemeentelijke uitgaven per programma (taakveldniveau) wordt verwezen naar bijlage V.

PROGRAMMAPLAN

ALGEMEEN

In het programmaplan wordt per programma ingegaan op de maatschappelijke effecten en de wijze waarop er naar gestreefd zal worden die effecten te verwezenlijken. Dit wordt gedaan aan de hand van de drie W-vragen:

- Wat willen we bereiken? (doelstellingen);
- Wat gaan we daarvoor doen? (activiteiten);
- Wat mag het kosten?

Per programma zijn hiervoor indicatoren opgesteld. Een aantal indicatoren is verplicht voorgeschreven. Deze indicatoren zijn in het volgende hoofdstuk verzameld, onder vermelding van de doelstellingen per programma. Wij hebben ervoor gekozen de drie BEL-gemeenten naast elkaar te presenteren.²

Naast de programma's bevat het programmaplan een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, een overzicht van de overheadkosten, het bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting, het bedrag voor onvoorzien en een overzicht met de totale mutaties reserves³.

Opzet programmaplan

De opbouw per programma is als volgt:

- Visie programma;
- Doelstellingen en activiteiten;
- Betrokkenheid verbonden partij om de doelstelling(en) te realiseren;
- Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen;
- Speerpunten van beleid en relevante beleidsontwikkelingen (indien van toepassing);
- Niet verplichte beleidsindicatoren en servicenormen (indien van toepassing);
- Programmakosten en toelichting op verschil begroting 2019 ten opzichte van de actuele begroting 2018;
- Specificatie van bij het programma horende mutaties met reserves. Ook hierbij zelfde gebruik van tekens '+' en '-': een onttrekking aan de reserve is een inkomsten, dus een voordeel, ofwel aangegeven met een '-'.

² Vergelijking met alle gemeenten is digitaal mogelijk op de website "Waar staat je gemeente.nl"

³ In voorgaande begrotingen zat dit nog opgenomen in het overzicht van algemene dekkingsmiddelen.

VERPLICHTE BELEIDSINDICATOREN

Op 1 april 2016 is de Regeling Beleidsindicatoren vastgesteld. In de regeling zijn de beleidsindicatoren opgenomen die met ingang van begrotingsjaar 2017 moeten worden opgenomen in de programma's. Deze indicatoren zijn in de programmabegroting 2019 opgenomen in één totaaloverzicht als onderdeel van het programmaplan. Deze indicatoren zijn niet opnieuw opgenomen in de programma's zelf.

Programma 0 Bestuur								
#	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Periode	Bron
1	-	-	Formatie	0,16	0,16	0,14	2017	BEL
2	-	-	Bezetting	0,22	0,22	0,18	2017	BEL
3	-	-	Apparaatskosten	€355	€355	€389	2017	Begroting
4	-	-	Externe inhuur	-	-	75%	2017	Begroting
5	-	-	Overhead	11,13%	11,13%	16,96%	2017	Begroting

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het aantal fte per 1.000 inwoners.
- 2 De bezetting in aantal fte per 1.000 inwoners.
- 3 De apparaatskosten per inwoner.
- 4 De kosten van externe inhuur als % van het totaal van de loonsom en de totale kosten van inhuur externen.
- 5 Percentage van de totale lasten.

Programma 3 Openbare orde en veiligheid								
#	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Periode	Bron
1	3.1	1.0	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	0,5	0,6	0,9	2017	CBS
2	3.1	1.0	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	3,1	3,4	2,3	2017	CBS
3	3.1	1.0	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	6,8	1,7	7,3	2017	CBS
4	3.1	1.0	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	4,2	3,9	3,7	2017	CBS
5	3.1	1.0	Verwijzingen Halt	51	75	23	2017	Bur. Halt
6	3.1	1.0	Harde-kern jongeren	0	1,4	0,8	2014	KLPD
7	3.1	1.0	Jongeren met een delict voor de rechter	0,58	0,53	0,29	2015	VJI

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
- 2 Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
- 3 Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.
- 4 Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners.
- 5 Het aantal verwijzingen naar HALT per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.
- 6 Het aantal harde-kern jongeren per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-24 jaar.
- 7 Percentage 12 t/m 21 jarigen.

Programma 4 Wegen, groen, water en verkeer								
#	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Periode	Bron
1	4.2	2.0	Ziekenhuisopname nav verkeersongeval met een motorvoertuig	7	8	3	2015	Veiligheid NL
2	4.2	2.0	Ziekenhuisopname nav vervoersongeval met een fietser	7	8	3	2015	Veiligheid NL

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen.
- 2 Als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen.

Programma 5 Onderwijs								
#	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Periode	Bron
1	5.3	4.0	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	1,1	0,8	1,1	2016	DUO
2	5.3	4.0	Absoluut verzuim	0	0	0	2017	Ingrado
3	5.3	4.0	Relatief verzuim	18,9	26,83	15,06	2017	Ingrado

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12-23 jaar) dat voortijdig, d.w.z. zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
- 2 Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 inwoners lft.5-18 jaar.
- 3 Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners lft.5-18jr.

Programma 6 Cultuur, sport en recreatie								
#	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Periode	Bron
1	6.1	5.0	% Niet-wekelijks sporters	45,7	46,7	42,1	2016	CBS/RIVM

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder.
Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens 1 x per week aan sport doet.

Programma 7 Sociaal Domein								
#	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Periode	Bron
1	7.3	6.0	Banen	602	533,9	770,4	2017	LISA
2	7.3	6.0	Netto arbeidsparticipatie	63	69	63	2017	CBS
3	7.3	6.0	Bijstandsuitkeringen	18,5	17	18	2017	CBS
4	7.3	6.0	Lopende re-integratievoorzieningen	18,9	14	18,6	2017	CBS
5	7.3	6.0	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	21	19	23	2017	CBS
6	7.3	6.0	% kinderen in armoede	3,78	2,51	1,92	2015	VJI
7	7.3	6.0	% werkloze jongeren	1,55	0,54	0,89	2015	VJI
8	7.3	6.0	Jongeren met jeugdhulp	6,9	9,6	5,5	2017	CBS
9	7.4	6.0	Jongeren met jeugdbescherming	0,5	0,5	0,5	2017	CBS
10	7.4	6.0	Jongeren met jeugdreclassering	-	-	-	2017	CBS

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
- 2 Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
- 3 Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder.
- 4 Het aantal lopende re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
- 5 Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Aantal per 1.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep.
- 6 Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
- 7 Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).
- 8 Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.
- 9 Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
- 10 Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).

Programma 8 Milieu en Duurzaamheid								
#	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Periode	Bron
1	8.1	7.0	% Hernieuwbare elektriciteit	1	4,9	0,8	2016	RWS

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Programma 9 Bouwen en wonen								
#	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Periode	Bron
1	9	7.0	Fijn huishoudelijk restafval	199	192	199	2016	CBS
2	9	8.0	Woonlasten éénpersoonshuishouden	1.022	641	936	2018	COELO
3	9	8.0	Woonlasten meerpersoonshuishouden	1.161	826	1.103	2018	COELO
4	9	8.0	WOZ-waarde woningen	531	290	559	2017	CBS
5	10.1	8.0	Nieuwbouw woningen	24,4	13,8	2,1	2015	ABF
6	9	8.0	Demografische druk	96,2	77,9	111,9	2018	CBS

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval (kg. per inwoner).
- 2 Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
- 3 Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
- 4 De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
- 5 Het aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 woningen.
- 6 De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

Programma 10 Grondexploitatie, dorpsvernieuwing en econ. Zaken								
#	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Periode	Bron
1	10.2	3.0	Vestigingen	158,2	192,5	223,5	2017	LISA
3	10	3.0	Functiemenging	43	45,3	46,5	2017	LISA

Toelichting beleidsindicatoren

- 1 Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
- 3 De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

PROGRAMMA 1 - BESTUURSZAKEN

Portefeuillehouder(s): J.N. de Zwart-Bloch en A.M. Kennis

Visie

Wij hebben als visie “Blaricum een, zelfstandig, authentiek dorp in het Gooi”. Hieraan willen we de komende vier jaar werken met de voltallige raad en onze inwoners, daarbij staat ons een transparante bestuursstijl voor ogen.

Wij willen meer inspelen op maatschappelijke initiatieven. Niet aangeven waarom dingen niet kunnen maar positief meedenken en waarderen. Uitgangspunt is wat wij als gemeente kunnen toevoegen aan wat de samenleving wil. Waar nodig willen we intensief met anderen samenwerken en maken wij graag gebruik van elkaars expertise. Daarbij streven wij naar een zo breed mogelijk draagvlak op basis van consensus in de raad.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten	
1.1.	Blaricum blijft zelfstandig en we toetsen dit via een representatief onderzoek onder onze inwoners.	1.1.1	Alle bestuurlijke mogelijkheden gebruiken bij de ARHI procedure, bij voorkeur samen met Laren en Huizen, om ons te verweren tegen een toekomstige herindeling.
		1.1.2	Een representatief onderzoek uit laten voeren onder de inwoners m.b.t. het behoud van zelfstandigheid.
1.2	Wij vinden het essentieel de karakteristieken van Blaricum zoals het cultureel erfgoed, het groene en agrarische karakter, de heide, de Engden, de Kampen en de kenmerkende bebouwing te behouden. Deze zogenoemde kernwaarden moeten worden beschermd en nadrukkelijk worden vastgelegd in de strategische visie van Blaricum.	1.2.1	Herijken van de strategische visie uit 2010.

Doelstellingen		Activiteiten	
1.3	Proactief een bijdrage blijven leveren aan de regionale samenwerking binnen Gooi & Vechtstreek (G&V) en de Metropoolregio Amsterdam (MRA).	1.3.1	Deelnemen aan regionale overlegvormen.
1.4	Wij vinden het van groot belang om goed te communiceren met onze inwoners, meer ruimte te geven voor initiatieven en burgerparticipatie en onze dienstverlening op goed niveau en laagdrempelig te houden. De betrokkenheid van de inwoners willen wij maximaal organiseren in alle stadia van besluitvorming.	1.4.1	1 a 2 keer per jaar vindt een meerkeuze raadpleging plaats via internet over specifieke thema's/onderwerpen. Wij organiseren face-to-face bijeenkomsten (dialogosessie dorpsdeel, dorpswandelingen met inwoners en raadsleden/wethouders). 1 keer jaar een B100 bijeenkomst organiseren, en werkgroepen van de dialogosessies faciliteren.
1.5	Ons doel is om inwoners te bewegen zich meer betrokken te gaan voelen bij de belangrijke zaken binnen de gemeente en hier actief in te participeren.	1.5.1	De inwoners worden proactief betrokken bij voorstellen en de besluitvorming.

Betrokkenheid verbonden partijen

BEL Combinatie

Door de verbonden partij GR BEL Combinatie worden op basis van een dienstverleningsovereenkomst de uitvoerende en ondersteunende werkzaamheden uitgevoerd.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Gemeenschappelijke Regeling BEL Combinatie	2008
Verordening geldelijke voorzieningen raads- en commissieleden e.d.	2010
Uitkerings - en pensioenverordening wethouders	2010
Verordening op ambtelijke bijstand	2010
Verordening op het recht van burgerinitiatief	2011
Verordening raadscommissies	2010
Verordening bezwaar- en beroepschriften	2008
Inspraakverordening	2008
Verordening op de rekenkamercommissie	2011
Klachtenverordening	2008
Nota Strategische Samenwerking	2011
Informatieplan 2015	2015
Communicatienota "Werken aan relaties"	2015
Notitie Verbonden partijen	2016

Speerpunten en ontwikkelingen

Blaricum blijft zelfstandig

Behoud van onze kenmerkende kleinschaligheid, de identiteit van Blaricum, een eigen gemeentebestuur met lokaal bekende raadsleden in een eigen gemeentehuis met een loket voor burgerzaken in ons eigen dorp vinden wij van groot belang. Daarom houden wij vast aan de zelfstandigheid van Blaricum.

Zelfstandigheid uit het oogpunt van het verleden, heden maar vooral voor de toekomst. Wij willen samenwerken vanuit de zelfstandigheid die Blaricum al 200 jaar kent. In het verzet tegen de fusie zullen wij de samenwerking zoeken met de gelijkgestemde partijen in Laren en Huizen.

Behoud kernwaarden van Blaricum

De Strategische visie "Blaricum, authentiek dorp in 't Gooi" uit 2010 wordt herijkt en waar nodig aangepast aan de huidige ideeën en situatie. Daarmee worden de karakteristieken en kernwaarden van Blaricum veilig gesteld, inclusief de ruimtelijke structuur en specifieke culturele aspecten.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

1. Bestuurszaken	Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten	-8.046	-	-	-	-	-
Lasten	763.088	773.180	788.200	808.060	782.920	767.920
Saldo	755.042	773.180	788.200	808.060	782.920	767.920

Toelichting diverse afwijkingen

1. Bestuurszaken	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Verschil 2019 -/- 2018	V/N
Meerjarenbegroting 2018-2021	895.635	910.496	14.862	N
Begrotingswijzigingen 2018	-122.454	-	122.454	N
Kadernota 2018 (incl. DVO en collegeprogramma)	-	-83.445	-83.445	V
Nieuwe mutaties 2019-2022	-	-38.852	-38.852	V
Totaal saldo	773.180	788.200	15.019	N

Toelichtingen nieuwe mutaties 2019-2022:

Bijstelling personeelsbegroting

8.957 N

De lasten van de personeelsbegroting zijn vooral toegenomen door een uitbreiding van de werktijdfactor van de wethouders. Daarnaast zijn enkele personele budgetten aangepast aan de hand van de realisatie 2017.

Griffieplan

9.000 N

Betreft de financiële vertaling van het griffieplan met opgaven en ambities voor de raad. Kosten nemen onder andere toe door werkbezoeken buiten Blaricum en jaarlijkse excursies. Daarnaast worden er door het jaar heen meer cursussen en trainingen voor raadsleden aangeboden.

Verschuiving representatiebudget naar overhead	-27.000	V
Correctie van het representatiebudget. Per saldo is de mutatie neutraal aangezien zich voor een gelijk bedrag een nadeel voordoet onder overhead.		
Bijdrage RSA	-30.000	V
Dit budget is als onderdeel van de gehele regiobegroting begroot op betreffende taakvelden.		
Overige kleine correcties en autonome ontwikkelingen	191	N
Diverse kleine correcties en autonome ontwikkelingen.		

PROGRAMMA 2 - BURGERZAKEN

Portefeuillehouder(s): J.N. de Zwart-Bloch

Visie

Een klantvriendelijke en efficiënte dienstverlening aan de inwoners en ondernemers van Blaricum.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten	
2.1	Verbetering van de dienstverlening	2.1.1	Betere communicatie met inwoners en ondernemers: We zijn goed bereikbaar en beschikbaar. We bieden proactieve statusupdates van (aan-)vragen en meldingen; We zetten ook meer in op dienstverlening via sociale media; medewerkers zijn nog meer klantgericht en oplossingsgericht en tonen eigenaarschap.
		2.1.2	Verhoging kwaliteit Dienstverlening: producten en diensten zijn beschikbaar via zoveel mogelijk kanalen, waarbij het digitale loket de voorkeur geniet. Digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet. Communicatie, Informatie en data zijn betrouwbaar, transparant en begrijpelijk.
		2.1.3	Klanttevredenheid: We meten frequent de klanttevredenheid van onze inwoners en ondernemers. Op basis van de uitkomsten hiervan werken we continue aan het behouden van de klanttevredenheid en daar waar mogelijk aan een verhoging daarvan.

Doelstellingen		Activiteiten	
2.2	Data in de Basisregistratie Personen (BRP) is structureel van hoge kwaliteit	2.2.1	Jaarlijks wordt de BRP onderworpen aan de wettelijk verplichte BRP- en Paspoort en NIK-audit.
		2.2.2	Periodiek wordt de data van de BRP onderworpen aan zelf-evaluaties en controles en waar nodig verbeterd.
2.3	Het proces verkiezingen (voorbereiding, organisatie en uitvoering) wordt daar waar mogelijk continue verbeterd.	2.3.1	Onderzoek naar voldoende en (wettelijk bepaald) toegankelijke stemlokalen beschikbaar.
		2.3.2	Aanpassing waar nodig van bestaande stemlokalen ivm toegankelijkheid voor minder-validen.
		2.3.3	Digitalisering van aanvragen vervangende stempas, kiezerspas en onderhandse volmacht.

Betrokkenheid verbonden partijen

BEL Combinatie

Door de verbonden partij BEL Combinatie worden op basis van een dienstverleningsovereenkomst de uitvoerende en ondersteunende werkzaamheden uitgevoerd.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Beleidsregeling briefadres	2014
Handboek Waardedocumenten	2017
Handboek BRP	2014
Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen	2014
Gemeentelijk reglement burgerlijke stand	2015
Protocol document- en identiteitsfraude	2014

Speerpunten en ontwikkelingen

Uitvoeren Programma Dienstverlening

- Professionalisering van onze dienstverlening aan de hand van het Uitvoeringsprogramma Dienstverlening 2017 – 2019; Verdere ontwikkeling KCC – Brede Front Office als eerste aanspreekpunt voor de organisatie;
- Continue meting van klanttevredenheid en daarmee continue verbetering van onze dienstverlening aan onze samenleving op alle dienstverleningskanalen;
- Deelname landelijke benchmark Waarstaatjegemeente.nl. In 2018 hebben we deelgenomen aan de landelijke benchmark van Waarstaatjegemeente.nl. Het onderzoek wordt tweejaarlijks herhaald.

Burgerzaken

- Professionalisering borging kwaliteit BRP-gegevens;
- Verdere digitalisering Burgerzaken;
- Verkiezingsproces wordt geprofessionaliseerd door continue project- en procesverbetering
- Uitvoering drie verkiezingen in 2019: Gecombineerde verkiezingen Provinciale Staten en Waterschap in maart 2019 en het Europees Parlement in mei 2019.

Beleidsindicatoren

Niet wettelijk verplichte indicatoren

Indicator bij Doelstelling 2.1	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
De klanttevredenheid is stabiel of neemt bij voorkeur jaarlijks toe op basis van nul-meting 2018.	nnb	Nnb	>2018
Als u ons belt, staan wij u binnen 30 seconden te woord.	84,2%	80%	85%
U wordt maximaal 2 keer doorverbonden. Als de betreffende medewerker niet direct telefonisch bereikbaar is, wordt een terugbelafpraak gemaakt die wordt nagekomen binnen 2 werkdagen.	100%	100%	100%
Aan onze balie hoeft u gemiddeld niet langer dan 15 minuten te wachten	100%	100%	100%
Digitaal bestelde en betaalde producten ontvangt u binnen 5 werkdagen	nnb	nnb	90%
Binnen 2 weken na ontvangst van uw melding over het onderhoud van de openbare ruimte melden wij wat er gebeurd is met uw melding.	94.66%	95%	95%

Wettelijk verplichte indicatoren

Indicatoren bij Doelstelling 2.2	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Oordeel BRP audit volgens planmatige zelfcontrole	positief	positief	positief
Paspoorten en NIK-audits volgens planmatige zelfcontrole	positief	positief	positief

Indicatoren bij Doelstelling 2.3	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Stemlokalen voldoen aan wettelijke vereisten qua toegankelijkheid	nnb	nnb	100%

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

2. Burgerzaken	Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten	-255.702	-202.050	-181.300	-181.300	-181.300	-181.300
Lasten	424.116	434.282	468.788	403.588	430.888	430.888
Saldo	168.414	232.232	287.488	222.288	249.588	249.588

Toelichting diverse afwijkingen

2. Burgerzaken	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Verschil 2019 -/ - 2018	V/N
Meerjarenbegroting 2018-2021	210.760	240.710	29.950	N
Begrotingswijzigingen 2018	21.472	-	-21.472	V
Kadernota 2018 (incl. DVO en collegeprogramma)	-	21.472	21.472	N
Nieuwe mutaties 2019-2022	-	25.306	25.306	N
Totaal saldo	232.232	287.488	55.256	N

Toelichtingen nieuwe mutaties 2019-2022:

Verhoging vergoeding tellers verkiezingen **6.000** **N**

Betreft de verhoging van de vergoeding voor de tellers bij de verkiezingen.

Toename overige kosten verkiezingen **14.000** **N**

Kosten voor het structureel gebruiken van bordbusters en de ingebruikname van een mobiel stembureau. Daarnaast toename kosten in verband met de wettelijk verplichte keuring op toegankelijkheid mindervaliden van alle stembureaus. In het bedrag zitten de kosten van het onderzoek, aanschaf materialen en de aanpassing van de stemlokalen.

Overige kleine correcties en autonome ontwikkelingen **5.306** **N**

Diverse kleine correcties en autonome ontwikkelingen.

PROGRAMMA 3 - OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Portefeuillehouder(s): J.N. de Zwart-Bloch

Visie

Onze inwoners moeten zich veilig voelen in Blaricum, zowel ten aanzien van het veilig wonen als een goede en tijdige bereikbaarheid ingeval van calamiteiten zoals brand. Dat betekent behoud van eigen wijkagenten, voldoende BOA capaciteit, behouden van de eigen vrijwillige brandweer met een eigen brandweerkazerne en voldoende uitgerust om slagvaardig te opereren.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten	
3.1	Verbeteren van de veiligheid voor onze inwoners.	3.1.1	Opstellen van een integraal veiligheidsplan 2019 – 2022. Daarin worden onderstaande speerpunten en overige zaken meegenomen.
		3.1.2	Bewoners voorlichten over de risico's van woninginbraken en te nemen preventieve maatregelen. Dit door middel van bv. een flyeractie, een veiligheidsmarkt, veiligheidskrant en alerteringsbrieven. Daarnaast wordt er ingespeeld op actuele trends door o.a. gerichte communicatie-acties
		3.1.3	Bij jeugd overlastmeldingen wordt er integraal samengewerkt met politie, jongerenwerk en bv. advies en informatie HBEL.
		3.1.4	WhatsApp groepen en politiekeurmerk veilig wonen stimuleren.

Doelstellingen		Activiteiten	
3.2	Adequaaf bestuurlijk optreden bij ondermijnende criminaliteit (zoals drugscriminaliteit, witwassen, mensenhandel), over een goede informatiepositie beschikken en een ontmoedigingsbeleid voor vestiging en beïnvloeding van ambtsdragers.	3.2.1	Op basis van ondermijningsbeelden en signalen wordt een aanpak van ondermijnende criminaliteit opgezet. Toetsing van integriteit van ondernemers uit risicovolle sectoren en evenementen. Beleid opstellen en handhaven als het gaat om ontmoediging van ondermijnende criminaliteit.

Betrokkenheid verbonden partijen

Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek

De voorbereiding op rampen en crises wordt door de gemeente op regionaal niveau georganiseerd door deelname aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek. In deze gemeenschappelijke regeling werken brandweer, geneeskundige hulpdiensten en gemeenten samen om zo effectief mogelijk op te treden wanneer zich een ramp of crisis voordoet. In totaal nemen zeven gemeenten deel aan deze gemeenschappelijke regeling. In dit programma wordt eveneens de kosten van bevolkingszorg, ook uitgevoerd door de Veiligheidsregio in samenwerking met de GR regio G&V uitgevoerd.

BEL Combinatie

Door de verbonden partij GR BEL Combinatie worden op basis van een dienstverleningsovereenkomst de uitvoerende en ondersteunende werkzaamheden uitgevoerd.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Algemene Plaatselijke Verordening	2017
Winkeltijdenverordening	2013
Drank- en Horecaverordening	2014
Brandveiligheid verordening 2016	2016
Regionaal Crisisplan	2016
Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek	2015
Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 (meerjarenbeleidplan)	2018
Uitvoeringsplan Veiligheid 2019	2019
Programmabegroting 2019 Veiligheidsregio Gooi- en Vechtstreek	2018

Speerpunten en ontwikkelingen

Woninginbraak

Woninginbraak is een zogenoemd high impact crime (criminaliteit met een grote impact op veiligheidsbeleving) en daarmee een jaarlijks terugkerend speerpunt. Het is zaak om trends te volgen en daar adequaat op in te spelen. Een aantal vaste activiteiten zoals de inzet van pop up (vraagbaak van politie en BOA) in de wijken en bewustwordingsacties worden uitgevoerd. Daarnaast is enige flexibiliteit gewenst om gerichte en passende acties uit te voeren. Dit jaar zal extra aandacht geschonken worden aan het Politie Keurmerk Veilig Wonen door middel van bv. publicaties en voorlichting, zodat bewoners op de hoogte worden zijn van de mogelijkheden en zelf indien gewenst actie kunnen ondernemen.

Lokale persoonsgerichte aanpak & Zorg- en Veiligheidshuis

De lokale persoonsgerichte aanpak (PGA) is een relatief nieuwe methodiek en daarom nodig om met regelmaat (ambtelijk) te evalueren en de werkwijze indien nodig aan te scherpen. Deze methodiek houdt in dat structureel overleg is met relevante partijen op het gebied van zorg (bijv. GGZ, sociaal wijkteam) en straf (bijv. OM, Reclassering, politie). Dit is met name bedoeld voor complexere overlast- en criminaliteitsdossiers met doelgroepen waar zowel zorg- als strafmaatregelen moeten worden ingezet om te komen tot een veilige leefsituatie. Voor 2019 is €5.000,- extra budget beschikbaar om in specifieke casussen direct te kunnen handelen waar dit nodig is. Het bijbehorende privacyreglement zal in 2019 op Midden Nederland niveau geëvalueerd en daar waar nodig aangepast worden.

Het Zorg- en Veiligheidshuis heeft de jaarlijkse gemeentelijke bijdrage verhoogd met €4.100,-. De reden hiervoor is o.a. uitbreiding van uren voor de procesregie, de casusregie en behandeling van casuïstiek van personen met verward gedrag en acute cases ernstig huiselijk en seksueel geweld.

Signaleringsnetwerk Jeugd

Met de partners Vangnet, Politie en Halt zijn in 2018 afspraken gemaakt over een gewijzigde vorm van aanpak van overlast van jongeren. In 2019 gaan we dit verder vorm geven. De aanpak is enerzijds het vroegtijdig, snel en consequent reageren op overlastsituaties gepleegd door jeugdigen en anderzijds ondersteunt het kwetsbare individuele jongeren in vraagstukken die van belang zijn voor hun ontwikkeling. Preventie alleen is niet voldoende.

Ook wordt er door de partners opgetreden om jongeren in een traject te krijgen waarin aandacht is om hen uit de problemen te houden. Indien een lokale persoonsgerichte aanpak (lokale PGA) nodig is, zal hij/zij aangemeld worden voor triage. Het Veiligheidshuis wordt betrokken zodra de lokale PGA niet afdoende is.

Ondermijnende criminaliteit

In 2018 is er een Plan van Aanpak Ondermijning 2018-2019 opgesteld op basis van het ondermijningsbeeld en bijbehorende signalen. Doel van dit plan is om criminaliteit aan te pakken die vaak onzichtbaar (anders dan openlijke geweldpleging en overlast) is en daarmee het gezag van de overheid probeert te ondermijnen. Soms komt bij dit soort criminaliteit ook intimidatie, bedreiging en afpersing kijken van zowel omwonenden als vertegenwoordigers van de overheid. Denk bij de actiepunten in het plan van aanpak aan het professionaliseren van de uitvoering van het Damoclesbeleid (aanpak drugshandel uit winkels en woningen), het evalueren van het hennepconvenant Midden Nederland en de verkenning en implementatie van de aanpassing / uitbreiding van het BIBOB beleid (integriteitsbeoordelingen van ondernemingen en evenementen).

Crisisbeheersing

Om de mensen van de crisisorganisatie zo goed als mogelijk voor te bereiden op de bestrijding van een ramp of crisis is het van belang om voldoende te oefenen. Het extra budget van €5.000,- is bedoeld om, naast de reguliere (bestuurlijke) oefeningen, lokale oefeningen te kunnen organiseren voor bestuur en/of de ambtelijke organisatie. Denk hierbij aan trainingen voor woordvoering, scenarioanalyse of crisisbesluitvorming.

Beleidsindicatoren

Servicenormen

Servicenorm 'Vergunningen'	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Drank- en Horecaverunning: binnen 3 maanden na het indienen van uw aanvraag, nemen wij een beslissing	80%	90%	90%

Servicenorm 'Vergunningen'	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Evenementvergunning: binnen 8 weken na het indienen van uw aanvraag nemen wij een beslissing	80%	100%	100%

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

3. Openbare orde en veiligheid	Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten	-32.474	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000
Lasten	1.095.339	1.297.651	1.339.787	1.334.546	1.326.158	1.326.158
Saldo	1.062.865	1.274.651	1.316.787	1.311.546	1.303.158	1.303.158

Toelichting diverse afwijkingen

3. Openbare orde en veiligheid	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Verschil 2019 -/- 2018	V/N
Meerjarenbegroting 2018-2021	1.132.842	1.134.772	1.930	N
Begrotingswijzigingen 2018	141.810	-	-141.810	V
Kadernota 2018 (incl. DVO en collegeprogramma)	-	149.887	149.887	N
Nieuwe mutaties 2019-2022	-	32.128	32.128	N
Totaal saldo	1.274.651	1.316.787	42.135	N

Toelichtingen nieuwe mutaties 2019-2022:

Uitbreiding structureel toezicht **20.000** **N**

Structureel budget voor het op niveau houden van de toezicht en handhaving; uitbreiding o.a. door meer controle bij schoolzones.

Oplaadpalen **-6.250** **V**

Het budget voor de oplaadpalen is verplaatst van programma 3 naar programma 4.

Mutaties begroting Regio G&V **9.551** **N**

Met name verhoging zorg en veiligheidshuis (€ +4.100) en diverse overige mutaties.

Overige kleine correcties en autonome ontwikkelingen **8.827** **N**

Diverse kleine correcties en autonome ontwikkelingen.

PROGRAMMA 4 - WEGEN, GROEN, WATER EN VERKEER

Portefeuillehouder(s): E.J.M. Boersen- de Jong

Visie

Het openbaar gebied van Blaricum verdient extra aandacht de komende jaren. Door vergaande bezuinigingen in de afgelopen tijd is er achterstallig onderhoud aan groen, wegen, water en speelplaatsen ontstaan. Op onderdelen is daarvoor een inhaalslag nodig, en op andere vlakken is extra investering en aandacht wenselijk. Het openbaar gebied bepaalt in belangrijke mate de kernwaarden van Blaricum, daar moeten we dan ook in blijven investeren.

Verkeersveiligheid is erg belangrijk. Daarom is er recent een gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (GVVP) vastgesteld. Wij willen extra geld uittrekken om de verkeersmaatregelen uit dit GVVP uiteraard in samenspraak met de inwoners versneld uit te voeren.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten	
4.1	De kwaliteit van het openbaar gebied verbeteren.	4.1.1	Bij nieuwe aanbestedingen het onderhoudsniveau leidend te laten zijn en daarbij ook nadrukkelijk de SW-bedrijven zoals Tomingroep mee laten doen.
		4.1.2	Integrale aanpak bij het herstraten van de Bouwvenen en delen van het oude dorp, in samenspraak met de bewoners.

Doelstellingen		Activiteiten	
4.2	De gemeenteraad heeft in de begroting van 2018 een bedrag opgenomen voor het opstellen van een onderhoudsplan voor de Bijvanck. Er is echter gebleken dat, naast beheerknelpunten in de openbare ruimte, ook andere ontwikkelingen op ruimtelijk niveau spelen die invloed hebben op de openbare ruimte in de Bijvanck. Daarom willen we integraal nadenken hoe we verder moeten met de openbare ruimte.	4.2.1	Doel van het integrale onderzoek is te komen tot een integrale visie, ontwerp en uitvoeringsprogramma voor de openbare ruimte van de Bijvanck, inclusief stimuleren toename groene erfafscheidingen in de Bijvanck.
4.3	Geen wateroverlast meer in de Bijvanck vanwege een te hoge grondwaterstand.	4.3.1	Vooruitlopend op integrale aanpak op korte termijn het acute probleem oplossen.
4.4	Verbeteren van de verkeersveiligheid op basis van het vastgestelde verkeer- en vervoersplan en het oplossen van aanvullende knelpunten.	4.4.1	Prioriteit geven aan het uitvoeren van maatregelen uit het GVVP.
		4.4.2	Veilige oversteek maken van fiets/wandelpad bij Meentstroom over Floris V Dreef.
		4.4.3	De kruising Franse pad/Kerklaan veiliger maken
		4.4.4	Snelheidbeperkende maatregelen treffen, waaronder plaatsing smileys
		4.4.5	De aanpak van overhangend groen van heggen handhaven i.v.m. overzichtelijkheid en verkeerveiligheid.
4.5	Het parkeren in het oude dorp reguleren en overlast beperken.	4.5.1	Blauwe zone handhaven en passende maatregelen nemen voor parkeeroverlast aan randen blauwe zone.
		4.5.2	Het parkeerterrein Bellevue, fase 2 en 3 realiseren.
4.6	Verbeteren van het openbaar vervoer in Blaricum.	4.6.1	Betrokkenheid aanwonenden organiseren bij uitvoering HOV, via instellen klankbordgroep.
		4.6.2	Streven naar realisatie extra bushaltes in Blaricummermeent en terughalen van de spitsbus naar de Uithof, en daartoe in overleg treden met provincie.

Betrokkenheid verbonden partijen

BEL Combinatie

Door de verbonden partij GR BEL Combinatie worden op basis van een dienstverleningsovereenkomst de uitvoerende en ondersteunende werkzaamheden uitgevoerd.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders

GVVP 2017-2021	2018
Wegsleeperverordening	2009
Nota Parkeerbeleid	2009
Groenvisie	2006
Bomenbeleidsplan	2008
Nota Bermenbeleid	2009
Bomenstructuurkaart incl. toelichting	2009
Bomenbeheerplan	2012
Beleids- en beheerplan openbare verlichting 2015 - 2024.	2014
Beheerplan civiele kunstwerken 2018-2020	2018
Wegenbeheerplan 2017 - 2021	2016
Beleidsplan gladheidbestrijding	2010
Nota Burgerparticipatie	2011
Stedelijk waterplan 2010-2015	2009
Handboek Onderhoud Oppervlaktewater	2018

Speerpunten en ontwikkelingen

Kwaliteit openbare ruimte

In de loop van 2019 worden vele werkzaamheden in de openbare ruimte opgenomen in één integraal onderhoudscontract. Dit betekent onder ander dat machinaal vegen, onkruid bestrijden, kolken reinigen, groen en bomenonderhoud beter op elkaar wordt afgesteld. Hierdoor wordt een hogere kwaliteit bereikt. Voor 2019 en 2020 is er budget voor tijdelijke formatie uitbreiding voor extra onderhoud in Blaricum.

Bomen

De beleid- en beheerstukken worden geactualiseerd en omgevormd tot een bomenplan.

Blaricummermeent

Ook in 2019 worden weer delen van de Blaricummermeent overgedragen van projectbureau naar team Openbare Ruimte.

Masterplan herinrichting openbare ruimte Bijvanck

Eind 2018 begin 2019 wordt gestart met het opstellen van een Masterplan voor de openbare ruimte van de wijk Bijvanck. Dit is de eerste fase van het project Bijvanck. Het project loopt over meerdere jaren, waarbij het Masterplan dient als raamwerk en toetsingskader voor alle ontwikkelingen gedurende plan- en uitvoeringsperiode van het project.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

4. Wegen, groen, water en verkeer	Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten	-103.752	-50.063	-58.189	-58.189	-58.189	-58.189
Lasten	2.048.833	2.631.997	2.499.035	2.533.456	2.437.596	2.473.469
Saldo	1.945.081	2.581.934	2.440.846	2.475.267	2.379.407	2.415.280

Toelichting diverse afwijkingen

4. Wegen, groen, water en verkeer	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Verschil 2019 -/ 2018	V/N
Meerjarenbegroting 2018-2021	2.248.822	2.239.301	-9.521	V
Begrotingswijzigingen 2018	333.112	-	-333.112	V
Kadernota 2018 (incl. DVO en collegeprogramma)	-	-31.636	-31.636	V
Nieuwe mutaties 2019-2022	-	233.181	233.181	N
Totaal saldo	2.581.934	2.440.846	-141.088	V

Toelichtingen nieuwe mutaties 2019-2022:

Dotatie voorziening vervanging bomen Eemnesserweg **10.000** **N**
 Structurele dotatie aan voorziening vervanging bomen Eemnesserweg (raadsvoorstel 2018-3). Per abuis niet opgenomen in de kadernota.

Verkeersmonitoring **5.000** **N**
 Verkeersmonitoring ten behoeve van een goede uitvoering van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP).

Inhaalslag achterstallig onderhoud verkeersinstallaties **10.000** **N**
 Betreft een inhaalslag voor het achterstallige onderhoud aan verkeersinstallaties.

Onderhoud wegmarkering **10.000** **N**
 In de gemeente liggen op diverse locaties wegmarkering (strepen en symbolen). Ieder jaar wordt deze markering geïnspecteerd. Om de wegmarkering in een goede staat te houden en daarmee weggebruikers van verkeerssituaties te informeren en waarschuwen blijkt dat deze meer onderhoud vergt. Om het beheer van wegmarkering goed te kunnen blijven voeren wordt er structureel € 10.000,- aan de begroting toegevoegd.

Wegbeheersysteem **25.000** **N**
 In 2016 heeft er een professionaliseringslag plaatsgevonden voor het wegbeheersysteem (Greenpoint). Het systeem is gevuld met data die nodig zijn om het areaal wegen te beheren. Het systeem is op dit moment nog niet compleet. Het systeem wordt gebruikt voor het beheer van de verhardingen, het opstellen van begrotingen (stabiel) en helpt bij het opstellen van beleid en beheersplannen. Verder moet de implantatie van de beheer database op orde gebracht worden. Omwille van capaciteitsgebrek willen we de werkzaamheden éénmalig uitbesteden. Hiervoor is incidenteel € 25.000,- opgenomen.

Opstellen integraal beleid openbare ruimte **35.000** **N**
 Na het updaten van het beheersysteem wegen dient er een integraal beleidsplan te worden opgesteld. Met het opstellen van een integraal beleidsplan worden alle (bestaande) beheer- en beleidsplannen tot één plan gebundeld. Er is geconstateerd dat er niet voor alle onderdelen van de openbare ruimte beheersplannen zijn. Met het op te stellen van dit plan wordt daar ook gelijk op ingespeeld. Alle nieuwe ontwikkelingen in de buitenruimte kunnen aan het integrale plan getoetst worden. Hiermee kan er gewerkt worden vanuit één integraal referentiekader. Dat bevordert de samenwerking en eenduidige afstemming van de diverse vakgebieden in de organisatie. Het is een hulpmiddel bij participatietrajecten, ook kan er makkelijker worden ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen (b.v. de omgevingswet). Hiervoor is incidenteel €35.000 voor opgenomen.

Opbrengsten degeneratiekosten	-20.000	V
Betreft het structureel ramen van opbrengsten degeneratiekosten die voorheen niet zijn begroot. Hierbij is gekeken naar de inkomsten van afgelopen jaren en hiervan is een gemiddelde vastgesteld. De inkomsten vanuit de nutspartijen (degeneratiekosten) compenseren grotendeels de extra lasten voor het herstel, onderhoud en toezicht (tijdens de uitvoering) van kabel en leidingsleuven.		
Wegbeheer (kabels en leidingen)	40.000	N
Herstel van kabel- en leidingsleuven is voorheen vanuit het reguliere budget wegen, straten en pleinen betaald en daardoor kon minder ingepland onderhoud worden uitgevoerd. Om het beheer van de verhardingen niet 'uit te hollen' is jaarlijks een bedrag van €40.000,- toegevoegd aan de begroting. Grotendeels worden de extra lasten gecompenseerd door de extra inkomsten vanuit de nutspartijen (degeneratiekosten).		
Onkruidbestrijding straatmeubilair	4.000	N
Betreffen de kosten voor onkruidbestrijding straatmeubilair (palen, bankjes etc.) die toegevoegd wordt aan het onderhoudscontract.		
Overdracht onderhoud Blaricummermeent	45.000	N
Hogere kosten door de overdracht van het onderhoud van de Blaricummermeent naar de exploitatie van de gemeente Blaricum.		
Fonteinkruid bestrijding	3.000	N
Betreft een bijdrage aan de gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren voor de bestrijding van fonteinkruid.		
Verschuiving budget belastingen naar programma bouwen en wonen	-9.500	V
Betreft een verschuiving van een budget naar een ander programma. Per saldo is de mutatie neutraal.		
Mutatie investeringsplanning	-48.553	V
De nieuwe investeringen van 2018 zijn lager dan begroot. Als gevolg hiervan zijn de afschrijvingskosten 2019 lager.		
Mutatie kapitaallasten	113.332	N
Als gevolg van verschillen in realisatie en planning van de investeringsplanning ontstaat een verschil in afschrijvingen, met name bij investeringen in wegen.		
Oplaadpalen	6.250	N
Het budget voor de oplaadpalen is verplaatst van programma 3 naar programma 4.		
Overige kleine correcties en autonome ontwikkelingen	4.652	N
Betreft het saldo van kleine correcties en budgettaire aanpassingen.		

PROGRAMMA 5 - ONDERWIJS

Portefeuillehouder(s): G.C. Knoop

Visie

Blaricum heeft vier basisscholen, twee in het dorpscentrum en twee in de Bijvanck. Voor Blaricumse kinderen moet er altijd een plek zijn op een school voor primair onderwijs in Blaricum. In samenspraak met de schoolbesturen zal gekeken worden welke afspraken nodig zijn om dit te garanderen.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten	
5.1	Het aantal leerlingen sluit aan bij de beschikbare onderwijshuisvestingscapaciteit. Ook voldoet de gemeente aan haar zorgplicht met betrekking tot onderwijshuisvesting.	5.1.1	In samenspraak met de schoolbesturen zal gekeken worden welke meerjarige afspraken nodig zijn zodat er altijd een onderwijsplek is voor Blaricumse leerlingen en het aantal leerlingen aansluit bij de beschikbare onderwijs capaciteit.
		5.1.2	Opstellen programma en overzicht voorzieningen huisvesting onderwijs
		5.1.3	Monitoren leerlingaantallen
5.2	Verkenning verduurzaming scholencomplexen en gymvoorzieningen.	5.2.1	In overleg met het onderwijs in beeld brengen wat er in het kader van verduurzaming mogelijk is inclusief kosten.

Doelstellingen		Activiteiten	
5.3	Verzorgen van volwasseneducatie	5.3.1	Regionaal het aanbod en bereik van volwasseneducatie vergroten.
5.4	Het verzorgen van extra voorzieningen voor de schoolgaande jeugd	5.4.1	Bekostiging van zwemlessen, verkeereducatie en vakdocent op basis van de verordening Materiële Financiële Gelijikstelling.
		5.4.2	Het controleren van de leerplicht en het begeleiden van leerplichtige jongeren.
5.5	Betere naleving van de regels t.a.v. kinderdagverblijven.	5.5.1.	Opstellen van een nieuw handhavingsbeleid en dit uitvoeren.
5.6	Marktconforme huurprijzen kinderopvang.	5.6.1.	Huurprijzen actualiseren en marktconform maken (effect vanaf 2020 realiseerbaar).

Betrokkenheid verbonden partijen

BEL Combinatie

Door de verbonden partij GR BEL Combinatie worden op basis van een dienstverleningsovereenkomst de uitvoerende en ondersteunende werkzaamheden uitgevoerd.

Regio Gooi en Vechtstreek

Uitvoering en coördinatie van de leerplicht en volwassenonderwijs is belegd bij de Regio Gooi en Vechtstreek en valt onder de RVE Jeugd en Gezin.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Statuten Stichting Talent Primair	2017
Verordening sociaal domein gemeente Blaricum 2018	2018
Beleidsnota Harmonisatie peuterspeelzalen en kinderopvang gemeente Blaricum	2015
Verordening materiële financiële gelijkstelling basisonderwijs	2015
Integraal huisvestingsplan	2014
Beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs	2015
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs	2015
Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen gemeente Blaricum	2011
Subsidieverordening 'Elke peuter een kans! 2017-2019'	2017
Convenant eerste opvangonderwijs	2017
Regionaal Programma Volwasseneducatie Regio Gooi en Vechtstreek	2016

Speerpunten en ontwikkelingen

Voldoende plaats voor Blaricumse kinderen op de basisscholen

Gezamenlijk met het onderwijs en opvangorganisaties geven we invulling aan toekomstbestendige onderwijshuisvesting. Hierbij wenst de gemeente in te zetten op het behoud van de doorgaande leerlijn, leerlingenaantallen sluiten aan bij de beschikbare onderwijs capaciteit en er is altijd een onderwijsplek voor leerlingen die woonachtig zijn in Blaricum. De insteek is om in 2019 met de schoolbesturen meerjarige afspraken te maken over het gebruik en verdeling van onderwijsruimte. Hierbij hebben wij ook aandacht voor de huisvesting van de HB leerlingen.

Bekendheid volwasseneducatie vergroten

In 2019 is het aanbod volwasseneducatie beter vindbaar en besteden wij aandacht aan de week van de alfabetisering. Ook krijgen de consulenten de mogelijkheid om deel te nemen aan een training voor het herkennen en doorverwijzen van laaggeletterden. Ook gaan wij onderzoeken of het mogelijk is het Digi & Taalhuis te behouden nu duidelijk is dat bekostiging vanuit de middelen volwasseneducatie niet mogelijk is.

Voortzetting eerste opvangonderwijs

De uitvoering van het convenant eerste opvangonderwijs geëvalueerd gaan wij in 2019 evalueren.

Verkenning verduurzaming onderwijsgebouwen en gymvoorzieningen

In 2019 onderzoeken op welke wijze wij onze scholen en gymvoorzieningen kunnen verduurzamen met als doel: een comfortabel binnenklimaat en een laag energieverbruik. Tevens brengen wij in beeld wat nodig is om los te komen van het gas.

Marktconforme huurprijzen Kinderopvang

Als gevolg van de harmonisatie van het peuterspeelzaalwerk en kinderopvang is het nodig om in 2019 nieuwe huurvoorwaarden op te stellen. Deze voorwaarden zijn van toepassing op opvangorganisaties die een ruimte huren van de gemeente. Aandachtspunt is om de opvangorganisaties te behouden in beide scholencomplexen waarmee we de doorgaande leerlijn bevorderen en de opvangorganisaties zijn geïntegreerd in het onderwijs.

Uitbreiding Pionier

Door een stijging van het leerlingenaantal heeft de Pionier in 2019 recht op uitbreiding van de eerste inrichting. Dit komt neer op een gemeentelijke bijdrage van € 27.087,50.

Toezicht kinderopvang

Er is eind 2018 een nieuw handhavingsbeleid vastgesteld dat zich richt op de toezicht van de kwaliteit van de kinderopvang en op een eenduidig handhavingsbeleid. Met 'meer toezicht waar nodig, minder waar mogelijk' wordt voorkomen dat handhaving nodig is. Handhaving is daarin het sluitstuk en wordt ingezet als toezicht niet tot het gewenste resultaat leidt. In 2019 wordt dit beleid toegepast bij alle reguliere inspecties.

De gemeente Blaricum legt jaarlijks verantwoording af aan het ministerie van OCW over de uitvoering van de Wet kinderopvang. Daaruit blijkt dat Blaricum voldoet aan het naleven van haar wettelijke taak om toe te zien op de kwaliteit van de diverse vormen van kinderopvang. De gemeente Blaricum heeft van de Inspectie van het Onderwijs de A-status toegekend gekregen. Met het nieuwe handhavingsbeleid wordt de A-status ook in 2019 opnieuw een ambitie.

Beleidsindicatoren

Niet wettelijk verplichte indicatoren

Indicatoren bij doelstelling 5.4	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Aantal VVE peuters	14	12	15
Resultaten VVE (ontwikkeling)	Monitoren	Monitoren	Monitoren

Indicatoren bij doelstelling 5.5	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Controles kwaliteit kinderopvang door GGD.	100%	100%	100%

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

5. Onderwijs	Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten	-95.426	-144.422	-131.521	-137.521	-137.521	-137.521
Lasten	710.964	867.886	777.342	808.851	810.051	808.851
Saldo	615.538	723.464	645.821	671.330	672.530	671.330

Toelichting diverse afwijkingen

5. Onderwijs	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Verschil 2019 -/ 2018	V/N
Meerjarenbegroting 2018-2021	707.719	749.735	42.016	N
Begrotingswijzigingen 2018	15.745	-	-15.745	V
Kadernota 2018 (incl. DVO en collegeprogramma)	-	520	520	N
Nieuwe mutaties 2019-2022	-	-104.434	-104.434	V
Totaal saldo	723.464	645.821	-77.643	V

Toelichtingen nieuwe mutaties 2019-2022:

Verrekening vastgoed -4.959 V

Betreft een toename van kosten door autonome ontwikkelingen.

Correctie budget schoolmaatschappelijk werk (SMW) -3.608 V

In de kadernota 2019 is budget gevraagd voor het school maatschappelijk werk (SMW). Dit budget was in de kadernota 2018 al toegekend en verwerkt in de meerjarenbegroting 2018-2021.

Toekenning kadernota 2019 is derhalve teruggedraaid.

Opstellen leerlingenprognoses 1.200 N

Opvoeren van budget voor het opstellen van leerlingenprognoses.

Schadevergoeding schoolgebouwen en gymzalen 3.000 N

Budget voor vandalisme aan schoolgebouwen en gymzalen om de schade te vergoeden.

Bijstelling subsidie Peuterspeelgroep Blaricum	-32.832	V
De subsidie is op een lager niveau vastgesteld voor 2019. Vanaf 2020 worden er nieuwe eisen gesteld aan de VVE. Hierdoor nemen de kosten weer toe.		
OAB-middelen	-23.000	V
Door de nieuwe verdeling van onderwijsachterstandsmiddelen onder gemeenten nemen de inkomsten voor Blaricum toe.		
Verlaging budget leerlingvervoer	-45.000	V
Verlaging op basis van ervaring laatste 2 jaar.		
Mutatie investeringsplanning	-3.056	V
Diverse verschuivingen in de investeringsplanning.		
Overige kleine correcties en autonome ontwikkelingen	3.821	N
Betreft het saldo van kleine correcties en budgettaire aanpassingen.		

PROGRAMMA 6 - CULTUUR, SPORT EN RECREATIE

Portefeuillehouder(s): J.N. de Zwart-Bloch en A.M. Kennis

Visie

In een dorp als Blaricum zijn Oranjefeesten, Kermisweek, Dag van het Werckpaert, Sinterklaasfeest en andere evenementen populaire ontmoetingsmomenten. Wel willen we waakzaam blijven om bij evenementen het authentieke dorpskarakter van weleer te laten behouden.

Verenigingen spelen een belangrijke rol in het bieden van mogelijkheden aan jongeren en volwassenen voor ontspanning, sport en cultuur. Wij willen het bloeiende verenigingsleven ondersteunen. Het bevordert de onderlinge band en de sfeer in ons dorp.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten	
6.1	Bij evenementen het authentieke dorpskarakter van weleer behouden	6.1.1	Visie op evenementen herijken, en hieraan uitvoering geven.
6.2	Wij willen een sport- en accommodatiebeleid, waarin stimuleren van sport voor jong en oud centraal staat, ontwikkelen.	6.2.1	Inzetten van een buurtsportcoach en uitvoeren project JOGG
		6.2.2	Het sportbeleid concretiseren. Stimuleren oprichten van een sportraad.

Doelstellingen		Activiteiten	
6.3	Aansluiten op regionale ontwikkelingen op het gebied van recreatie en toerisme.	6.3.1	Proactief meedenken en meewerken aan (boven)regionale projecten in het kader van de MRA, Floriade expo 2022 (Almere).
6.4	We brengen onze speelplaatsen kwalitatief op orde.	6.4.1	Een inhaalslag uitvoeren bij de renovatie van speelplaatsen in de Bijvanck en het oude dorp.

Betrokkenheid verbonden partijen

BEL Combinatie

Door de verbonden partij GR BEL Combinatie worden op basis van een dienstverleningsovereenkomst de uitvoerende en ondersteunende werkzaamheden uitgevoerd.

Stichting Goois Natuur Reservaat (GNR)

De laatste verbonden partij welke activiteiten verricht binnen dit programma betreft de Stichting Goois Natuur Reservaat (GNR). Het GNR beheert een groot deel van de “beschermde landschappen” gelegen in de gemeente.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders	
Monumentenverordening	2012
Algemene subsidieverordening Blaricum 2011	2011
Speelplaatsenbeleid	2009
Beleidsregels en Uitvoeringsregels MO	2012
Notitie kunstbeleid Blaricum	2014

Speerpunten en ontwikkelingen

Sportaccommodatiebeleid

We concretiseren het sportbeleid door een accommodatiebeleid op te stellen. Hierbij geven we antwoord op de vraag waar we staan en wat er komende jaren op ons af komt. Ook wordt aangegeven in dit beleid op welke manier de gemeente omgaat met investeringen in de sportvoorzieningen.

Cultureel Erfgoed Recreatie en Toerisme

Blaricum neemt deel aan het samenwerkingsverband Cultureel Erfgoed Recreatie en Toerisme (CERT). Het CERT is een samenwerkingsverband van gemeenten in de Gooi en Vechtstreek. CERT gaat uit van een regionaal beleid ten aanzien van cultuur en erfgoed, een regionale infrastructuur. Verbinden van landschap, cultuur en erfgoed als belangrijk onderdeel van regio Gooi- en Vechtstreek. Onderdelen van CERT zijn o.a.: toerisme in Gooi en Vechtstreek, Floriade 2022, fietsroute en wandelnetwerk. Op regionaal niveau wordt het programma Cultuureducatie met Kwaliteit geïmplementeerd op de basisscholen.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

6. Cultuur, sport en recreatie	Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten	-26.594	-21.708	-21.708	-21.708	-21.708	-21.708
Lasten	703.315	817.912	702.089	700.068	704.346	701.607
Saldo	676.721	796.204	680.381	678.360	682.638	679.899

Toelichting diverse afwijkingen

6. Cultuur, sport en recreatie	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Verschil 2019 -/- 2018	V/N
Meerjarenbegroting 2018-2021	560.782	563.923	3.141	N
Begrotingswijzigingen 2018	235.422	-	-235.422	V
Kadernota 2018 (incl. DVO en collegeprogramma)	-	90.174	90.174	N
Nieuwe mutaties 2019-2022	-	26.284	26.284	N
Totaal saldo	796.204	680.381	-115.823	V

Toelichtingen nieuwe mutaties 2019-2022:

Subsidie Open Monumentendag **750** **N**

Betreft het structureel begroten van de subsidie voor de Open Monumentendag.

Mutatie kapitaallasten **14.892** **N**

Als gevolg van verschillen in realisatie en planning van de investeringsplanning ontstaat een verschil in afschrijvingen, met name bij investeringen in speeltuinen.

Mutatie investeringsplanning **-16.372** **V**

Diverse verschuivingen in de investeringsplanning.

Mutatie vanuit overhead Regio G&V **19.945** **N**

Voorheen budget dat op overhead stond begroot.

Overige kleine correcties en autonome ontwikkelingen **7.069** **N**

Betreft het saldo van kleine correcties en budgettaire aanpassingen.

PROGRAMMA 7 - SOCIAAL DOMEIN

Portefeuillehouder(s): G.C. Knoop

Visie

Kwetsbaren binnen onze samenleving verdienen extra aandacht. Ook de zorg voor de steeds groter worden groep ouderen. Maatwerk voor de inwoner is nodig om zo lang mogelijk iedereen mee te laten doen. Wij willen daarom passende zorg blijven bieden.

Met name in de jeugdzorg kan door toename van het aantal cliënten en verzwaring van bestaande gevallen een extra beroep op deze beschikbare middelen worden gedaan. Immers jeugdigen kunnen nu eenmaal vele jaren zorg behoeven. Het is juist om die reden dat wij willen inzetten op preventie en snelle hulp zonder wachtlijsten binnen de jeugdzorg met als doel deze groep zo goed mogelijk weer actief en zelfstandig te laten functioneren. Daarnaast zal deskundige inzet nodig zijn voor de groep jeugdigen met psychische en lichamelijke problematiek.

Ook in Blaricum wonen mensen met een verschillende geaardheid en/of etnische, culturele en religieuze achtergrond (diversiteit). Wij willen dat iedereen zich in onze gemeenschap thuis voelt, ongeacht achtergrond, leeftijd, geaardheid etc. Wij willen ons actief inzetten om dat te bevorderen.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten	
7.1	Meer inzetten op preventie bij de jeugdzorg	7.1.1	Er voor zorgen dat samenwerkende partners in de regio ondersteuning niet alleen “achter de voordeur” maar ook tijdig de signalen oppakken waaruit blijkt dat er hulp nodig is om te voorkomen dat er zware zorg ingezet moet worden.
		7.1.2	Deskundige inzet voor jeugdigen met psychische en lichamelijke problematiek.
7.2	Lokaal beleid moet aansluiten op de behoefte voor alle doelgroepen	7.2.1	Het lokale beleid (waaronder jeugd, ouderenbeleid, beleid bestrijding eenzaamheid) actualiseren.
7.3	Een actueel beleid op het gebied van de gezondheidszorg.	7.3.1	Uitvoering geven aan de nota Gezondheidsbeleid.
7.4	Bestrijden van eenzaamheid onder ouderen.	7.4.1	Invoeren van het project Automaatjes in Blaricum. Vrijwilligers rijden minder mobiele senioren rond voor een kop koffie en een goed gesprek. Ook wordt er aangesloten bij het landelijk actieprogramma ‘één tegen eenzaamheid’
		7.4.2	Organiseren, draagvlak verbreden en borgen van een “dagje Blaricom”
7.5	Mantelzorgers worden zwaar belast. Wij streven naar taakverlichting en besteden extra aandacht aan de waardering voor mantelzorgers.	7.5.1.	Ondersteunen initiatieven tot taakverlichting mantelzorgers. Meer gebruik maken van maatschappelijk middenveld voor deze taakverlichting en andere soorten van sociale zorg.
		7.5.2	Opstellen nieuwe regeling mantelzorgwaardering
7.6	Zorgen voor goede bereikbaarheid van voorzieningen voor o.a. ouderen.	7.6.1.	Buurtbus introduceren o.a. voor ouderen (in samenwerking met Laren).
7.7	In stand houden van de Blaricom in verband met het organiseren van maatschappelijk nuttige activiteiten in het sociaal domein voor met name de doelgroep ouderen.	7.7.1	1. Financiële impuls in 2018 i.v.m. achterstallig onderhoud. 2. Opknappen gebouw om te voldoen aan eisen van deze tijd.
7.8	Behouden van een medische zorgvoorziening en faciliteiten in Blaricum.	7.8.1	Bij vertrek Ter Gooi ziekenhuis zullen wij ons tot het uiterste inspannen voor het handhaven van tenminste een buitenpolikliniek (zoals bijvoorbeeld in Weesp) en een ambulancepost.

Betrokkenheid verbonden partijen

BEL Combinatie

Door de verbonden partij GR BEL Combinatie worden op basis van een dienstverleningsovereenkomst de uitvoerende en ondersteunende werkzaamheden uitgevoerd.

Regio Gooi en Vechtstreek

Binnen de GR regio Gooi en Vechtstreek is de inkoop en het contractbeheer van de individuele voorzieningen Wmo en Jeugdzorg georganiseerd. Tevens voert de regio Veilig thuis uit en is Jeugd&Gezin hier ondergebracht als Resultaat verantwoordelijke Eenheid (samenvoeging van Jeugdgezondheidszorg het Centrum voor Jeugd en Gezin en het Regionaal Bureau Leerplichtzaken)

GGD Gooi en Vechtstreek

De GGD Gooi en Vechtstreek voert in het kader van de Wet Publieke Gezondheidszorg voor de gemeente de taken uit op het gebied van Gezondheidszorg, Ouderenzorg, Epidemiologie en bestrijding Infectieziekten, evenals bijkomende ondersteunende werkzaamheden inzake de gedecentraliseerde taken.

Werkvoorzieningsschap Tomin

Een verbonden partij die via dit programma verantwoord wordt betreft de Werkvoorzieningsschap Tomin inzake activiteiten vanuit de Participatiewet. De uitgevoerde werkzaamheden ten behoeve van de betrokkenen uit Blaricum behelst een bedrag van € 195.738.

Maatschappelijke zaken HBEL (gemeente Huizen)

Maatschappelijke zaken HBEL wordt uitgevoerd door gemeente Huizen. Hierbinnen vindt de uitvoering van de Jeugdwet, de Wmo en de Participatiewet plaats.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders

Beleidsplan schuldhulpverlening 2015-2019	2016
Participatievisie	2016
Verordening langdurigheidstoelage	2014
Informatienota sociaal domein	2014
Lokale keuzenota sociaal domein	2014
Verordening sociaal domein Gemeente Blaricum 2018	2018
Richtlijnen bijzondere bijstand	2014
Doelstellingen-Afspraken-Resultaten Versa Welzijn	2018
Beleidsplan bescherming en opvang	2017
Preventie en Handhavingplan alcohol en drugs ontmoediging Jeugd	2018
Bestuursopdracht Jeugdslag 2.0	2018
Gezondheidsprofiel Blaricum	2018

Speerpunten en ontwikkelingen

Meer inzetten op preventie bij jeugdzorg

In 2019 wordt een vervolg gemaakt met de uitvoering van de Bestuursopdracht Jeugdslag 2.0 (het samengaan van de Jeugdgezondheidszorg, het Regionaal Bureau Leerplichtzaken en het Centrum voor Jeugd en Gezin in de RvE Jeugd & Gezin) voor verdere versteviging binnen het preventief voorveld met als focus de problemen onder jeugdigen sneller af te kunnen vangen om zo zwaardere zorg te voorkomen. Hiervoor is samenwerking noodzakelijk met externe partijen, waaronder het onderwijs en welzijnsorganisaties en de consultants van HBEL- uitvoeringsorganisatie. Door middel van bindende Jaarplannen worden de samenwerkingsafspraken vastgelegd. In 2019 zal voor het eerst gewerkt worden op basis van de gegevens uit het Digitaal Dossier. De Gezins en Opvoedcoaches krijgen meer uren om opvoedhulp en ondersteuning te kunnen bieden.

Het Consultatie en Advies team wordt nu ook ingezet binnen de lokale huisartsenpraktijk en hier komen meer uren voor beschikbaar. Huisartsen hebben nu een directie lijn voor advies bij vragen over jeugdhulp en leden van het Consultatie en Adviesteam kunnen ook zelf gesprekken met ouders en/of jeugdigen voeren op de huisarts locatie. Hiermee willen we voorkomen of verminderen dat huisartsen snel verwijzen naar zwaardere vormen van Jeugdhulp.

In 2019 wordt verder gewerkt aan het Uitvoeringsplan Bescherming en Opvang, Hierin zijn veel gerichte acties naar ouders, binnen het onderwijs, de alcoholvertrekkers en de sportkantines.. Voor 2019 komt de focus te liggen op de Rookvrije generatie.

Jaarlijkse vrijwilligersavond

De Blaricumse vrijwilligers worden door de gemeente jaarlijks in het zonnetje gezet om hen te bedanken voor hun inzet. Deze avond bevat een afwisselend programma met een aantal voordrachten, muziek en een hapje en drankje. Tevens wordt de vrijwilliger van het jaar gekozen. Bij een geschikte kandidaat wordt de aanmoedigingsprijs uitgereikt (voor vrijwilligers onder de 25 jaar of de prijs wordt ingezet voor een doel waarbij kinderen en/of jongeren profijt hebben).

De Blaercom

Wij hechten waarde aan het behoud van De Blaercom als centrale locatie in het dorp voor het sociaal en cultureel werk. Er is daarom onderzoek gedaan naar de toekomst van deze voorziening specifiek gericht op het dorp in relatie met de functie in het sociaal domein. Het bestuur van De Blaercom heeft de ambitie te komen tot een gezonde financiële positie en meer dan voorheen een voorziening te willen zijn voor de bewoners. Er zijn gesprekken gevoerd over de wijze waarop we deze ambitie gezamenlijk kunnen invullen. Op basis van acquisitie, het aantrekkelijk maken van het gebouw, meer werken met vrijwilligers verwachten we een realistische exploitatie te bereiken. Zowel gemeente als De Blaercom zien dit als een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Gezondheidsprofiel Blaricum

In 2018 is een profielschets sociaal domein opgesteld. Hiermee kan richting gegeven worden aan het gemeentelijk beleid op het terrein van gezondheid en het sociale domein. Hiertoe zijn alle beschikbare cijfers verzameld en daarvan een analyse gemaakt. Met de maatschappelijke organisaties is een ketenpartnerbijeenkomst georganiseerd om zicht te krijgen op de lokale knelpunten en nadere duiding van de verzamelde cijfers. In 2019 gaan we op basis van de profielschets een actielijst maken om de knelpunten aan te pakken.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

7. Sociaal Domein	Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten	-1.828.740	-1.568.753	-1.777.941	-1.792.733	-1.850.409	-1.862.705
Lasten	6.400.497	6.405.900	7.274.256	7.221.138	7.238.007	7.231.736
Saldo	4.571.757	4.837.147	5.496.315	5.428.405	5.387.598	5.369.031

Toelichting diverse afwijkingen

7. Sociaal Domein	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Verschil 2019 -/ 2018	V/N
Meerjarenbegroting 2018-2021	4.724.632	4.671.834	-52.799	V
Begrotingswijzigingen 2018	112.515	-	-112.515	V
Kadernota 2018 (incl. DVO en collegeprogramma)	-	304.089	304.089	N
Nieuwe mutaties 2019-2022	-	520.393	520.393	N
Totaal saldo	4.837.147	5.496.315	659.168	N

Toelichtingen nieuwe mutaties 2019-2022:

Budgetneutrale verwerking Sociaal Domein **319.257** **N**

Betreft de budgetneutrale verwerking Sociaal Domein aan de hand van de meicirculaire 2018. Extra budget wordt als 'stelpost' verwerkt.

Vervallen alle stelposten Sociaal Domein **-372.116** **V**

Eliminatie van de stelposten ten behoeve van het nieuwe beleid. Met ingang van 2019 wordt in de begroting het saldo van mutaties niet meer met een stelpost verrekend. Op begrotingsniveau staat tegenover het saldo van de mutaties een verrekening met de reserve Sociaal Domein.

Reguliere prijsverhoging Versa Welzijn **5.657** **N**

Dit betreft de reguliere prijsverhoging.

Adviesraad Sociaal Domein **2.500** **N**

Opvoeren budget voor adviesraad Sociaal Domein.

Buurt sportcoach en uitvoeren project JOGG **37.245** **N**

Conform het collegeprogramma Blaricum 2018-2022 inzetten van een buurtsportcoach en het uitvoeren van het project Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG). Dit is de verhoging van het bedrag t.o.v. de kadernota. Hiertegenover staat een bijdrage in het gemeentefonds.

Mutaties HBEL conform reële verwachting **205.188** **N**

Uitvoeringskosten hoger; incidenteel in 2019 i.v.m. investering automatisering; voor het overige uitbreiding van met name consultants.

Mutaties Sociaal Domein via Regio **249.335** **N**

Totaal aan alle maatwerkvoorzieningen participatie, WMO en Jeugd.

Instellen nieuwe vaste stelpost Sociaal Domein	50.000	N
Nieuwe stelpost om snel beleidsmatig op nieuwe ontwikkelingen in te kunnen springen. Door deze stelpost wordt het college gemandateerd voor nieuwe kleine budgetafspraken binnen het Sociaal domein.		
Deel financiering "Veilig Thuis"	-30.000	V
Tegemoetkoming extra kosten "Veilig Thuis" door het ministerie van VWS.		
Aanvullende mutaties op kadernota m.b.t. Regio G&V	51.170	N
Per saldo de mutaties, waarin met name de overbrenging van overheadkosten Regio G&V, een uitbreiding van Veilig Thuis en het C&A-team.		
Mutatie vastgoed kinderopvang	12.500	N
Verhoging van de dotatie onderhoudsvoorziening i.v.m. groot onderhoud aan de Wetering 20.		
Overige kleine correcties en autonome ontwikkelingen	-10.343	V
Betreft het saldo van kleine correcties en budgettaire aanpassingen.		

PROGRAMMA 8 – MILIEU EN DUURZAAMHEID

Portefeuillehouder(s): E.J.M. Boersen- de Jong, J.N. de Zwart-Bloch en G.C. Knoop

Visie

Verduurzaming van onze gemeente vinden wij essentieel.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten	
8.1	Uitvoeren van het duurzaamheidsprogramma 2018-2022. Het beleid dat we hebben opgestart willen we intensiveren.	8.1.1.	Stimuleren van uitbreiding van zonnepanelen op woningen en openbare gebouwen en het verstrekken van duurzaamheidsleningen (via SVN).
		8.1.2	Verduurzamen maatschappelijk vastgoed, waaronder scholen, sportclubs en gemeentelijke gebouwen.
		8.1.3	Onderzoek doen naar mogelijkheden voor het invoeren van een ruimtelijke toets voor zonnepanelen, ook buiten het beschermd dorpsgezicht.
		8.1.4	Invoeren van “groene” leges (geen leges voor duurzaamheidsmaatregelen, zoals zonnepanelen).

Doelstellingen		Activiteiten	
		8.1.5	Wij onderzoeken de mogelijkheid om op de bestaande geluidsvoorzieningen zonnepanelen aan te brengen.
		8.1.6	In het oude dorp overgaan op LED verlichting voor de openbare verlichting.
		8.1.7	Corporaties blijven motiveren om bestaande woningen te verduurzamen.
		8.1.8	Onderzoek doen naar de mogelijkheden voor het oprichten van een energie coöperatie voor het terugleveren van energie aan het net.
		8.1.9	Uitbreiden van openbare oplaadpunten voor elektrische auto's.
8.2	We nemen nu al waar dat als gevolg van klimaatverandering het aantal zware regenbuien in aantal en intensiteit toeneemt. Vlotte afwatering van het hemelwater is essentieel om droge voeten te houden. Daar wordt bij de renovatie van straten al rekening mee gehouden. Echter de toenemende verstening (lees bestrating) van particuliere percelen is een zorgpunt.	8.2.1	Voorlichtingscampagnes opzetten voor bewoners om hemelwaterafvoer op natuurlijke wijze te reguleren.
8.3	De ligging van Blaricum, ingeklemd tussen A1 en A27 en de toenemende verkeersintensiteit, veroorzaakt al jaren toenemende geluidshinder met name vanaf de A27. Het is van belang hier continue aandacht voor te hebben en tijdig maatregelen te treffen om geluidshinder zoveel mogelijk te beperken.	8.3.1.	Via RWS aandringen op maatregelen voor het vernieuwen cq. plaatsen van betere geluidschermen ter hoogte van de Bijvanck en Bouwvenen bij de aansluiting met de Blaricummermeent.
		8.3.2	Opstellen actieplan aanpak geluidknelpunten

Betrokkenheid verbonden partijen

BEL Combinatie

Door de verbonden partij GR BEL Combinatie worden op basis van een dienstverleningsovereenkomst de uitvoerende en ondersteunende werkzaamheden uitgevoerd.

Coöperatie Gastvrije Randmeren

Gastvrije Randmeren is een samenwerkingsverband. De deelnemers zijn 16 gemeenten tussen de Hollandse Brug en het Keteldiep. Er wordt aansluiting gezocht met private partijen als jachthavens, vakantiecentra etc. Het takenpakket van Gastvrije Randmeren bestaat uit:

- Beheer van water Randmeren
- Recreatief beheer van de recreatieve voorzieningen in de Randmeren
- Gebiedsontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling in samenhang met IVR (internationale vereniging voor binnenvaart) en Blauwe As.

Regio Gooi en Vechtstreek

De Regio ondersteunt en levert wat gemeenten afspreken om samen op te pakken. Het meest bekend zijn de uitvoerende eenheden Gemeentelijke Gezondheid Dienst (GGD) en de Regionale Ambulance Voorziening (RAV).

Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV)

De OFGV is een uitvoeringsorganisatie op het gebied van milieu die werkt voor 2 provincies en 13 gemeenten in zowel Flevoland als Gooi en Vechtstreek. Dit geldt voor groene wetten, geluid, bodem-sanering, luchtvaart, vuurwerk, toezicht op zwembadwater/zwembaden, Wabo en het omgevingsrecht.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders

Programma Duurzaam Blaricum 2018-2022	2017
Nota geluidbeleid	2016
Beheerverordening begraafplaats Blaricum	2013

Speerpunten en ontwikkelingen

Duurzaamheid

In 2019 zal vervolg worden gegeven aan de uitvoering van het programma Duurzaamheid. Hiervoor is een projectmanager voor 4 jaar aangesteld, gezamenlijk met de gemeente Laren, voor drie dagen per week.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

8. Milieu en duurzaamheid	Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten	-293.663	-211.802	-226.121	-226.121	-226.121	-226.121
Lasten	214.482	238.271	323.896	338.896	338.896	318.896
Saldo	-79.181	26.469	97.775	112.775	112.775	92.775

Toelichting diverse afwijkingen

8. Milieu en duurzaamheid	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Verschil 2019 -/- 2018	V/N
Meerjarenbegroting 2018-2021	14.696	14.696	-	V
Begrotingswijzigingen 2018	11.773	-	-11.773	V
Kadernota 2018 (incl. DVO en collegeprogramma)	-	46.773	46.773	N
Nieuwe mutaties 2019-2022	-	36.306	36.306	N
Totaal saldo	26.469	97.775	71.306	N

Toelichtingen nieuwe mutaties 2019-2022:

Bijdrage Gastvrije Randmeren	5.000	N
Bijdrage aan het samenwerkingsverband Gastvrije Randmeren is verhoogd.		
Projectmanager Duurzaamheid	8.000	N
Budget voor de Projectmanager Duurzaamheid dient te worden verhoogd.		
Mutatie investeringsplanning	-15.000	V
Diverse verschuivingen in de investeringsplanning.		
Mutaties regio G&V	56.125	N
Dit betreft met name de kosten voor het project energietransitie. Daarnaast nemen de kosten toe doordat een deel van overhead naar het taakveld volksgezondheid overgeheveld wordt.		
Mutaties vastgoed	-2.000	V
Diverse mutaties vastgoed.		
Inkomsten graf- en begraafrechten	-14.319	V
De tarieven zijn verhoogd met de inflatiecorrectie.		
Overige kleine correcties en autonome ontwikkelingen	-1.500	V
Betreft het saldo van kleine correcties en budgettaire aanpassingen.		

PROGRAMMA 9 – BOUWEN EN WONEN

Portefeuillehouder: E.J.M. Boersen- de Jong en A.M. Kennis

Visie

Uitgangspunt van het ruimtelijk ordeningsbeleid vormt het conserverende en groene karakter van de plannen, waaronder het beschermen van de vele monumentale en beeldbepalende panden in het dorp. Wij zullen er blijvend op toezien dat ongewenste ontwikkelingen zoals verdichting (niet bebouwen open plekken en groen) en hoogbouw in de dorpsdelen van Blaricum worden uitgesloten.

Bij nieuwe mogelijkheden voor woningbouw in Blaricum dient een derde van de te bouwen woningen tot de sociale sector te behoren. Ook bij alle herontwikkelingslocaties wordt deze beleidsregel toegepast. Verder moet aandacht worden besteed aan de doelgroep die teveel verdient voor een sociale huurwoning en te weinig voor een koopwoning, hiervoor zal in de middensector huur moeten worden gebouwd.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten	
9.1	Voor de gehele regio en lokaal voor Blaricum is resp. een regionale en lokale woonvisie vastgesteld. Wij willen de lokale woonvisie concreet invulling geven en toetsen.	9.1.1	Splitsingsnota opstellen.
		9.1.2	Toewijzingsbeleid herijken bij nieuwbouw sociale huurwoningen voor inwoners uit Blaricum.

Doelstellingen		Activiteiten	
9.2	Doorstroming bevorderen van laag naar middensegment huur.	9.2.1	Stimuleren bouw middensegment huurwoningen.
		9.2.2	Bouw van seniorenwoningen ter bevordering van doorstroming.
9.3	Ruimte bieden voor experimentele woonvormen	9.3.1	Innovatief bouwen/ experimentele woonvormen onderzoeken (zoals zorg-aan-huis/ aanleunwoningen).
9.4	Conserverende en groene karakter van de gemeente behouden.	9.4.1	Opstellen Beleidsplan Vergunningen en Handhaving 2019 – 2022.
		9.4.2	Aandacht geven aan het openhouden van het agrarisch gebied Schapendrift.
9.5	De nieuwe Omgevingswet die ingevoerd gaat worden zal onze bijzondere aandacht krijgen.	9.5.1	Implementatie van de Omgevingswet (2021), waaronder het opstellen van een omgevingsvisie en aanpassing van ICT systemen. Verder opleiden van de organisatie en meenemen van de raad in dit gedachtengoed, extra formatie voor het draaien van pilots, begeleiding omgevingsvisie, actualiseren huidig beleid en verordeningen en digitaal toegankelijk maken, implementatie zaakgericht werken en aanpassen werkprocessen.
9.6	Het groen rondom Blaricum bestaat voor een groot deel uit agrarische gronden. De agrarische Stichting Blaricum (ASB) die het beheer uitvoert is eigenaar van deze gronden. Zoals overal staat de bedrijfsvoering van de agrariërs sterk onder druk.	9.6.1	Combineren van agrarische gebieden en natuurwaarden stimuleren.
		9.6.2	Nieuwe duurzame initiatieven van agrariërs de kans bieden zich te ontwikkelen.

Betrokkenheid verbonden partijen

BEL Combinatie

Door de verbonden partij GR BEL Combinatie worden op basis van een dienstverleningsovereenkomst de uitvoerende en ondersteunende werkzaamheden uitgevoerd.

Regio Gooi en Vechtstreek

De Grondstoffen en Afvalstoffendienst (GAD) van de regio houdt zich bezig met de inzameling, vervoer en verwerking van huishoudelijke afval- en grondstoffen, (milieu)beleid en toezicht en handhaving volgens artikel 10.4 van de Wet milieubeheer (overgedragen gemeentelijke taak). De GAD werkt momenteel volop aan de transitie Van Afval Naar Grondstof (VANG). VANG is één van de vastgestelde regionale speerpunten op het gebied van Duurzaamheid. Met deze transitie wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de circulaire (biobased) economie. Door toename van het hergebruik van afvalstromen kunnen meer primaire grondstoffen en energie worden bespaard.

Mede door de regionale invoering in 2018 van de PMD-container en een nieuw ERP-systeem bij de GAD zijn er mogelijkheden ontstaan om in 2019 op diverse vlakken de efficiëntie binnen bedrijfsvoering op te voeren: betere communicatie tussen basis en voertuig, nieuwe en efficiënte

wijkindeling bij minicontainers op basis van aanbodpercentage, lediging van ondergrondse containers op basis van voorspelling en vulgraadmetering, etc. Een en ander zal niet leiden tot minder inzamelmomenten bij onze bewoners. Wel zal het zwaartepunt worden verlegd naar het vaker inzamelen van grondstoffen.

Gooiergracht en Vijzelgemaal Eemmeer

Deze gemeenschappelijke regeling draagt zorg voor het onderhouden van het oppervlaktewater in de Gooiergracht, bijbehorende kunstwerken en het Vijzelgemaal aan het einde van voornoemde gracht.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders

Regionale Woonvisie Gooi en Vechtstreek 2016-2030	2017
Lokale Woonvisie 2017-2023	2017
Bouwbesluit	2012
WABO	2010
Regionale huisvestingsverordening Gooi en Vechtstreek	2015
Planschade procedureverordening	2008
Strategische Visie Blaricum 2010 – 2030	2010
Bestemmingsplannen	divers
Nota grondbeleid	2009
Integraal Handhavingsbeleid 2015-2018	2015
Gemeentelijk rioleringsplan 2018-2022	2018

Speerpunten en ontwikkelingen

Uitvoeren lokale woonvisie

Ter uitvoering van de wens op seniorenwoningen te realiseren, worden in 2019 zeven sociale huurwoningen gebouwd en opgeleverd op het terrein van de voormalige brandweerkazerne.

Bestemmingsplannen

In 2019 wordt gestart met de herziening van het bestemmingsplan Bijvanck.

Omgevingswet

In 2021 treedt de Omgevingswet in werking. De implementatie wordt bij de BEL Combinatie in de vorm van een programma opgepakt. Het programma loopt tot 2029 (het jaar waarin de wet volledig moet zijn geïmplementeerd) en kent vier doelstellingen die aansluiten bij de verbeterdoelen van de wet.

Doelstelling 1:

Voor 1-1-2021 is een integrale visie op de fysieke ruimte ontwikkeld en hierna wordt die visie vertaald naar regels.

Doelstelling 2:

Uiterlijk op 1-1-2029 wordt in lijn met het gedachtengoed van Uitnodigings-planologie “Anders gewerkt”.

Doelstelling 3:

Voor 1-1-2021 zijn de werkprocessen samen met de ketenpartners aangepast, zodanig dat het vergunningverleningsproces aan de in de wet gestelde termijnen voldoet.

Doelstelling 4:

Voor 1-1-2021 wordt Wet en regelgeving gebundeld en op perceelsniveau uitgesplitst, hierna wordt de regelgeving digitaal toegankelijk gemaakt.

Het programma is verdeeld in vier tranches, de eerste twee tranches zijn uitgewerkt. De eerste tranche omvatte het jaar 2018, in dit jaar heeft de inventarisatie plaats van activiteiten plaatsgevonden die voor de invoeringsdatum op orde moeten zijn. Daarom heeft de tranche de titel gekregen "Basis op orde". De tweede tranche loopt tot de invoering in 2021 en staat in het teken van het opstellen van een Omgevingsvisie en verdere voorbereiding op de invoering van de wet in de organisatie. In de begroting 2019 is voor de implementatie van Tranche 2 in de jaren 2019 en 2020 een budget van € 62.500,- per jaar opgenomen.

Riolering

De planperiode van het huidige Gemeentelijk rioleringsplan (GRP 2012-2017) en het Beheerplan riolering (BPR) loopt af op 1 januari 2018. Met ingang van deze datum wordt gewerkt conform het nieuwe GRP 2018 t/m 2022. Het GRP is een beleidsplan dat op hoofdlijnen de invulling weergeeft van de gemeentelijke water(zorg)taken voor de vastgestelde planperiode.

Gooiergracht en Vijzelgemaal Eemmeer

Al geruime tijd worden er met het Waterschap gesprekken gevoerd over het opheffen van de Gemeenschappelijke Regeling Gooiergracht en Vijzelgemaal Eemmeer en de sanering van de waterbodem. Dit jaar wordt gewerkt aan een visie voor de toekomst van de Gooiergracht waarin de mogelijkheid van extra waterberging wordt onderzocht.

Beleidsindicatoren

Service normen

Servicenorm 'Vergunningen'	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Omgevingsvergunning regulier: binnen 8 weken na indienen van uw aanvraag nemen wij een beslissing	100%	100%	100%

Servicenorm 'Vergunningen'	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Omgevingsvergunning uitgebreid: binnen 26 weken na indienen van uw aanvraag nemen wij een beslissing	100%	100%	100%

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

9. Bouwen en wonen	Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten	-3.147.770	-3.439.018	-3.344.934	-3.305.659	-3.266.833	-3.278.120
Lasten	2.307.257	2.620.558	2.611.485	2.647.750	2.565.147	2.588.315
Saldo	-840.514	-818.461	-733.449	-657.909	-701.686	-689.805

Toelichting diverse afwijkingen

9. Bouwen en wonen	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Verschil 2019 -/ 2018	V/N
Meerjarenbegroting 2018-2021	-779.788	-885.589	-105.801	V
Begrotingswijzigingen 2018	-38.673	-	38.673	N
Kadernota 2018 (incl. DVO en collegeprogramma)	-	101.722	101.722	N
Nieuwe mutaties 2019-2022	-	50.418	50.418	N
Totaal saldo	-818.461	-733.449	85.012	N

Toelichtingen nieuwe mutaties 2019-2022:

Correctie budget veiligheidsregio Gooi- en Vechtstreek -8.942 V

Betreft een correctie op de budgettaire verhoging zoals toegekend in de kadernota 2019. Budget sluit nu aan met de begroting 2019 van de Veiligheidsregio Gooi- en Vechtstreek (VGV).

Bijstelling gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 21.000 N

Betreft de kosten voor de uitvoering van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP).

Mutaties regio G&V 30.056 N

Dit betreft met name het deel overhead dat naar de taakvelden volkshuisvesting en bestemmingsplannen overgeheveld wordt.

Verschuiving budget belastingen van prog. wegen, groen, water en verkeer 9.500 N

Betreft een verschuiving van een budget naar een ander programma. Per saldo is de mutatie neutraal.

Mutatie kapitaallasten -6.530 V

Als gevolg van verschillen in realisatie en planning van de investeringsplanning ontstaat een verschil in afschrijvingen, met name bij investeringen in riolering.

Mutatie investeringsplanning -14.936 V

Diverse verschuivingen in de investeringsplanning.

Geen inkomsten snippergroen 35.000 N

Beleid snippergroen is opgeschort in afwachting plannen Bijvanck.

Dekking op kosten afval -22.287 V

Toevoeging vanuit de tariefegalisatie voorziening omdat de kosten hoger zijn dan de geraamde inkomsten op basis van het tarief afvalstoffenheffing.

Extra inkomsten rioolheffing -10.954 V

Om op termijn volledige kostendeckendheid van de riolering te kunnen realiseren wordt vanaf 2019 het tarief voor de rioolheffing met 1% verhoogd. Hierdoor nemen meerjarig de inkomsten toe.

Correctie riolering kadernota 2018 4.500 N

Correctie foutieve verwerking kadernota 2018.

Overige kleine correcties en autonome ontwikkelingen**14.011 N**

Betreft het saldo van kleine correcties en budgettaire aanpassingen.

PROGRAMMA 10 - GRONDEXPLOITATIE, DORPSVERNIEUWING EN ECONOMISCHE ZAKEN

Portefeuillehouder: A.M. Kennis

Visie

De Blaricummermeent voltooien voor 2022, waarmee een mooi afgeronde wijk met woningen, appartementen en bedrijvenpark met bijbehorende (recreatieve) voorzieningen wordt gerealiseerd.

Doelstellingen en activiteiten

Doelstellingen		Activiteiten	
10.1	De Blaricummermeent voltooien voor 2022.	10.1.1	Uitvoeren van de plannen voor woningbouw en bedrijvenpark volgens het financieel raamwerk.
	De bevaarbaarheid en bereikbaarheid van de meander in de Blaricummermeent verzekeren	10.1.2	Bij ontwerp en inrichting hiermee rekening houden.
	Verbeteren van de verkeersveiligheid is erg belangrijk.	10.1.3	Constante aandacht voor inrichting.
	Het openbaar gebied bepaalt in belangrijke mate de kernwaarden van Blaricum, daar moeten we dan ook in blijven investeren.	10.1.4	Extra beplanting (bomen en struiken) aanbrengen tussen woonwijk en bedrijvenpark Blaricummermeent.
10.2	Blaricumse strand aantrekkelijker maken.	10.2.1	Integraal plan uitvoeren.
	Het conceptplan “Blaricum aan Zee” om via een organische groei een hoogwaardige recreatie te realiseren op een nieuw aan te leggen schiereiland voor het Stichtse strand is ambitieus en aansprekend.	10.2.2	Initiatieven proactief ondersteunen en faciliteren. Waar nodig aanpassen bestemmingsplannen cq. planologisch kader.
	Het initiatief voor de terugkeer van een Gooise tram vinden wij een positieve ontwikkeling.	10.2.3	Initiatieven ondersteunen en faciliteren.

Betrokkenheid verbonden partijen

BEL Combinatie

Door de verbonden partij GR BEL Combinatie worden op basis van een dienstverleningsovereenkomst de uitvoerende en ondersteunende werkzaamheden uitgevoerd.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders

Nota economisch beleid	2002
Financieel raamwerk grondexploitatie Blaricummermeent.	2017
Agrarische nota	2011
Nota grondbeleid	2009
Uitvoeringsnota grondbeleid	2010
Bestemmingsplan Blaricummermeent-Werkdorp	2016

Speerpunten en ontwikkelingen

Herontwikkeling van de 'oren' (deelplannen G1 t/m G3)

Na de vaststelling van het geactualiseerde bestemmingsplan 'Blaricummermeent Werkdorp' worden de getransformeerde deelgebieden G1 t/m G3 (van bedrijven naar woningbouw) in 2019 nader uitgewerkt en tot uitvoering gebracht. De deelplannen G1 en G2 zullen in de tweede helft van 2019 bouwrijp worden gemaakt en voor deelplan G3 zal een start worden gemaakt met de selectieprocedure gericht op de selectie van ontwikkelende marktpartijen.

Upgrade inrichting Voorland Stichtsebrug (het strandje van Blaricum)

In afwachting van de verdere ontwikkeling en uitwerking van het initiatief voor 'Blaricum aan Zee' heeft de raad zich uitgesproken over een tussentijdse upgrade van het strand en de bijbehorende voorzieningen. In de aanloop naar het zomerseizoen 2019 zal de inrichting van het strandgebied verder worden opgepakt en zal de kwalitatieve uitstraling worden verbeterd.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

10. Grondexploitatie, dorpsver, economie	Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten	-19.561.724	-9.344.916	-9.469.616	-9.469.616	-9.469.616	-9.469.616
Lasten	11.856.627	9.334.216	9.472.388	9.472.388	9.472.388	9.472.388
Saldo programma	-7.705.096	-10.700	2.772	2.772	2.772	2.772

Toelichting diverse afwijkingen

10. Grondexploitatie, dorpsver, economie	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Verschil 2019 -/- 2018	V/N
Meerjarenbegroting 2018-2021	-26.395	-26.395	-	V
Begrotingswijzigingen 2018	15.695	-	-15.695	V
Kadernota 2018 (incl. DVO en collegeprogramma)	-	3.595	3.595	N
Nieuwe mutaties 2019-2022	-	25.572	25.572	N
Totaal saldo	-10.700	2.772	13.472	N

Toelichtingen nieuwe mutaties 2019-2022:

Jaarlijkse bijdrage kerstverlichting BOV **9.100** **N**
 Betreft de jaarlijkse bijdrage voor de kerstverlichting aan de Blaricumse Ondernemersvereniging zoals besloten met amendement 2, behorend bij raadsbesluit 2017-69 (begroting 2018).

Minder opbrengsten kermis **6.500** **N**
 Betreft de financiële aanpassingen van het kermisbudget in verband met een afname van opbrengsten en toename van kosten.

Mutaties regio G&V **9.972** **N**
 Dit betreft met name het deel overhead dat naar het taakveld economische ontwikkeling overgeheveld wordt.

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Portefeuillehouder: A.M. Kennis

Visie

Een financieel gezonde gemeente, onder de gewijzigde Wet- en regelgeving vanuit het BBV.

Betrokkenheid verbonden partijen

BEL Combinatie

Door de verbonden partij GR BEL Combinatie worden op basis van een dienstverleningsovereenkomst de uitvoerende en ondersteunende werkzaamheden uitgevoerd.

Kaderstellende beleidsnota's en verordeningen

Relevante beleidskaders

OZB- verordening	2017
Diverse verordeningen op de heffing van leges bijv. baatbelasting riolering	2017
Verordening toeristenbelasting	2017

Speerpunten en ontwikkelingen

Gelijkblijvende OZB lasten voor onze inwoners

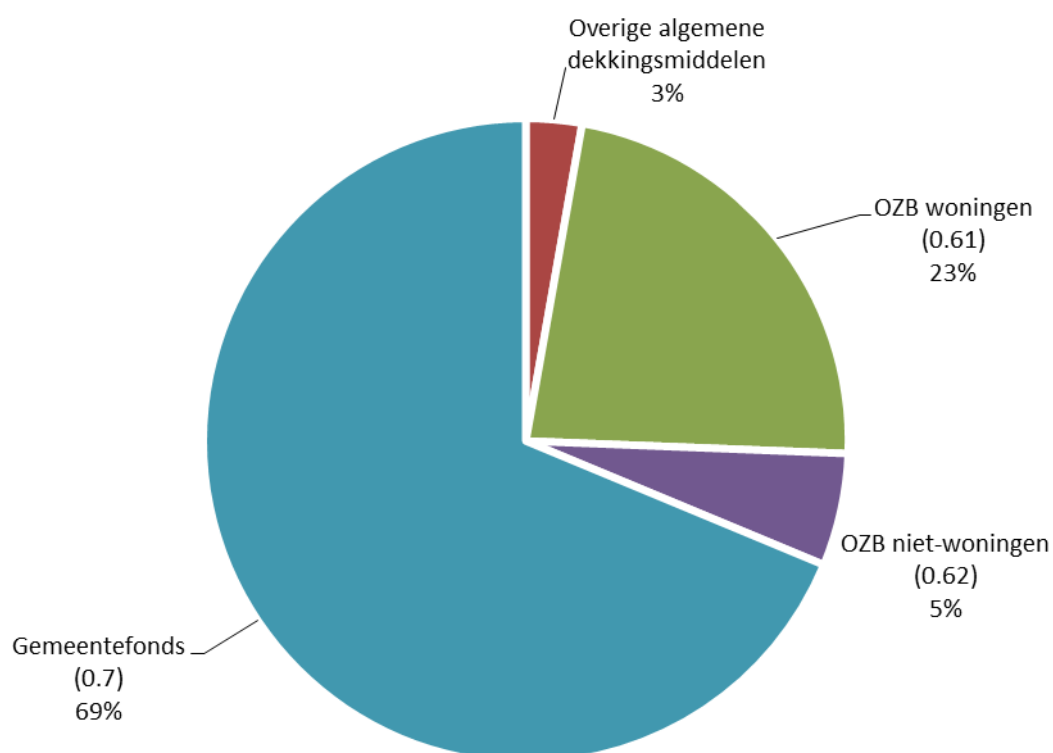
Voor de komende jaren is ons uitgangspunt dat de totale opbrengst uit de OZB gelijk blijft, met uitzondering van de areaaluitbreiding. Dit betekent dat bij waardestijging van de woning het tarief van de OZB daalt maar bij daling van de woningwaarde het tarief zal stijgen.

Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen

Hieronder staan de belangrijke inkomsten van de gemeente Blaricum gepresenteerd. Zoals te zien bestaat het overgrote deel van de inkomsten uit de uitkering vanuit het gemeentefonds. Daarnaast worden de overige inkomsten voornamelijk gerealiseerd door OZB-opbrengsten. De opbrengsten die hierna nog resteren bestaan uit het saldo van overige opbrengsten zoals treasury (rente en dividenden) en overige belastingen zoals precario (vervalt met ingang van 2022)-, toeristen- en baatbelasting.

Algemene dekkingsmiddelen	Begr. 2018 n. wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Omschrijving inclusief taakveld	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Treasury (0.5)	-48.850	-68.252	-45.432	-29.944	-31.804
OZB woningen (0.61)	-3.285.073	-3.302.586	-3.302.586	-3.302.586	-3.299.720
OZB niet-woningen (0.62)	-834.220	-801.809	-801.809	-801.809	-801.809
Precariobelasting (0.64)	-494.952	-494.952	-494.952	-494.952	-
Belastingen overig (0.64)	-857	943	943	943	943
Gemeentefonds: algemene uitkering (0.7)	-6.856.235	-9.777.886	-9.953.663	-10.096.214	-10.214.922
Gemeentefonds: Sociaal Domein (0.7)	-2.119.481	-380.852	-367.442	-359.804	-342.814
Overige baten en lasten (0.8)	-	150.000	150.000	150.000	150.000
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-13.639.668	-14.675.395	-14.814.942	-14.934.367	-14.540.127

In verhouding zien de inkomsten uit de algemene dekkingsmiddelen er als volgt uit:

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Algemene dekkingsmiddelen	Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten	-14.975.498	-14.225.534	-15.320.191	-15.460.748	-15.581.183	-14.919.896
Lasten	1.401.185	585.866	644.795	645.805	646.815	379.769
Saldo programma	-13.574.313	-13.639.668	-14.675.395	-14.814.942	-14.934.367	-14.540.127

Toelichting diverse afwijkingen

Algemene dekkingsmiddelen	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Verschil 2019 -/ 2018	V/N
Meerjarenbegroting 2018-2021	-13.381.737	-13.586.249	-204.511	V
Begrotingswijzigingen 2018	-257.931	-	257.931	N
Kadernota 2018 (incl. DVO en collegeprogramma)	-	-561.818	-561.818	V
Nieuwe mutaties 2019-2022	-	-527.329	-527.329	V
Totaal saldo	-13.639.668	-14.675.395	-1.035.727	V

Toelichtingen nieuwe mutaties 2019-2022:

Gemeentefonds - algemene uitkering	-2.584.080	V
Betreft de aanpassingen van de uitkeringen uit het gemeentefonds conform de stand meicirculaire 2018. Met ingang van 2019 wordt de herkenbaarheid van de drie decentralisatie uitkeringen losgelaten en gaan ze op in de verdeelsystematiek van de algemene uitkering. Deze bedragen vallen daarom met ingang van 2019 ook onder de kostenplaats Algemene uitkering Gemeentefonds en worden niet meer verantwoord onder de kostenplaats Sociaal Domein Gemeentefonds. Dit levert een aanzienlijk voordeel op. Daarnaast is er sprake van een toename van de algemene uitkering door een hoger accres en een toename van het aantal inwoners.		
Gemeentefonds - decentralisatie uitkering SD	1.815.041	N
Betreft de aanpassingen van de uitkeringen uit het gemeentefonds conform de stand meicirculaire 2018.		
Stelpost majeure projecten	150.000	N
Verschuiving van "onvoorzien".		
Treasury	-13.802	V
Betreft diverse mutaties binnen het taakveld treasury. Onder andere door de duurzaamheids- en blijverslening nemen de inkomsten van rente toe. Daartegenover nemen de kosten voor het beheer van deze leningen ook toe. Daarnaast zijn er enkele posten aangepast aan de hand van de realisatie 2017. Per saldo is er sprake van een voordeel.		
Bijstellen OZB-inkomsten	105.513	N
Op basis van de huidige inzichten bij heffen en waarderen zijn de OZB-inkomsten naar beneden bijgesteld. Bij de berekening van de inkomsten is rekening gehouden met de areaaluitbreiding (peildatum 1-1-2018). Verschil wordt voornamelijk veroorzaakt doordat meerjarig is uitgegaan van een te hoog totaal aan WOZ-waarde.		

OVERHEAD

Portefeuillehouder: A.M. Kennis

Toelichting

Het inzicht in de overhead is vanaf de programmabegroting 2017 een nieuw verplicht onderdeel in het programmaplan. Hierin is enerzijds opgenomen de overhead van de gemeente Blaricum zelf en anderzijds de overhead die doorbelast wordt door de BEL Combinatie en de Regio Gooi&Vechtstreek.

De kosten in overhead opgenomen zijn als volgt.

1. Kosten van de gemeente zelf:
 - Huisvestingskosten gemeentehuis
 - Bestuurssecretariaat
 - Overige ondersteuning college en representatie
2. Alle overhead van de BEL Combinatie conform het aandeel in de DVO
3. Met ingang van 2017: de overhead van de Regio G&V met betrekking tot de uitbestede gemeentelijke taken conform de programmabegroting Regio G&V 2019

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Overhead	Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten	-50.650	-	-	-	-	-
Lasten	3.670.742	3.893.421	3.707.977	3.684.748	3.677.748	3.680.654
Saldo	3.620.092	3.893.421	3.707.977	3.684.748	3.677.748	3.680.654

Toelichting diverse afwijkingen

Overhead	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Verschil 2019 -/ 2018	V/N
Meerjarenbegroting 2018-2021	3.745.350	3.637.889	-107.461	V
Begrotingswijzigingen 2018	148.071	-	-148.071	V
Kadernota 2018 (incl. DVO en collegeprogramma)	-	227.590	227.590	N
Nieuwe mutaties 2019-2022	-	-157.502	-157.502	V
Totaal saldo	3.893.421	3.707.977	-185.444	V

Toelichtingen nieuwe mutaties 2019-2022:

Correctie DVO BEL Combinatie 2019 **36.535** **N**
Betreft een toename van kosten om aan te sluiten met de vastgestelde begroting 2019 van de BEL Combinatie.

Bijstelling personeelsbegroting **5.400** **N**
De lasten van het personeel zijn iets toegenomen. Daarnaast zijn enkele personele budgetten aangepast aan de hand van de realisatie 2017.

Verschuiving representatiebudget	27.000	N
Correctie van het representatiebudget. Per saldo is de mutatie neutraal aangezien zich voor een gelijk bedrag een voordeel voordoet onder het programma bestuurszaken.		
Mutaties regio G&V	-121.714	V
Van verbonden partijen is nu uitsluitend dat de overheadkosten toegewezen moeten worden aan de desbetreffende taakvelden. Daardoor zijn de kosten van de Regio G&V op de overhead verlaagd.		
Structurele doorwerking DVO 2018	-108.849	V
Betreft een afname van kosten door het structureel verwerken van de DVO 2018 in de meerjarenraming 2019-2022.		
Overige kleine correcties en autonome ontwikkelingen	4.125	N
Betreft het saldo van kleine correcties en budgettaire aanpassingen.		

ONVOORZIEN

Portefeuillehouder: A.M. Kennis

Toelichting

Volgens de beleidsuitgangspunten van de begroting is een beroep op onvoorzien slechts mogelijk indien aan drie criteria wordt voldaan: **onvermijdbaar**, **onuitstelbaar** en **onvoorzienbaar**. Voor onvoorziene, onvermijdbare en niet- uitstelbare structurele uitgaven is in de begroting een jaarlijks bedrag opgenomen van € 29.000.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten van onvoorzien opgenomen.

Onvoorzien	Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten	-	-	-	-	-	-
Lasten	-	179.000	29.000	29.000	29.000	29.000
Saldo	-	179.000	29.000	29.000	29.000	29.000

Toelichting diverse afwijkingen

Onvoorzien	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Verschil 2019 -/ 2018	V/N
Meerjarenbegroting 2018-2021	179.000	179.000	-	V
Begrotingswijzigingen 2018	-	-	-	V
Kadernota 2018 (incl. DVO en collegeprogramma)	-	-	-	V
Nieuwe mutaties 2019-2022	-	-150.000	-150.000	V
Totaal saldo	179.000	29.000	-150.000	V

Toelichtingen nieuwe mutaties 2019-2022:

Correctie stelpost majeure projecten **-150.000** **V**

Omdat deze stelpost niet voldoet aan de vereisten van 'onvoorzien' is dit budget verplaatst naar Algemene Middelen.

VENNOOTSCHAPSBESLASTING

Portefeuillehouder: A.M. Kennis

Toelichting

Met ingang van 1 januari 2016 is de belastingplicht in de vennootschapsbelasting uitgebreid voor overheidslichamen en daarmee ook voor gemeenten. Deze belastingplicht gaat gelden bij die activiteiten waarbij de gemeente deelneemt aan het economisch verkeer en in concurrentie treedt met private partijen. Het doel van de nieuwe wet is om een gelijk speelveld te creëren tussen publieke en private partijen.

Gemeenten worden belastingplichtig indien en voor zover zij een onderneming drijven, zo luidt het wettelijk criterium. Praktisch gezien betekent dit dat alleen die activiteiten van de gemeente in de heffing worden betrokken die als 'zelfstandig onderdeel' kunnen worden beschouwd en die voldoen aan de voorwaarden om als –belaste- onderneming te worden aangemerkt.

De voorwaarden voor belastingplicht zijn:

- de activiteit kwalificeert als een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid; die
- deelneemt aan het economisch verkeer; en die
- structureel fiscale winsten of overschotten beoogt of behaalt.

In samenwerking met EFK belastingadviseurs is in 2015 een rapportage vennootschapsbelasting opgesteld. Jaarlijks worden de bevindingen uit deze rapportage geactualiseerd met de werkelijke cijfers van het betreffende belastingjaar. De rapportage en actualisatie geven het volgende inzicht:

Grondbedrijf

De gemeente is tot op heden slechts belastingplichtig voor de resultaten van het grondbedrijf behaald vanaf 1 januari 2016. De resultaten behaald tot 31 december 2015 zijn vrijgesteld van belastingen. In de praktijk betekent dit dat verliezen uit het verleden op grondexploitaties niet in het fiscale resultaat zullen worden meegenomen; winsten uit het verleden worden evenmin belast.

Inmiddels is een waarde in het economische verkeer van Blaricummermeent per 1 januari 2016 vastgesteld ten behoeve van de fiscale openningsbalans. Deze waarde is berekend via een discounted cashflow methode waarbij ervan is uitgegaan dat sprake is van projectfinanciering. Het fiscale resultaat wordt beoordeeld aan de hand van de gerealiseerde opbrengst in het boekjaar waar de fiscale boekwaarde van de verkochte hoeveelheid tegenover wordt gezet. Daarnaast wordt rekening gehouden met toekomstig te maken kosten waar een winstuitstelpost voor wordt gevormd. Dit laatste is bevestigd in een notitie van de SVLO van 8 februari 2018. Voor de jaren 2016 en 2017 is fiscaal een verlies geprognoseerd. Dit berekende fiscale verlies is pas formeel vastgesteld op het moment dat de definitieve aanslag vennootschapsbelasting voor deze jaren wordt opgelegd. Naar verwachting zal dit nog enige tijd duren, mede omdat de er nog onduidelijkheden bestaan over de uiteindelijke invulling van de vennootschapsbelasting bij overheidsondernemingen.

Overige onderwerpen

Daarnaast is voor een aantal onderwerpen (begraven, kermis, verhuur peuterspeelzalen en kinderopvang en detachering personeel) geadviseerd om op basis van de werkelijke cijfers nader te toetsen of is voldaan aan het winstcriterium. Deze toetsing wordt gedaan op basis van de BBV-cijfers. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met evidente verschillen tussen de resultaatbepaling op basis van het BBV en de fiscale winstbepalingsregels.

Zo mag geen rekening worden gehouden met rentekosten van financiering met eigen vermogen en is waakzaamheid geboden bij kosten die binnen het BBV ineens ten laste van de winst worden gebracht en volgens de VPB in meerdere jaren moeten worden afgeschreven.

Op moment van opstelling van de begroting 2019 worden de voorbereidingen van de aangifte 2016 afgerond. Voor 1 oktober 2018 wordt de aangifte voor belastingjaar 2016 bij de belastingdienst ingeleverd. De werkzaamheden voor belastingjaar 2017 worden opgestart in de tweede helft van 2018. Voor een juiste berekening is het van belang dat alle boekingen zijn verwerkt en zijn vastgesteld via de jaarrekening. Dit is inmiddels gebeurd. Om qua tijdsdruk niet in problemen te komen wordt gebruik gemaakt van de uitstelregeling (BECON).

In de begroting 2019 is vooralsnog geen rekening gehouden met een VPB-last. Na indiening van de aangifte van 2016 zal een inschatting worden gemaakt voor het jaar 2017 en verder. Vooralsnog schatten we in dat het risico voor de gemeentebegroting beperkt is.

MUTATIE RESERVES

Portefeuillehouder: A.M. Kennis

Toelichting

Op advies van de nieuwe richtlijnen BBV wordt geen rekenrente meer toegerekend aan reserves en voorzieningen. Voor enkele reserves en voorzieningen is daarom de rentetoevoeging komen te vervallen. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van het toekomstige verloop van de reserves en voorzieningen.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten van de mutatie reserves opgenomen.

Mutatie reserves	Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten	-1.445.796	-1.125.018	-543.996	-408.525	-339.336	-300.306
Lasten	841.553	212.000	86.582	-	20.960	5.707
Saldo	-604.243	-913.018	-457.414	-408.525	-318.376	-294.599

Toelichting diverse afwijkingen

Mutatie reserves	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Verschil 2019 -/ 2018	V/N
Meerjarenbegroting 2018-2021	-357.807	-218.175	139.632	N
Begrotingswijzigingen 2018	-555.211	-	555.211	N
Kadernota 2018 (incl. DVO en collegeprogramma)	-	-	-	V
Nieuwe mutaties 2019-2022	-	-239.239	-239.239	V
Totaal saldo	-913.018	-457.414	455.604	N

Toelichtingen nieuwe mutaties 2019-2022:

Terugdraaien dotaties reserve moties kadernota 2018 **-87.000** **V**

Deze mutaties zijn, voor zover van toepassing, verwerkt in beleidswijzigingen in 2018.

Saldo Sociaal Domein **-137.971** **V**

Dit betreft het deel kosten binnen het Sociaal Domein waarvoor binnen het vastgestelde financieel kader geen dekking is.

Verschil resultaat dekking riolering **13.669** **N**

Verrekening met reserve tariefegalisatie riolering. Meerjarig wordt er minder onttrokken dan in de meerjarenbegroting 2018-2022 was begroot.

Verschil resultaat dekking begraafrechten **-19.620** **V**

Hogere onttrekking aan tariefegalisatiereserve; met name door volledige doorbelasting van uren.

Specificatie mutatie reserves

Omschrijving mutatie	Reserve	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Kapitaallasten Malbak	R.91020	-4.287	-4.287	-4.287	-4.287
Kostendekkendheid riolering	R.91022	-13.123	-18.331	20.960	5.707
Kapitaallasten school Eemnesserweg	R.91023	-141.684	-141.684	-141.684	-141.684
Kapitaallasten school Bijvanck	R.91024	-65.206	-65.206	-65.206	-65.206
Kost.dekkend. graf- en begraafrechten	R.91025	-55.143	-55.143	-37.453	-
Budgetneutraal Sociaal Domein	R.91026	-137.971	-83.874	-50.706	-49.129
Preventief Voorveld	R.91030	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Totaal mutatie reserves		-457.414	-408.525	-318.376	-294.599

PARAGRAFEN

A. PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Algemeen

Door de gemeente Blaricum worden continue verbeterlagen uitgevoerd op de weerstandsparagraaf en de hierin voorkomende risicobebatering. Het college van B&W wil op een gestructureerde wijze risico's beheersen en is daarbij bereid eventuele risico's bewust te nemen. Om die reden is het van belang om inzicht te hebben in de omvang van eventuele risico's /financiële tegenvallers die bij deze risico's horen afgezet tegen het beschikbare weerstandvermogen om deze risico's op te vangen. Conform het BBV komt in deze paragraaf het beleid inzake de weerstandscapaciteit en de risico's, de inventarisatie van de risico's, de inventarisatie van de weerstandcapaciteit en tot slot de confrontatie van de risico's met het beschikbaar weerstandsvermogen aan de orde.

Beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico's

Het beleid is recentelijk vastgelegd in de "Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Blaricum, Eemnes, Laren en BEL Combinatie". Deze nota is door de Raad vastgesteld.

Cyclische aanpak

Gekozen is voor een cyclische aanpak bij het risicomanagement. In de nota risicomanagement zijn de volgende fasen beschreven:

Fase	Activiteiten
1. Kaderstelling en strategie	Het vastleggen van de kaders in de nota risicomanagement en weerstandsvermogen
2. Risicoanalyse	Inventariseren van de potentiële risico's en deze vastleggen in een risicokaart. Een samenvatting van het resultaat wordt in deze paragraaf weergegeven. Per risico wordt inzicht gegeven in de kans dat een risico zich voordoet (verdeeld in 5 klassen) en het schatten van het financiële gevolg (verdeeld in 5 klassen). De kans vermenigvuldigt met het financiële gevolg bepaalt de risicoscore.
3. Beheersmaatregelen	Om de risico's af te dekken worden beheersmaatregelen gedefinieerd en wordt een risico eigenaar benoemd. Voor het omgaan met risico's is een aantal basisstrategieën: Accepteren, reduceren, elimineren of overdragen/verzekeren
4. Monitoren en toetsen	In deze fase wordt informatie verstrekt, worden ontwikkelingen in beeld gebracht en resultaten beoordeeld.
5. Toezicht en toetsen	Risico's worden (mede in het kader van interne controle) in verband gebracht met de beheersmaatregelen en het beschikbare weerstandvermogen.
6. Continue verbetering	Op basis van (tussentijdse) resultaten kan beleid en methodiek worden bijgesteld.

Rolverdeling

De volgende actoren hebben een rol bij risicomanagement:

- De raad stelt het beleid vast en stelt de paragraaf weerstandsvermogen in de begroting en jaarrekening vast;
- Het college ziet toe op een juiste uitvoering van risicomanagement en de verantwoording daarover;
- Het management en het ambtelijk apparaat van de gemeente zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het risicomanagement waarbij het identificeren van de risico's en het uitvoeren van beheersmaatregelen de kern vormt.

KPI (kritische prestatie indicator) met betrekking tot het weerstandsvermogen

Om het weerstandsvermogen in relatie tot de risico's te kunnen beoordelen is een ratio (kpi) weerstandsvermogen gedefinieerd:

$$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \text{Ratio weerstandsvermogen}$$

De gemeente streeft er naar om deze kpi weerstandsratio boven de 2 te houden. Dat betekent dat de gekwantificeerde risico's minimaal dubbel gedekt worden door het aanwezige weerstandsvermogen.

Inventarisatie van de risico's

Bij de inventarisatie van de risico's zijn 17 risico's geïdentificeerd waarbij een inschatting is gemaakt van de kans dat het daadwerkelijk op zal gaan treden. Hieronder worden alle risico's met een geschat financieel effect van € 20.000 of meer genoemd en toegelicht die tot het moment van aanbieden van de begroting bekend zijn.

Het financieel effect is berekend door de kans te vermenigvuldigen met het ingeschatte financiële gevolg.

Kans		Financieel gevolg	
Klasse	Kwantiteit	Klasse	Geldgevolg
1	10%	1	€ 2.000
2	30%	2	€ 20.000
3	50%	3	€ 100.000
4	70%	4	€ 180.000
5	90%	5	€ 1.000.000

Hierbij is onderscheid gemaakt in structurele financiële gevolgen en incidentele financiële gevolgen. Indien noodzakelijk kan van dit model worden afgeweken voor zover en indien een bepaald risico de maximaal in dit model bereikbare waarde van € 900.000,- overstijgt (90% van €1.000.000). Dit wordt separaat bij het benoemde risico aangegeven. Gezien de risico's, die zijn benoemd, alsmede de te verwachten omvang van deze risico's, afgezet tegen de omvang van de Blaricumse reguliere begroting, is niet waarschijnlijk dat een dergelijk risico zich kan voordoen.

Risico-inventarisatie gemeente Blaricum:

Progr.	Risico	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risico-score	Fin effect structureel	Fin effect incidenteel
Bestuur	Pensioenen	De gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de betaling van de pensioenen van wethouders.	Jaarlijkse actualisatie is uitgevoerd in 2017.	2 * 3		€ 30.000,-
Bestuur	Wachtgeld wethouders	Wethouders hebben na beëindiging van het wethouderschap recht op wachtgeld. Risico doet zich voor op moment van eventuele collegecrisis en bij het einde van de raadsperiode 2014-2018	Voorziening wachtgelden. Jaarlijkse actualisatie, is uitgevoerd in 2017.	4 * 3		€ 70.000,-
Bestuur	Te weinig invloed als kleine gemeente op begroting en plannen van gemeenschappelijke regelingen	Doordat Blaricum slechts een beperkt stemrecht heeft, kan zij majeure ontwikkelingen niet tegenhouden. Hierbij is het van belang dat Blaricum zich sterk blijft profileren in de verschillende Algemene en Dagelijkse Besturen (AB en DB).	Tijdig reageren op begrotingen van gemeenschappelijke regelingen door gezamenlijk optreden van de Gooise gemeenten. Daar waar mogelijk gezamenlijk optreden met andere kleine partijen. Extra aandacht voor relatief nieuwe GR-en en wijzigingen m.n. qua gemeentelijke bijdrage en stemrecht.	2 * 5	€ 300.000	
Openbare Orde en Veiligheid	Rampen	Risico dat op grondgebied van Blaricum zich een ramp voordoet	Verzekeringen en adequate crisisbeheersingsorganisatie, waardoor we gevolgen beperken.	1 * 5		€ 100.000
Bouwen en wonen	Grondexploitatie	Bij een actief grondbeleid loopt een gemeente, dus ook Blaricum, risico's (zie ook paragraaf grondbeleid).	Op dit moment een theoretisch risico: Om de risico's in de GREX (m.n. Blaricummermeent) te kunnen monitoren zijn actuele exploitatieopzetten noodzakelijk en voorhanden.		€ 0	

Progr.	Risico	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risico-score	Fin effect structureel	Fin effect incidenteel
Bouwen en Wonen	Planschade	Planschade ontstaat, wanneer een belanghebbende waardedaling ervaart van zijn eigendom ten gevolge van een planologische beslissing van de gemeente	Voor ieder particulier initiatief zal een anterieure overeenkomst worden afgesloten waarin in ieder geval de kosten voor eventuele planschade zijn opgenomen (voor rekening initiatiefnemer). Bij gemeentelijke initiatieven zal dit in de GREX moeten worden opgenomen. Een anterieure overeenkomst bij een goed functionerende markt zal leiden tot een verlaging van de verkoopwaarde met een bedrag dat gelijk staat aan de geschatte hoogte van de te honoreren planschade.	1 * 5		€ 100.000
Bouwen en Wonen	Bodem-verontreiniging	Bij herontwikkeling van binnenstedelijke locaties is er kans op aantreffen van bodemverontreiniging	Bodembeleid en bodemkwaliteitskaart moeten up-to-date zijn.	1 * 4		€ 18.000
Sociale zaken	Decentralisatie jeugdzorg, AWBZ, Regeling onderkant arbeidsmarkt	Door de onbekendheid op dit terrein bestaat het risico onvoldoende budget te hebben voor de nieuwe taken van de gemeente	Op het totale budget Sociaal Domein, zoals nu bekend is, wordt een risico ingeschat van 20% zijnde een bedrag van € 552.571,=.			€ 857.118
Sociale zaken	Open-einde regelingen	Vanuit de economische crisis is het aantal aanvragen op diverse verstrekkingen toegenomen. Momenteel lijkt er een lichte teruggang waar te nemen	Adequate monitoring ontwikkeling aanvragen. Monitoren of het ministerie SZW de regeling voor het eigen risico niet verder gaat wijzigen.	2 * 5	€ 300.000	
Werk en inkomen	Kwijtscheldingen gemeentelijke belastingen	Door de economische crisis is het beroep op kwijtschelding toegenomen. Dit risico is gelet op de huidige verbeterende economische situatie en lichte afname van de werkloosheid aan het verminderen.	Goede inschatting aantal kwijtscheldingen	2 * 3	€ 30.000	
Algemene dekking	Garanties Sociale woningbouw	Na overdracht van het gemeentelijk woningbedrijf aan de Alliantie zijn ook de woningbouwleningen	Monitoren van financiële ontwikkelingen aan de hand van jaarrekening en begroting. Risico is als klein aan te merken, de 1e borginstelling (het WSW) heeft een groot vermogen (80	4 * 3		€ 70.000

Progr.	Risico	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risico-score	Fin effect structureel	Fin effect incidenteel
		overgenomen. Deze leningen heeft de gemeente Blaricum 100% als 2e achter-vang geborgd. Het betreft een bedrag van ca. € 39 miljoen.	miljard), echter de omvang kan groot zijn bij voordoen.			
Algemene dekking	Algemene uitkering uit gemeentefonds	De exacte hoogte van de algemene uitkering (AU) wordt pas na afsluiten van het rekeningjaar bekend. Dit houdt in dat altijd met ramingen gewerkt wordt, hetgeen inherent een risico inhoudt. Zelfs tussen opeenvolgende officiële bekend-makingen doen zich grote fluctuaties voor. In 2017 / 2018 zou dat m.n. voort kunnen komen vanuit een nieuw regeerakkoord.	Bewaking en actualisatie van de parameters die de hoogte van de algemene uitkering bepalen. Berichtgeving uit Den Haag over de ontwikkelingen rond het gemeentefonds nauwlettend volgen.	2 * 5	€ 300.000	
Algemene dekking	WOZ aanslag en te ontvangen OZB	Door ziekenhuis Tergooi is aangegeven locatie Blaricum af te stoten. Bij verkoop is een risico aanwezig dat er een andere WOZ-waarde gaat ontstaan met lager opbrengst OZB tot gevolg.	Nauwlettend monitoren wat Tergooi ziekenhuis met locatie Blaricum wil gaan doen. Daar waar mogelijk proberen mee te “sturen” op nieuwe bestemming, mede vanuit (beperkingen) bestemmingsplan.	3 * 4	€ 90.000	
Bedrijfs-voering	Aansprakelijkheid	Het bestuur wordt aansprakelijk gesteld voor schade die ontstaat ten gevolge van nalatigheid in de uitvoering van haar publieke taak. Dit kan zich op verschillende terreinen voordoen.	Goede bedrijfsvoering en goede inspectie. Mediation. Goede communicatie aan de voorkant. Aansprakelijkheidsverzekering	2 * 3		€ 30.000
Bedrijfs-voering	Belastingen	Bij de toepassing van de belastingwetgeving (btw, bcf, Loonheffing (met name WKR) etc.) kunnen verschillen van inzicht en/of interpretatie ontstaan, of kunnen de regels onjuist worden toegepast. Dit kan leiden tot een	Door P&C (btw) en P&O (loonheffing) goed volgen van wijzigingen in de belastingregels. Afstemmen met belastingdienst over t.z.t. eventueel regelen van “horizontaal toezicht” o.b.v. met de fiscus te maken afspraken.	2 * 4		€ 54.000

Progr.	Risico	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risico-score	Fin effect structureel	Fin effect incidenteel
		naheffing van de zijde van de fiscus. De laatste btw-controle heeft voor de gemeente Blaricum geleid tot een positieve correctie. Gelet op de steeds wijzigende regels, is het mogelijk dat de gemeente een naheffing krijgt opgelegd (incl. boete)				
Bedrijfs-voering	BEL Combinatie	De BEL combinatie heeft in de begroting 2017 een aantal risico's opgenomen die ook van toepassing zijn voor de gemeente Blaricum. Risico is dat taakstelling niet wordt gehaald.	Investeren in P&C cyclus BEL combinatie. Monitoren dat risico's binnen de BEL worden opgepakt en opgelost	3 * 3		€ 50.000
Bouwen en Wonen	Milieu	Illegale stort / milieu criminaliteit	In het buitengebied wordt de gemeente soms geconfronteerd met illegale stort van asbest (Gooiergracht), grof vuil (puin, banden, apparaten) of restanten van XTC-laboratoria. De kosten komen dan voor rekening van de gemeente.	2 * 4		€ 54.000
Totaal risico's					€ 1.020.000	€ 1.993.118

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de structurele - en incidentele weerstandscapaciteit.

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit (in de exploitatie) bestaat uit de volgende onderdelen:

Nr.	Post	Bedrag
1.	Onroerendezaakbelasting (onbenutte belastingcapaciteit)	€ 1.677.500
2.	Rioolrechten	-
3.	Afvalstoffenheffing	-
4.	Leges en andere heffingen	-
5.	Onvoorzien	€ 29.000
Totaal structureel weerstandsvermogen		€ 1.706.500

Onroerendezaakbelasting

De onbenutte belastingcapaciteit zijn de extra structurele middelen die gegenereerd kunnen worden door de OZB te verhogen. De theoretisch onbenutte belastingcapaciteit wordt berekend door de maximale belastingtarieven te vergelijken met de belastingtarieven in de gemeente. Voor de maximale belastingtarieven wordt gebruik gemaakt van de normen voor het zogenaamde artikel 12-beleid. Een gemeente met een artikel 12-status is een Nederlandse gemeente die onder financiële curatele is gesteld door het Rijk vanwege een structureel slechte financiële situatie. Deze gemeenten moeten hun tarieven verhogen tot een "redelijk peil eigen heffingen", willen zij in aanmerking kunnen komen voor rijkssteun. De actuele normen voor dit artikel 12-beleid staan steeds in de circulaire Gemeentefonds. Voor het jaar 2018 is dit percentage berekend op 0,1795%. De gemeente Blaricum hanteert een OZB-tarief van 0,118326%. Het verschil van 0,0612% (0,1795% minus 0,1183%) afgezet tegen de totale waarde van de woningen (€ 2.741.116.402) geeft een onbenutte capaciteit in 2018 van € 1.677.500. Theoretisch biedt dit ruimte voor een eventuele tariefsverhoging.

Rioolrechten

De rioolrechten zijn maximaal 100% kostendekkend. Eventuele overschotten en tekorten bij realisatie worden verrekend met de hiervoor ingestelde reserve.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is maximaal 100% kostendekkend. Eventuele overschotten en tekorten bij realisatie worden verrekend met de hiervoor ingestelde reserve.

Leges en andere heffingen

De tarieven voor de publieksleges zijn 100% kostendekkend.

Onvoorzien

In de begroting is een post onvoorzien voor incidentele uitgaven ad € 29.000,- opgenomen. Er mag alleen van de post onvoorzien gebruik gemaakt worden als er sprake is van de drie O's: Onvoorzien, Onvermijdelijk en Onuitstelbaar.

Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit is het bedrag wat in de reservepositie vrij aanwendbaar is. In onderstaande overzicht treft u de standen aan uit de jaarrekening 2017.

Nr.	Reserve	Stand 31-12-2017
1.	Algemene reserve	11.736.644
2.	Bestemmingsreserves (niet geormerkt)	-
Totaal reserves		11.736.644
3.	Stille reserves	2.178.621
Totaal incidenteel weerstandsvermogen		13.915.265

1. Algemene reserve

Deze reserve is bedoeld voor het opvangen van onvoorziene uitgaven voortvloeiende uit: opkomende verplichtingen, calamiteiten en het opvangen van rekeningtekorten. Over de algemene reserve mag géén rente meer worden toegerekend vanaf 2017 cf. nieuwe Wet en regelgeving vanuit het BBV. Derhalve kan de totale algemene reserve toegerekend worden aan de weerstandcapaciteit. Ultimo 2017 (exclusief eventuele winstbestemming) is de stand van de algemene reserve € 11.736.644,-.

2. Vrij besteedbare deel van de bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves nemen een bijzondere plaats in de begroting in. De raad heeft de bestemming van deze reserves vastgelegd. In die zin kunnen de saldi niet zondermeer bij het beschikbare weerstandsvermogen worden opgeteld. Anderzijds is de raad bevoegd om de bestemming van reserves te wijzigen. Bij grote calamiteiten, waarbij het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve niet toereikend is, kan de raad besluiten ook bestemmingsreserves anders in te zetten.

Voor de berekening van het weerstandsvermogen wordt voorgesteld alleen reserves mee te nemen die niet beklemd of geormerkt zijn. Op basis van de nu bekende gegevens alsmede de beslaglegging vanuit het traject decentralisaties Sociaal Domein vanuit de Rijksoverheid zijn er geen toe te rekenen bestemmingsreserves meer aan te wenden.

3. Stille reserves

De stille reserves bestaan uit een aantal onroerende zaken die (voor een groot deel) zijn afgeschreven. Per object wordt de WOZ-waarde (peildatum 1 januari 2017) vermeld, eventueel gecorrigeerd met aanwezige boekwaarde(n), of op basis van een eventueel bekend zijnde extra gegeven, namelijk de economische huurwaarde. De laagste van deze waarden wordt in de staat van de stille reserves verwerkt. Deze is o.b.v. verder onderzoek bezittingen gemeente Blaricum licht verhoogd.

TOTAAL STAAT VAN STILLE RESERVES (Verkoopbaar op Korte (< 1 jaar) en Langere termijn)					
omschrijving	herbouw- waarde Taxatie ultimo 2016 incl. indexering €	WOZ taxaties per 1-1-2017 €	economische huurwaarde +boekwaarde €		waarde €
Wetering, Verbindingsweg, Kerklaan (geact.) grond Torenlaan 1a	1.502.584	1.264.148	1.220.398		1.220.398
Grondposities in eigendom gemeente (Verloren Engh etc.)					278.000
landbouw gronden na deel-overdracht ASB - niet in stille reserve					225.978
gemeentelijk kunstbezit (taxatie 2017)					470.000
Aandelen BNG				223.763	
Intrinsieke waarde van 5.967 aandelen					
Af:				-13.539	
boekwaarde					210.223
Intrinsieke waarde (€ 37,50) gebaseerd op waarde per 31 december 2017 na dividenduitkering in 2017					
Totaal bezittingen gemeente Blaricum				Totaal	2.404.599
Bezittingen t.b.v. de stille reserve (verkoopbaar < 1jaar)					2.178.621

In het volgende overzicht worden de hierboven genoemde risico's in verband gebracht met het beschikbare weerstandsvermogen.

		Structureel	Incidenteel
A	Geïnterpreteerde risico's	1,0 mln.	2,0 mln.
B	Beschikbare weerstandscapaciteit	1,7 mln.	13,9 mln.
C = B - A	Saldo	+/- 0,7 mln.	+/- 11,9 mln.

De kpi weerstandsratio kan met betrekking tot de incidentele posten als volgt berekend worden:

$$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \text{Ratio weerstandsvermogen} \quad \frac{11,9 \text{ miljoen}}{2,0 \text{ miljoen}} = \mathbf{6,0}$$

De norm is vastgesteld op groter dan 2. De feitelijke uitkomst is daarmee ruimschoots boven de norm.

Financiële kengetallen

Gemeenten zijn verplicht om financiële kengetallen op te nemen in de begroting. Hieronder staan de kengetallen die voor de gemeente Blaricum van toepassing zijn. Voor de berekening wordt verwezen naar bijlage I.

Kengetallen	Realisatie 2017	Begroting voor wijziging 2018	Begroting 2019
1 Netto schuldquote	4,5%	7,3%	1,8%
2 Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	2,9%	3,8%	-1,7%
3 Solvabiliteitsratio	48,0%	42,1%	51,3%
4 Grondexploitatie	40,5%	13,0%	33,5%
5 Structurele exploitatieruimte	1,0%	1,7%	1,7%
6 Belastingcapaciteit	163,1%	152,9%	154,9%

Een afzonderlijk kengetal zegt weinig over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Het is dus, met andere woorden, niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van de gemeente.

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote is de verhouding van de netto schuld ten opzichte van de totale baten (exclusief mutatie reserves). In het algemeen ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen de 0% en 90%. Een netto schuldquote van tussen de 100% en 130% is hoog en wanneer de netto schuldquote boven de 130% uitkomt bevindt een gemeente zich in de gevarenzone.

Voor de gemeente Blaricum ligt de netto schuldquote in 2019 ruimschoots onder de 90%, waarmee geen sprake is van een risico op de korte termijn. De sterke daling van de netto schuldquote wordt voornamelijk veroorzaakt door de aflossing van de langlopende leningen (vreemd vermogen). Voor een genuanceerder beeld van de schuldpositie moet ook worden gekeken naar de voorraad bouwgronden en de uitgeleende gelden. Bij de netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen worden deze leningen geëlimineerd.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteit is het percentage van het vermogen dat uit eigen vermogen bestaat. Deze ratio geeft een goed beeld van de mate waarin bezittingen zijn gefinancierd met eigen vermogen of vreemd vermogen. De norm voor de solvabiliteit ligt doorgaans tussen de 25% en 40%. De solvabiliteit van de gemeente Blaricum is zelfs nog hoger (positief!). Op de langere termijn wordt verwacht dat de solvabiliteit alleen nog maar verder toeneemt. Deze toename wordt veroorzaakt door de sterke afname van het vreemd vermogen.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van het totaal aan baten. Een grondexploitatie van 10% of hoger wordt beschouwd als kwetsbaar. Het kengetal is door de incidentele winstneming in 2017 van de Blaricummermeent sterk gestegen ten opzichte van de programmabegroting 2018. Meerjarig is de verwachting dat het kengetal wel weer verder afneemt tot -/- 4,7% in 2022.

Structurele exploitatieruimte

Om vast te stellen of de begroting structureel in evenwicht is dient de structurele exploitatieruimte te worden berekend. Wanneer de structurele exploitatie ruimte hoger is dan 0% geeft dat aan dat de structurele baten van de gemeente hoger zijn dan de structurele lasten. In Blaricum is er sprake van een structurele exploitatieruimte van 1,7% in 2019.

Belastingcapaciteit

Onder de woonlasten worden verstaan de OZB-belasting op basis van de gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente, de rioolheffing voor een meerpersoonshuishouden en de afvalstoffenheffing voor een meerpersoonshuishouden. De belastingcapaciteit wordt berekend door deze woonlasten te vergelijken met het landelijk gemiddelde. Uitgedrukt in een percentage betekent dit de belastingcapaciteit van Blaricum 154,9% bedraagt in 2019.

B. PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Algemeen

De gemeente Blaricum heeft de openbare ruimte in beheer. Daarin vinden veel activiteiten plaats zoals wonen, werken en recreëren. Hiervoor zijn veel kapitaalgoederen nodig: wegen, riolering, kunstwerken, groen, verlichting, speelvoorzieningen en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten.

Beheerplannen

Voor de instandhouding van kapitaalgoederen wordt in Blaricum gewerkt met diverse beheerplannen. In deze beheerplannen worden het meerjarig onderhoudsprogramma en de daarbij behorende financiële middelen vastgelegd. Daarin wordt ook het gewenste kwaliteitsniveau van de openbare voorziening vastgelegd. In 2015 en 2016 zijn de beheerdata voor wegen, groen, bomen, speelplaatsen en openbare verlichting geactualiseerd opgenomen in het integraal databeheersysteem Greenpoint. De beheerdata voor riolering zijn geactualiseerd opgenomen in het databeheersysteem Riodesk. De volgende beheerplannen zijn vastgesteld/worden vastgesteld:

Beheerplan	Wanneer vastgesteld:
• Begraafplaatsen, beheerverordening begraafplaats	2013
• Beheerplan civiele kunstwerken 2018-2020	2018
• Beleid Maatschappelijk Vastgoed, een toetsingskader	2013
• Actualisatie onderhoud gemeentelijk Vastgoed 2017	2017
• Integraal huisvestingsplan	2017
• Groenvisie	2006
• Bomenbeleidsplan	2008
• Bomenstructuurkaart	2009
• Bomenbeheerplan	2012
• Nota bermenbeleid	2009
• Gemeentelijk rioleringsplan 2018-2022	2018
• Beleids- en beheerplan openbare verlichting 2015-2024	2014
• Speelplaatsenbeleid	2009
• Wegenbeheerplan 2017-2021	2016
• Stedelijk waterplan 2010-2015	2009
• Handboek Onderhoud Oppervlaktewater	2018

Schoolgebouwen

Per 1 januari 2015 zijn de schoolbesturen naast het binnen-onderhoud ook verantwoordelijk geworden voor het buitenonderhoud van de schoolgebouwen. De gemeente blijft verantwoordelijk voor de bekostiging van het binnen- en buitenonderhoud voor het deel van de schoolcomplexen Bijvanck en Dorp waarin de peuterspeelzalen zijn gehuisvest. Ten behoeve van de peuterspeelzalen en algemene ruimten is ultimo 2017 nog € 168.418 voorzien.

Onderhoud gemeentelijke gebouwen

In 2016 is een start gemaakt met het opstellen van nieuwe (meerjaren)onderhoudsplannen, dit is in 2017 afgerond. De onderhoudsplannen betreffen de bouwkundige elementen (extern en intern), de gebouw gebonden installaties, de terreininstallaties en de bouwkundige inventaris.

De werkzaamheden zijn onderverdeeld naar jaarlijks uit te voeren onderhoudswerkzaamheden en vervanging en groot onderhoud dat niet jaarlijks, maar wel periodiek plaats dient te vinden. In principe wordt onderhoudsniveau 3 (redelijke conditie) nagestreefd.

Het jaarlijks installatietechnisch en klein bouwkundig onderhoud van alle vastgoedobjecten van de BEL-gemeenten, inclusief BEL-gebouwen, is grotendeels bij externe partijen ondergebracht. Ten aanzien van Legionella-preventie zijn risico-inventarisaties uitgevoerd en beheersplannen opgesteld. Deze zullen in 2018 uitgevoerd gaan worden. Het meerjarenonderhoud (vervanging en groot onderhoud) wordt in regie opgedragen.

De kosten van jaarlijks terugkerende werkzaamheden worden begroot in de exploitatie. Vervanging en groot onderhoud worden gedekt via een onderhoudsvoorziening. Deze voorziening wordt ingezet als een egalisatievoorziening om de kosten voor het onderhoud gelijkmatig te spreiden op basis van een 10-jaarlijks voortschrijdend gemiddelde. De dotatie aan de voorziening is gebaseerd op berekeningen van (meerjaren)onderhoudsplannen van de gemeentelijke gebouwen, de daadwerkelijk uitgegeven lasten worden hierop verrekend. In 2019 worden alle panden opnieuw getaxeerd voor actualisatie van de verzekerde opstalwaarde.

Stedelijk waterplan

Het Stedelijk waterplan Blaricum voor de periode 2009-2015 is door de raad in 2009 vastgesteld. In 2019 wordt gewerkt in de geest van dit plan. In het plan zijn reguliere maatregelen voor het beheer en onderhoud van het grond- en oppervlaktewatersysteem opgenomen. De werkzaamheden worden in onderlinge afspraak met het waterschap uitgevoerd. De gemeente heeft o.a. de taak om de drijfvuil/zwerfvuil te verwijderen en taluds te maaien. Het onderhoud wordt bekostigd uit reguliere budgetten (exploitatie). In het plan zijn geen activiteiten opgenomen met betrekking tot havenbeheer, baggeren watergang en onderhoud beschoeiingen. Hierover worden aparte afspraken met het waterschap gemaakt.

Civiele kunstwerken (bruggen, singels, duikers en beschoeiingen).

In 2018 is het beheerplan civiele kunstwerken door het college vastgesteld. Het betreft hierbij om onderhoud van 17 kunstwerken waarvan 10 bruggen. Het kwaliteitsniveau is conform CROW richtlijnen. In 2019 zijn geen vervangingen nodig. Daarnaast wordt reguleer onderhoud uitgevoerd conform dit plan.

Onderhoudsvoorzieningen

Door de gemeente Blaricum zijn er in de loop der jaren vanuit overschotten uit de exploitatie voorzieningen gevormd, met name inzake kosten rioolbeheer en afvalstoffenverwijdering. Hiernaast is er een voorziening inzake onderhoudslasten verbonden aan de bij de gemeente in eigendom zijnde gebouwen. Deze voorziening wordt ingezet als een egalisatievoorziening om de kosten voor het onderhoud gelijkmatig te spreiden op basis van 10-jaarlijks voortschrijdend gemiddelde. De dotatie aan de voorziening is gebaseerd op berekeningen van meerjaren onderhoudsplannen van de gemeentelijke gebouwen, de daadwerkelijk uitgegeven lasten worden hierop verrekend.

Financieel overzicht kapitaalgoederen

Beheerplan	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Openbare verlichting (91210002)					
Kapitaallasten	-	19.318	19.318	19.318	19.318
Investeringsplanning	19.275	11.675	15.000	15.000	15.000
Onderhoudsbudget	26.000	34.000	34.000	34.000	34.000
Groen (91570000)					
Onderhoudsbudget	436.843	325.843	340.843	295.843	310.843
Kapitaallasten	45.849	30.875	30.875	6.812	6.813
Riolering (91720000)					
Onderhoudsbudget	129.000	129.000	129.000	129.000	129.000
Kapitaallasten	215.631	209.101	233.328	221.157	221.157
Investeringsplanning	17.022	15.004	35.041	49.610	56.777
Wegen (91210000)					
Onderhoudsbudget	217.000	267.000	267.000	267.000	267.000
Kapitaallasten	155.030	232.931	241.398	241.398	238.721
Investeringsplanning	4.757	9.332	25.960	30.503	38.053
Speelplaatsen (91570006)					
Onderhoudsbudget	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600
Kapitaallasten	33.698	48.589	38.527	38.527	38.527
Investeringsplanning	13.728	-	5.772	10.364	10.644
Gebouwen (vastgoed)					
Onderhoudsbudget	42.899	47.199	47.199	47.199	47.199
Kapitaallasten	491.653	481.142	481.142	481.142	481.142

OPENBARE VERLICHTING

Naam beheersplan	Beleids- en beheerplan OVL	Jaar vaststelling	2014
Naam Voorziening		Actualisatie	2025
Te onderhouden kapitaalgoederen:	Gemeente Blaricum heeft in totaal circa 2.050 lichtmasten in haar beheer.		
Doel:	Inzicht krijgen in de complete onderhoudsstaat van de openbare verlichting en de benodigde budgetten voor het uitvoeren van onderhoud en renovaties binnen de planperiode.		
Beleidskader:	De raad heeft in 2014 het Beleids- en beheerplan openbare verlichting voor de planperiode 2015-2024 vastgesteld. 18. Als kwaliteitsnorm geldt hoofdzakelijk het kwaliteitsniveau "B" volgens CROW standaard kwaliteitsniveaus voor het onderhoud. Tijdens de wegconstructies worden de lichtmasten naar behoefte vervangen. Ook bij de grote schade worden de masten vervangen.		
Financiële situatie begrotingsjaar:	Met het onderhoudsplan is het actuele meerjarenperspectief op het onderhoud van de OVL in Blaricum vastgesteld en zijn de nodige investeringen inzichtelijk gemaakt. De budgetten zijn afgestemd op het kwaliteitsniveau "B".		

GROEN

Naam beheersplan	Groenvisie	Jaar vaststelling	2006
Naam Voorziening		Actualisatie	2020
Te onderhouden kapitaalgoederen:	De gehele groene inrichting van het gemeentelijk openbaar gebied, te weten: hagen, heesters, gazons, ruw gras, plantsoenen, bosplantsoenen, perken, bermen etc.		
Doel:	Met de groenvisie en in het verlengde daarvan het bomenbeleidsplan, de bomenstructuurkaart en het bomenbeheersplan, wordt een aanzet gegeven tot doelgerichte inrichting en beheer van het gemeentelijk groen. Hierbij staat de missie "Instandhouding van een samenhangende groenstructuur" voorop, waarin duurzaam beheer centraal staat en overlast van groen wordt voorkomen.		
Beleidskader:	De beleidskaders zijn opgenomen in de door de gemeenteraad vastgestelde groenvisie van 2006. Op basis van deze visie en een onderhoudscontract vindt het beheer en onderhoud van de groenvoorzieningen plaats. Als kwaliteitsniveau wordt niveau "B" van de CROW Standaard Kwaliteitsniveaus voor het Onderhoud aangehouden. In de loop van 2019 worden vele werkzaamheden in 1 integraal onderhoudsbestek opgenomen.		
Financiële situatie begrotingsjaar:	Alle baten en lasten van het openbaar groen lopen via de exploitatiebegroting. Er is geen voorziening of reserve aanwezig. In de exploitatie zijn de kosten opgenomen voor het onderhoud. Het onderhoud wordt uitgevoerd door zowel de BEL Combinatie, als door externen (20% - 80%). De budgetten afgestemd op het kwaliteitsniveau "B" en de groenvisie.		

RIOLERING

Naam beheersplan	GRP 2018 - 2022	Jaar vaststelling	2018
Naam Voorziening		Actualisatie	2022
Te onderhouden kapitaalgoederen:	Het gehele gemeentelijk rioolstelsel, inclusief overstortvoorzieningen, de vrijval riolering en de drukriolering, inclusief drie rioolgemalen en bijbehorende zaken. De gemeente Blaricum heeft 69 kilometer vrijval riolering in beheer. Daarnaast zijn er drie rioolgemalen, 1,7 kilometer persleiding en 18 pompunits met 2,2 kilometer persleiding in beheer.		
Doel:	Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) geeft inzicht in de noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden en nieuwbouwwerkzaamheden en de daartoe benodigde budgetten over de planperiode. De planmatige opzet van het GRP vormt tevens de basis voor de raming van de jaarlijkse lasten en daarmee voor de bepaling van de hoogte van het rioolrecht. In het GRP is een lijst van investeringen opgenomen die noodzakelijk zijn om de riolering in de gemeente op het vereiste niveau te houden. Deze lijst bevat investeringen voor vervanging, rioolrenovaties, rioolreparaties en de maatregelen conform nieuw beleid.		
Beleidskader:	In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2018 t/m 2022) zijn beleidskaders en speerpunten voor de planperiode vastgesteld. Hierbij wordt toekomstige visie, ambitie en beleidsspeerpunten van het bestuur vastgesteld. Op basis van het meerjaren GRP wordt een BPR (Beheerplan riolering) en aansluitend elk jaar een Uitvoeringsprogramma GRP opgesteld. Hierbij wordt nader beschreven welke activiteiten in het betreffende jaar uitgevoerd gaan worden. Het kwaliteitsniveau is volgens de richtlijnen van RIONED en diverse relevante NEN- normen.		
Financiële situatie begrotingsjaar:	Het algemeen onderhoud en rioolvernieuwingen worden gedaan met behulp van de jaarlijkse inspecties, het geautomatiseerde rioleringsbeheersysteem en het jaarlijkse uitvoeringsprogramma. Bij het opstellen van de begroting is rekening gehouden met het kwaliteitsniveau conform de richtlijnen van RIONED en NEN 3399-2015. De budgetten zijn afgestemd op het vereiste kwaliteitsniveau.		

WEGEN

Naam beheersplan	Beheerplan Wegen 2017-2021	Jaar vaststelling	2016
Naam Voorziening		Actualisatie	2021
Te onderhouden kapitaalgoederen:	De grijze inrichting van het gemeentelijk openbaar gebied, te weten: wegen (zand, asfalt en klinkers), trottoirs, fiets- en voetpaden, pleinen, parkeerplaatsen, tunnels etc. De gemeente heeft circa 42 hectare verharding in beheer.		
Doel:	Inzicht krijgen in de complete onderhoudsstaat van de wegen en de benodigde budgetten voor het uitvoeren van onderhoud en renovaties binnen de planperiode.		
Beleidskader:	Het beleidskader wordt bepaald door enkele wetten, als de Wegen en Verkeerswet, Wet Herverdeling Wegenbeheer, het BW en de Wet Milieubeheer. Er is ook een relatie met andere beleidsterreinen, zoals riolering (gezamenlijke aanleg), verkeersveiligheid, milieu en sociale veiligheid, ruimtelijke ordening, nieuwbouwprojecten etc. Met ingang van 2017 wordt gewerkt conform een nieuw Wegenbeheerplan voor de planperiode 2017 t/m 2021. Als kwaliteitsnorm wordt hoofdzakelijk het kwaliteitsniveau "B" volgens CROW standaard kwaliteitsniveaus voor het onderhoud aangehouden.		
Financiële situatie begrotingsjaar:	Met het beheerplan wegen wordt het meest actuele meerjarenperspectief op het onderhoud van de wegen in Blaricum geschetst en worden de nodige investeringen inzichtelijk gemaakt. De budgetten zijn afgestemd op het kwaliteitsniveau "B".		

SPEELPLAATSEN

Naam beheersplan	Speelplaatsenplan	Jaar vaststelling	2009
Naam Voorziening		Actualisatie	2024
Te onderhouden kapitaalgoederen:	Alle gemeentelijke speelplaatsen		
Doel:	Het beheerplan geeft inzicht in de complete onderhoudsstaat van de speelplaatsen en de benodigde budgetten voor het uitvoeren van het onderhoud en de renovaties binnen de planperiode.		
Beleidskader:	In 2010 is een nieuw speelplaatsenplan vastgesteld door de raad. In dit plan is de situatie rond, speeltoestellen beschreven. Ook is naar de leeftijdsopbouw van de jeugd in Blaricum gekeken. Daarnaast zijn opmerkingen van de jeugd meegenomen. Hieruit is een visie gekomen voor de speelplaatsen in Blaricum. Een aantal plaatsen wordt gerenoveerd.		
Financiële situatie begrotingsjaar:	De jaarlijkse lasten voor de renovaties en onderhoud van speeltoestellen worden ten laste gebracht van de exploitatie.		

GEBOUWEN

Naam beheersplan	Beleid maatschappelijk vastgoed, een toetsingskader	Jaar vaststelling	2013
Naam Voorziening	Instandhouding gemeentelijke gebouwen	Actualisatie	2019
Te onderhouden kapitaalgoederen:	Het integrale onderhoud van alle vastgoedobjecten van de BEL-gemeenten, inclusief BEL-gebouwen, wordt intern beheerd door het cluster Vastgoed en Grondzaken van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling		
Doel:	De gebouwen planmatig en naar behoren te onderhouden met het beschikbaar gesteld budget. In principe wordt onderhoudsniveau 3 (redelijke conditie) nagestreefd.		
Beleidskader:	Jaarlijks wordt intern MeerJarenOnderhoudsPlan (M.J.O.P.) voor de gemeentelijke eigendommen geactualiseerd. In 2017 zijn de onderhoudsplannen herzien.		
Financiële situatie begrotingsjaar:	Ultimo 2017 was nog € 306.002 beschikbaar.		

C. PARAGRAAF FINANCIERING

Algemeen

De treasuryfunctie omvat de financiering van beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn. Onder de treasuryfunctie valt niet het garanderen van geldleningen aan derden. Deze activiteiten vallen onder het desbetreffende programma.

Treasurystatuut

Per 1 januari 2001 geldt de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden). Het belangrijkste uitgangspunt van de wet is het beheersen van risico's. Dat uit zich in een tweetal randvoorwaarden. De eerste is dat het aangaan en verstrekken van leningen evenals het verlenen van garanties alleen zijn toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. De tweede houdt in dat uitzettingen en derivaten een prudent karakter moeten hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatige risico's. Verder uit het beheersen van risico's zich in de kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide beogen de renterisico's te begrenzen die verbonden zijn aan financiering door middel van achtereenvolgens korte schuld en lange schuld. In de raad van maart 2009 is het treasurybeleid en –statuut van de gemeente Blaricum geactualiseerd. Een tweede actualisatie is najaar 2011 aangeboden aan de raad. Hierin zijn de wettelijke aanpassingen als gevolg van de kredietcrisis meegenomen. In 2014 is het treasurystatuut aangepast in verband met het invoeren van het schatkistbankieren eind 2013.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft tot doel de renterisico's op kortlopende (opgenomen) geldleningen te beperken. Jaarlijks wordt door het ministerie aangegeven, welk bedrag een gemeente mag financieren met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Het betreft een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting. Indien deze kasgeldlimiet structureel wordt overschreden dient de kortlopende schuld omgezet te worden in een langlopende schuld. Door het jaar heen wordt er wel, goedkoop, kort geld geleend. Bij de financiering wordt er rekening mee gehouden dat deze kasgeldlimiet niet structureel wordt overschreden. De gemeente Blaricum zal maximaal incidenteel van deze mogelijkheid gebruik moeten maken wanneer liquiditeitsschommelingen een negatief saldo veroorzaken.

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken wordt door het ministerie ook jaarlijks een renterisiconorm aangegeven. Dit is een percentage (20%) van de totale begroting van de gemeente. De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden, wat bereikt kan worden met of een geringe omvang aan leningen of een goede spreiding van leningen in omvang, looptijden en rente aanpassingen. De berekening van de renterisiconorm is in de bijlagen opgenomen. Omdat de lange termijn financiering gelijk loopt aan de –aflopende- investeringen voor de Blaricumse gemeente is aanvullende financiering niet nodig.

Omslagrente

De omslagrente is de rente die gehanteerd wordt voor het berekenen van de rentecomponent van de kapitaallasten. Met ingang van 2017 dient het percentage jaarlijks berekend te worden aan de hand van de werkelijke rentekosten. In de begroting en de meerjarenraming is dit percentage 0% omdat de gemeente voor de begroting van de programma's geen externe financiering heeft aangetrokken.

Berekening van rente over eigen vermogen

Met ingang van boekjaar 2017 wordt dit, op advies van de commissie BBV, niet gedaan.

Financiering en Rente

Om er voor te zorgen dat in de begroting en verantwoording de totale rentelasten en de daar aan gekoppelde financieringsbehoefte inzichtelijk zijn, wordt in artikel 13 voorgeschreven dat de paragraaf financiering voortaan ook in ieder geval inzicht geeft in de rentelasten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend (artikel 1, onderdeel H).

Financieringsbehoefte

Voor de uitoefening van de reguliere taken zijn er voldoende liquiditeiten aanwezig. Voor de grondexploitatie Blaricummermeent bestaat er een financieringsbehoefte tot eind 2021. Daarna ontstaat er een zogenaamde negatieve boekwaarde (de opbrengsten overtreffen de lasten). Voor dit project is een aantal leningen aangetrokken en eind 2014 is een deel nog tegen gunstige renten geherfinancierd. De leningen hebben een wisselende looptijd en dekken samen de financieringsbehoefte tot 2022 af. Het verloop van de langlopende leningen is als volgt:

Verloop leningen	Saldo ultimo 2018	Saldo ultimo 2019	Saldo ultimo 2020	Saldo ultimo 2021	Saldo ultimo 2022
BNG 40.108.380 (fixed)	9.000.000	9.000.000	9.000.000	-	-
BNG 40.108.381 (fixed)	8.000.000	8.000.000	-	-	-
BNG 40.109.335 (fixed)	6.000.000	6.000.000	6.000.000	6.000.000	-
TOTAAL	23.000.000	23.000.000	15.000.000	6.000.000	-

Beleggingsportefeuille

Na de scheiding van de financiering van de Blaricummermeent in 2010 en de overige afgewikkelde activiteiten (verkoop gronden als ook afronding verkoop Nederheem), resteerde een liquide overschot van circa vier miljoen euro. Dit is belegd in obligaties met een gemiddeld rendement van 3%. Met het oog op de schuldencrisis en de daarmee samenhangende risico's in de bankensector is er in 2013 nog een deel van de beleggingsportefeuille verkocht met onder andere obligaties van Spaanse banken. Het verloop van de beleggingsportefeuille en geldleningen UG is hieronder weergegeven.

Verloop beleggingen	Saldo ultimo 2018	Saldo ultimo 2019	Saldo ultimo 2020	Saldo ultimo 2021	Saldo ultimo 2022
Frankrijk 4,25%	325.265	322.212	319.159	316.106	313.053
ING 4,00%	323.782	320.000	-	-	-
Rabobank NED 4,125%	323.088	370.000	-	-	-
Rabobank NED 4,125%	50.431	50.000	-	-	-
Nordea 4,00%	433.164	430.000	-	-	-
Bank Nederlandse Gemeenten	13.539	13.539	13.539	13.539	13.539
TOTAAL	1.469.269	1.505.751	332.698	329.645	326.592

Verloop langlopende leningen UG	Saldo ultimo 2018	Saldo ultimo 2019	Saldo ultimo 2020	Saldo ultimo 2021	Saldo ultimo 2022
Eteck Geldlening (0%)	306.400	153.200	-	-	-
Startersleningen SVN (2,9%)	519.917	521.917	523.917	525.917	527.917
Duurzaamheidslening SVN (1,6%)	100.000	200.000	300.000	400.000	500.000
Blijverslening SVN (2,8%)	100.000	200.000	300.000	400.000	500.000
TOTAAL	1.026.317	1.075.117	1.123.917	1.325.917	1.527.917

Verloop financiering korte termijn

Overschotten (liquide middelen > 250.000) worden ondergebracht bij de schatkist. Kortdurende tekorten worden gedekt door kasgeldleningen. De verwachting is dat er geen kasgeldleningen hoeven te worden aangetrokken

Rentevisie

Zoals hiervoor opgemerkt worden overschotten ondergebracht bij de schatkist. Ten tijde van het opstellen van de begroting bedroeg de rentevergoeding 0%. De verwachting is dat de rentevergoeding voorlopig gehandhaafd wordt op 0%.

Renteresultaat

Opbrengsten

De gemeente heeft een beleggingsportefeuille waaruit rente baten voortvloeien. Deze rente komt ten goede aan het exploitatieresultaat (op het taakveld treasury).

Verloop renteresultaat	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Beleggingen	-48.350	-52.150	-27.470	-10.122	-10.122
Langlopende leningen UG	-	-20.702	-23.572	-26.442	-29.312
TOTAAL	-48.350	-72.852	-51.042	-36.564	-39.434

Kosten

De gemeente heeft daarnaast een langlopende leningenportefeuille die volledig aangetrokken is als projectfinanciering voor de Blaricummermeent Dit betekent dat alle rentelasten hiervoor ten laste van de grondexploitatie gebracht worden.

Het verloop van de kosten ziet er als volgt uit:

Verloop renteresultaat	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Langlopende leningen OG	408.688	401.350	261.750	126.965	61.932
TOTAAL	408.688	401.350	261.750	126.965	61.932

Berekening omslagrente

De nieuwe voorschriften van de BBV schijven een overzicht voor om de wijze van berekening van de omslagrente inzichtelijk te maken. Gezien het meerjarenverloop van financiering, de beleggingen en het verloop van kortdurende transacties, blijft de komende jaren de omslagrente naar verwachting op 0%. Daarom is enkel het renteschema voor boekjaar 2019 opgenomen.

Renteschema boekjaar 2019:

a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		401.350
b.	De externe rentebaten (idem)	-/-	72.852
	Saldo rentenlasten en rentebaten		328.498
c.1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	401.350
c.2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	-
	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening		
c.3.	voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	-
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-/- 72.852
d.1	Rente over eigen vermogen	+/+	-
d.2	Rente over voorzieningen	+/+	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		-/- 72.852
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	- ⁴
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury		-/- 72.852

⁴ Wanneer het saldo van rentelasten en rentebaten negatief is (de baten zijn hoger dan de lasten), dan blijft dit renteresultaat op het taakveld treasury. Er wordt geen negatieve renteomslag (rentebate) toegerekend aan de taakvelden (V&A 2016-086, commissie BVV).

D. PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING

Algemeen

De paragraaf betreffende de bedrijfsvoering geeft ten minste inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de gemeentelijke organisatie. De ambtelijke staf van Blaricum bestaat uit de gemeentesecretaris, griffier en bestuurssecretariaat. De gemeentelijke taken worden uitgevoerd door de BEL Combinatie.

Uitgangspunten bedrijfsvoering

De burger verwacht van de gemeente dat de gelden rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteed worden en dat de gemeente een betrouwbare partner voor de burgers is en transparant handelt. Deze verwachtingen zijn leidraad voor de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de programma's. Het welslagen van de programma's is zodoende in belangrijke mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Er is ook een samenhang tussen het programma Bestuur en de paragraaf Bedrijfsvoering. Het programma Bestuur richt zich met name op de relatie tussen burger en gemeente. De paragraaf richt zich op de reguliere, operationele kaders voor de bedrijfsvoering.

Bedrijfsvoering

Organisatieontwikkeling

Eind 2015 is met de Doorontwikkeling de beweging ingezet richting een eigentijdse wendbare organisatie. In 2018 krijgt de Doorontwikkeling een vervolg in het meerjarenprogramma Organisatieontwikkeling. Als gemeentelijke werkorganisatie is wendbaarheid nodig om producten en dienstverlening aan te kunnen blijven sluiten op wat lokale en landelijke maatschappelijke ontwikkelingen en wet- en regelgeving van ons vragen. Het Arhi proces zal eveneens een groot beroep doen op onze flexibiliteit en ons aanpassingsvermogen. De ontwikkeling van de organisatie krijgt op verschillende niveaus vorm: bij de teamleiders, de teams en de medewerkers:

- Het management van de BEL Combinatie is anders ingericht. Het aantal leidinggevendenden is afgenomen. Afdelingsmanagers en coördinatoren zijn omgezet naar teamleiders. Teamleiders sturen anders; zij zijn -naast hun inhoudelijke verantwoordelijkheid – ook verantwoordelijk voor het in ontwikkeling brengen van hun team en medewerkers. Teamleiders zijn een cruciale factor in de beweging naar meer zelfregie en wendbaarheid in de teams en bij de medewerkers.
- Medewerkers krijgen meer ruimte om eigen regie en verantwoordelijkheid te nemen voor de uitvoering van hun werk en hun ontwikkeling. Er wordt meer en meer een beroep gedaan op verbindende- en samenwerkingskwaliteiten vanuit hun eigen professionaliteit en vakmanschap. Het is daarom belangrijk dat medewerkers voldoende ontplooiingsmogelijkheden krijgen en zich kunnen blijven ontwikkelen.
- De teams richten met de teamleider hun eigen maatwerk ontwikkeltraject in, afhankelijk van de opgave waar zij voor staan. De opgave wordt soms nadrukkelijk door het bestuur ingegeven. Zo wordt de outsourcing van de gemeentelijke belastingtaken onderzocht, wat gevolgen heeft voor het team Heffen & Waarden en deels voor het team Invordering. Bij de Buitendienst is de toekomstige positionering onderwerp van onderzoek.

Opleidingen en trainingen zijn essentiële instrumenten in de cultuurverandering die is ingezet richting een eigentijdse wendbare organisatie. Medewerkers, teams en teamleiders worden met opleidingen en ontwikkelaanbod optimaal gefaciliteerd in hun professionele en persoonlijke ontwikkeling. Hier wordt in toenemende mate gebruik van gemaakt. Het is de verwachting dat deze trend zich de komende jaren zal voortzetten.

Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren

Het wetsvoorstel normalisering rechtspositie ambtenaren is op 8 november 2016 door de Eerste Kamer aangenomen. Normalisering van de rechtspositie betekent dat:

- het private arbeidsrecht (inclusief het onlangs gewijzigde ontslagrecht) van toepassing wordt op de rechtsverhouding tussen overheidswerkgevers en hun ambtenaren;
- de bestuursrechtelijke regels rond bezwaar en beroep in ambtenarenzaken komen te vervallen;
- de speciale regels voor het arbeidsvoorwaardenoverleg, en de doorwerking daarvan, worden vervangen door het reguliere cao-recht.

De planning is erop gericht dat de wet, tezamen met alle invoerings- en aanpassingswetgeving, met ingang van 1 januari 2020 in werking treedt. Het financiële effect van deze exogene ontwikkeling is op dit moment nog niet bekend. Mogelijk dat op termijn sprake is van een aanpassing van de loonkosten, maar ook eventuele frictiekosten kunnen zich voordoen.

Planning & Control

Onder planning & control wordt verstaan de activiteiten die erop gericht zijn om duidelijk te maken wat er, gegeven de doelen, in een bepaalde periode moet gebeuren, de informatievoorziening daarover, de benodigde bijsturing en de uiteindelijke verantwoording over de behaalde resultaten aan het bestuur. Binnen planning en control zijn daarmee twee belangrijke processen onlosmakelijk met elkaar verbonden: plannen en beheersen. Dat is het dagelijks werk van het BEL bestuur, de directie, de teamleiders en de medewerkers van de BEL Combinatie, waarbij het Dagelijks Bestuur via een aantal producten in de planning en controlcyclus verantwoording aflegt aan het Algemeen Bestuur.

Daarnaast zijn specifieke aandachtsgebieden in dit domein, onder andere de treasuryfunctie (aantrekken van gelden), het volgen van de verbonden partijen en de opvolging van de verbeterpunten die voortkomen uit de interne controle.

Momenteel wordt hard gewerkt aan een Programma Bedrijfsvoering. Het doel van dit programma is uiteindelijk om de BEL Combinatie verder te equiperen in de uitvoering van de diverse taken en diensten aan de raden van de BEL-gemeenten en haar inwoners.

Op basis van een eerste inventarisatie zal het Programma Bedrijfsvoering bestaan uit de volgende onderwerpen:

- Versterken budgetbeheer
- Managementinformatie
- Dienstverleningsovereenkomst
- Projectbeheersing

Informatie en ICT

Eind 2018/begin 2019 wordt verantwoording afgelegd over het beleidsplan Informatie & ICT.

E. PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN

Beleids- en beheersmatige aspecten

Beleid verbonden partijen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een financieel en/of bestuurlijk belang heeft. Met een verbonden partij zet de gemeente Blaricum één of meerdere taken op afstand. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de gemeente. Voorbeelden hiervan zijn een subsidie of een garantstelling. De gemeente Blaricum heeft via de werkorganisatie een strategische visie rondom verbonden partijen op laten stellen. Deze visie geeft op basis van spelregels een inzicht in de status van de verbonden partij. De spelregels horen bij drie verschillende fasen die een verbonden partij kent:

Oprichten

In deze fase komen vragen aan de orde als 'Wanneer wordt een verbonden partij opgericht' en: 'Welke rechtsvorm heeft de verbonden partij'.

Beheersen

In deze fase wordt beschreven welk beheer instrumentarium wordt gehanteerd voor het risicomanagement en toezicht op verbonden partijen. In dit kader is het ook goed aan te geven dat er door het college, in goede afstemming met de GR-en zelf, ondersteunende spelregels inzake financiën, weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn gemaakt.

Evalueren en beëindigen

In deze fase wordt ingegaan op de evaluatie van verbonden partijen en de vraag of voortzetting van de samenwerking in de huidige vorm nog het meest passend is.

Beheer verbonden partijen

Met het op afstand zetten van één of meerdere taken van de gemeente in verbonden partijen moet de gemeente Blaricum tevens het toezicht op verbonden partijen inrichten. De ene verbonden partij heeft meer risico's dan de andere, waardoor het benodigde toezicht per verbonden partij verschilt. Na oprichting van een verbonden partij wordt het risicoprofiel van de verbonden partij bepaald en daarmee bepalen we of de verbonden partij een hoog, gemiddeld of laag risicoprofiel heeft. Bij een hoog risicoprofiel wordt het toezicht op de verbonden partij intensiever dan bij een laag risicoprofiel. Bij een hoog risicoprofiel wordt minimaal twee keer per jaar een risicoanalyse uitgevoerd, terwijl bij een laag risicoprofiel een analyse van de begroting en de jaarrekening volstaat.

Risicoanalyse verbonden partijen

Het risicoprofiel van een verbonden partij wordt bij oprichting bepaald en periodiek geëvalueerd. Aan de hand van een vragenlijst worden de risico's van de verbonden partijen op een gestandaardiseerde wijze in kaart gebracht. De vragen variëren van 'harde' bestuurlijke en financiële gegevens tot meer zachte informatie zoals ziekteverzuim en de organisatie van het toezicht. De vragen zijn samengevat in dertien indicatoren die gezamenlijk een beeld geven van het risicoprofiel van een verbonden partij. Onderstaand is een overzicht van de indicatoren opgenomen met daarbij het waarom deze vragen iets zeggen over het risico van een partij:

Bestuurlijke indicatoren

Op dit onderdeel wordt gekeken naar de stemverhouding en aanvullende bevoegdheden die zijn vastgelegd in statuten of een gemeenschappelijke regeling. Daarnaast wordt gekeken in hoeverre verbonden partijen aan eventuele nog op te stellen kaderstellende spelregels voldoen.

Financiële indicatoren

Baten

Er wordt gekeken naar de afhankelijkheid van subsidies, het aandeel van de gemeente in subsidies en de hoogte van de inkomsten uit kernactiviteiten.

Lasten

Er wordt gekeken naar het percentage vaste lasten dat wordt gedekt door de vaste inkomsten en het exploitatieresultaat.

Vermogenspositie

Er wordt gekeken naar de liquiditeit en solvabiliteit van de organisatie.

Planning en control

Er wordt gekeken naar de aanwezigheid van tussentijdse rapportages voor de sturing van de organisatie.

Politieke indicatoren:

Bij het politieke belang staat de publieke en maatschappelijke betrokkenheid van een verbonden partij centraal. Het gaat hier bijvoorbeeld om de substantiële werkgelegenheid die de verbonden partij biedt in de gemeente Blaricum of om de vraag of de verbonden partij zich bijvoorbeeld richt op kwetsbare groepen in de samenleving of op de veiligheid van de burger. Bij dit deelgebied wordt ook een inschatting gemaakt over de kans op imagoschade voor de gemeente Blaricum.

Omgevingsindicatoren:

Omgevingsfactoren die een rol spelen zijn:

- is de verbonden partij gevoelig voor economische bedreigingen (bijvoorbeeld recessie, ontwikkelingen op de arbeidsmarkt);
- afhankelijkheid van veranderende wet- en regelgeving;
- risicomanagement: zijn er veel niet beheersbare risico's? Wat is de kans dat deze zich voordoen?

Overige indicatoren:

Toezicht

Er wordt gekeken naar de periodieke bijeenkomsten van het toezicht en de specialismen (o.a. financieel, vakinhoudelijk, juridisch) in het toezicht.

Directie en management

Er wordt gekeken naar de voortijdige wisselingen op sleutelposities, de termijn dat sleutelposities worden bekleed (zeer kort/zeer lang) en het aantal personen dat deelneemt binnen de directie/dagelijkse leiding.

Personeel

Er wordt gekeken naar het ziekteverzuimpercentage, het verloop onder het personeel en de omvang van het personeel dat in vaste dienst is.

Bedrijfsvoering

Er wordt gekeken naar de aanwezigheid van tussentijdse rapportages en de aanwezigheid van een meerjarenbegroting.

Concurrentiepositie

Er wordt gekeken naar de concurrentiepositie en de toenemende concurrentie.

Fusie/verhuizing/reorganisatie

Er wordt gekeken naar de ontwikkelingen rondom fusies, verhuizingen en/of reorganisaties.

Deze risicoprofilering wordt stelselmatig geactualiseerd en beheerd zodat een inzicht ontstaat in het risicoprofiel alsmede de ontwikkeling daarin. Het aangaan van banden met derde partijen komt voort uit het publieke belang. Verbindingen met derde partijen is een manier om een bepaalde publieke taak uit te voeren. Dit betekent dat deze partijen veelal beleid uitvoeren dat ook door de gemeente zelf gedaan zou kunnen worden, maar om allerlei redenen aan deze partijen wordt 'overgelaten'.

De kaderstellende en controlerende taak blijft wel bij de gemeente liggen. Deze laatste taak is vanuit het financieel controlerende oogpunt belangrijker aan het worden, mede door de vanuit de Single information / Single audit (SiSa) aangescherpte Wet- en regelgeving alsmede de vanaf 2017 nieuwe / meer gespecificeerde regelgeving vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), aan welke de GR-en zelf ook onderworpen zijn.

Ontwikkelingen in Wet- en regelgeving m.b.t. Gemeenschappelijke Regelingen

De nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is op 8 juli 2014 door de Eerste Kamer aangenomen. Met de nieuwe wet wordt de positie van gemeenteraden rond het bestuur en het beleid van de gemeenschappelijke regeling versterkt. Het traject inzake vaststelling van de begroting en begrotingswijzigingen wordt aangepast om de deelnemers meer sturing en invloed te geven op het openbaar lichaam:

- Het dagelijks bestuur stuurt uiterlijk voor 1 augustus de vastgestelde begroting aan Gedeputeerde Staten (art. 34 Wgr). Dit vloeit voort uit de verlengde zienswijzetermijn voor de deelnemers van zes naar acht weken (art. 35 Wgr);
- Uiterlijk op 15 april van het lopende jaar biedt het dagelijks bestuur de conceptbegroting en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten aan, zodat de raden deze informatie beschikbaar hebben ten behoeve van de zogeheten zomernota

Verder krijgen gemeenten binnen de Wgr een mogelijkheid erbij om een lichte vorm van samenwerking met elkaar aan te gaan door invoering van een bedrijfsvoeringorganisatie met rechtspersoonlijkheid. Er bestaat al geruime tijd behoefte aan een samenwerkingsvorm die wel rechtspersoonlijkheid heeft, maar geen geëld bestuur met een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter, met alle bestuurlijke drukte die daarmee samenhangt. Binnenkort kunnen gemeenten die met elkaar een samenwerkingsverband willen aangaan en daarvoor de Wgr gebruiken kiezen uit een openbaar lichaam, een gemeenschappelijk orgaan of een bedrijfsvoering organisatie.

De wijzigingen in de wet geven aanleiding tot wijziging van de bestaande gemeenschappelijke regelingen. De gemeente Blaricum ziet erop toe dat deze wijzigingen tijdig worden doorgevoerd. Overige wijzigende Wet- en regelgeving welke ook invloed hebben op Gemeenschappelijke Regelingen staan hieronder toegelicht.

Vennootschapsbelasting

Op 16 september 2014 is het Voorstel van wet tot wijziging van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 en enige andere wetten in verband met de modernisering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsonderneming “Wet Vpb-plicht” voor overheidsondernemingen aangeboden aan de Tweede Kamer. Met dit wetsvoorstel wil de regering concurrentievervalsing door verschillen in belastingplicht tussen private ondernemingen en publieke ondernemingen voorkomen. Dit wetsvoorstel is per 1 januari 2016 effectief in werking getreden. In de nieuwe regeling is elke overheidsonderneming in beginsel belastingplichtig. Er zijn diverse vrijstellingen opgenomen voor o.a. interne activiteiten, wettelijke taken en samenwerkingsverbanden. Er geldt een algehele vrijstelling indien de organisatie ten minste 90% vrijgestelde activiteiten verricht én de behaalde winst niet meer dan € 15.000 bedraagt. De vrijstelling voor samenwerkingsverbanden kent strikte voorwaarden.

De nieuwe regeling heeft niet alleen impact op de gemeente Blaricum, maar ook op de gemeenschappelijke regelingen en andere verbonden partijen. Het afgelopen jaar heeft de gemeente Blaricum de consequenties in kaart gebracht, onder begeleiding van ingehuurde kennisexperts, en de nodige stappen gezet om de regeling te implementeren.

Wijzigende Wet Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Met ingang van het opstellen van de begroting 2017 gemeenten, en eigenlijk daaraan voorafgaand al bij de GR-en, zijn er voorschriften van kracht geworden een vijftal financiële kengetallen op te nemen als ook de financiële gegevens in de programma's maar ook in de paragraaf verbonden partijen op te nemen. Daarnaast is met ingang van het begrotingsjaar 2018 ook voor de Gemeenschappelijke Regeling het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) van toepassing geworden. De GR-en hebben deze wijziging in de begroting 2018 weten door te voeren, daarbij bijvoorbeeld ook de ‘overhead’ naar 1 programma gebracht, waardoor de vergelijkende cijfers op niveau beleidsproducten lastig te maken is, echter op totaalniveau logischerwijs nog wel.

Bepaling / berekening van aan GR verbonden risicoprofiel

Een hoog risicoprofiel bij een gemeenschappelijke regeling met een openbaar lichaam wordt vaak veroorzaakt door een grote financiële bijdrage in de gemeenschappelijke regeling door de gemeente Blaricum. In een aantal gevallen wordt dit beeld nog verzaamd door een beperkte invloed in het Algemeen Bestuur (stemverhouding). Daarnaast spelen factoren een rol als recessie, bezuinigingen en politieke gevoeligheid, maar ook veranderende wet- en regelgeving en decentralisatie van taken vanuit het Rijk.

Een hoog risicoprofiel bij privaatrechtelijk verbonden partijen wordt vaak veroorzaakt door het financieel belang van de gemeente Blaricum in de verbonden partij heeft. Aandelenkapitaal, maar ook leningen en garantstellingen, spelen een rol. Ook hier is de recessie van belang: als het economisch minder gaat, kopen bedrijven en burgers minder gronden en huizen. De verbonden partij kijkt dan vaak naar andere mogelijkheden om de omzet te verhogen, maar hier is toezicht vanuit de aandeelhouders van belang. Als het gaat om risicovolle projecten of projecten buiten de eerder vastgestelde doelstellingen, wordt door de gemeente Blaricum extra risico gelopen.

Hieronder worden de onderwerpen weergegeven waarop de betreffende verbonden Partij in basis beoordeeld is en van een risicoprofiel / -waardering is voorzien:

Klasse	Algemene items			Financiële items		
	Bijdrage	Punten	Politiek	Range ratio	Solvabiliteit	Liquiditeit
1	< €100.000	2	2	Tot 20%	10	10
2	< €250.000	5	4	Tot 24%	8	8
3	< €500.000	7	6	Tot 28%	6	6
4	< €1.000.000	15	8	Tot 32%	4	4
5	> €1.000.000	20	10	33% en hoger	2	2

Lijst van gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente Blaricum deelneemt:

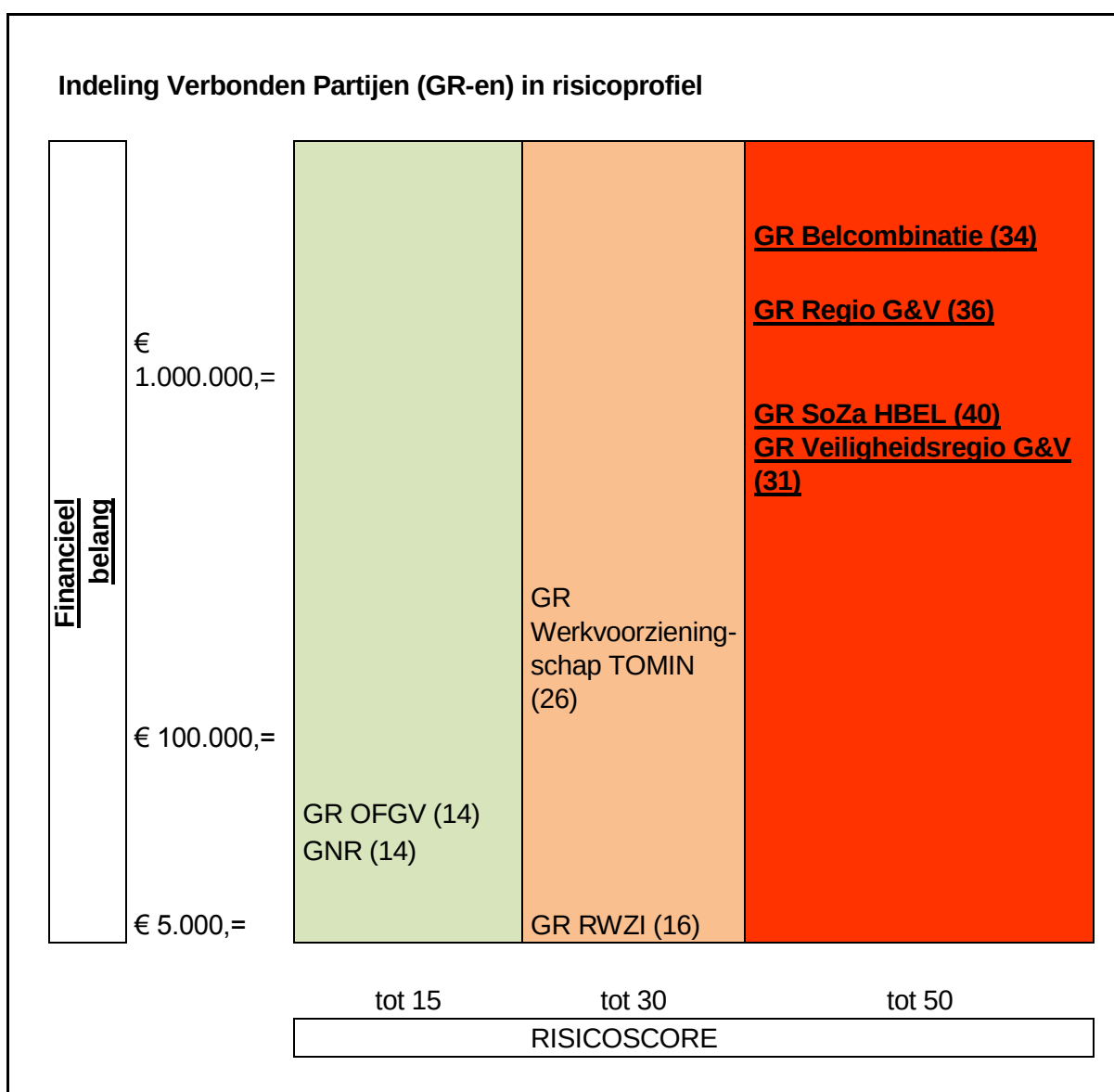
Gemeenschappelijke regeling	Doel deelname	Deelnemers
BEL Combinatie	Kennisconcentratie, efficiencyvoordeel en behoud zelfstandigheid	Blaricum, Eemnes, Laren
Regio Gooi en Vechtstreek	Efficiencyvoordeel door schaalvergroting. Onvoldoende capaciteit in eigen huis. Kennis.	Blaricum, Gooise Meren, Huizen, Hilversum, Laren, Weesp en Wijdmeren
GR Veiligheidsregio (GR VGV)	Efficiencyvoordeel door schaalvergroting. Kennis	Blaricum, Gooise Meren, Huizen, Hilversum, Laren, Weesp en Wijdmeren
Gemeenschappelijke regeling uitvoering sociale zaken (SoZa H-BEL)	Efficiencyvoordeel en voldoen aan Wet- en regelgeving	Blaricum, Eemnes (deels), Huizen en Laren
Tomingroep	Efficiencyvoordeel en voldoen aan Wet- en regelgeving	Blaricum, Gooise Meren, Huizen, Hilversum, Laren, Weesp en Wijdmeren en Almere
Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Flevoland en Gooi & Vechtstreek	Efficiencyvoordeel. Kennis. Beter kunnen voldoen aan wet en regelgeving	Blaricum, Gooise Meren, Laren Hilversum, Huizen, Weesp, Wijdmeren, 6 gemeenten Flevoland en de provincies Flevoland en Noord-Holland.
Rioolwaterzuiveringsinstallatie Gooiergracht en vijzelgemaal Eemmeer	Efficiencyvoordeel. Kennis.	Blaricum, Laren

Lijst met stichtingen, waarin de gemeente participeert:

Stichting	Doel deelname	Deelnemers
Stichting Gooisch Natuurreservaat	Efficiencyvoordeel en kennisconcentratie	De Provincie Noord-Holland (25%), Amsterdam (10%) en de 5 Gooise gemeenten Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen en Laren (65%) nemen deel in de uitbesteding van het natuurbeheer

Waardering Gemeenschappelijke Regelingen o.b.v. toegekende punten risicoprofiel:

Organisatie	Omvang bijdrage	Bijdrage	Politiek	Stem-verhouding	Externe invloeden	Totaal
BEL Combinatie	6.481.055	20	10	2	2	34
Regio G&V	1.393.815	20	10	4	2	36
Veiligheidsregio G&V (GR VGV)	755.947	15	10	4	4	33
Bevolkingszorg (Onderdeel VGV)	46.026	-	-	-	-	-
SoZa HBEL	1.487.000	20	8	6	6	40
TOMIN werkvoorzieningsschap	161.330	10	6	4	6	26
Omgevingsdienst OFVG	97.045	2	-	10	2	14
Gooisch natuurreservaat	104.050	5	2	2	6	15
Totaal bijdrage	10.526.279					

Uit bovenstaande overzicht blijkt dat de focus van de aandacht ligt bij de verbonden Partijen waar in de bijdrage het grootst is en daarnaast de invloed klein tot gematigd is.

Hieronder volgt in het kort per Verbonden Partij (GR-en) enkele kenmerken met financiële gegeven en ratio's. Daar waar mogelijk is gebruik gemaakt van recent door de Gemeenschappelijke Regelingen aangeleverde informatie vanuit (concept)jaarrekening 2016 / begroting 2018, daar waar nog géén informatie voorhanden was zijn de laatst bekende gegevens, aangeleverd bij het opstellen van de begroting 2017 (in september 2016), opgenomen.

Gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren

De Gemeenschappelijk Regeling BEL Combinatie is 1 januari 2008 operationeel geworden waarbij per dezelfde datum al het operationele en beleid makende personeel van de deelnemende gemeenten in dienst van de gemeenschappelijke regeling is getreden. In februari 2017 is de kleine staf met de beleidsregisseurs en de gemeentelijke controller alsnog naar de BEL Combinatie overgeheveld. Door de BEL Combinatie worden de gezamenlijke werkzaamheden voor de drie deelnemende (samen circa 30.000 inwoners) met een personeelbestand van 196,18 FTE uitgevoerd.

Ontwikkelingen

De huidige structuur en aansturing van de BEL Combinatie alsmede de relatie met de gemeenten vanuit de opdrachtgever / opdrachtnemer rollen hebben aanleiding gegeven tot een doorontwikkeling - en procesmodel aanpassing. Hierbij zijn de rol en positie van de beleidsregie van de respectievelijke gemeenten herbezien. Deze functionarissen zijn naar de BEL Combinatie overgeheveld en vervullen daar naast de meegenomen taken vanuit de staven extra werkzaamheden waarmee de BEL Combinatie verder versterkt is. In 2018 zal met name de besluitvorming vanuit de provinciale ARHI-procedure effect kunnen hebben op de verdere toekomstige positie en ontwikkeling van de BEL Combinatie.

Bestuurlijk belang

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling bestaat uit de collegeleden van de drie gemeenten en heeft volledige zeggenschap. Het dagelijks bestuur wordt gevormd door 1 vertegenwoordiger vanuit de drie gemeenten aangevuld met de directeur van de BEL.

Basisgegevens BEL Combinatie

Algemene gegevens:			Ratio:	
Balanstotaal	€	19.791.164	Solvabiliteit	9,05%
Eigen vermogen	€	1.790.952	Liquiditeiten	€ 19.816
Kort vreemd vermogen	€	1.815.115		
Omvang totale begroting GR 2019	€	19.035.574		
Aandeel gemeente Blaricum in begrotingsvolume	€	6.481.065		
Werkelijke lasten 2017 gemeente Blaricum	€	5.758.791		
Exploitatieresultaat begroot 2019	€	-		
Stemaandeel /-verhouding		33,3%	Risicopunten	34

Financieel belang

De drie gemeenten staan financieel garant voor de werkorganisatie. Door de gemeente Blaricum is bij de werkorganisatie via een dienstverleningsovereenkomst een werkpakket inclusief bijkomende door te belasten kosten ter waarde van € 6.481.065,=. Dit is inclusief verwerking van een toegezegde extra bijdrage ten bedrage van € 150.000,= (bijgesteld begroot 2018 € 6.172.385,=). In deze bijdrage is overigens mede versleuteld de toename van de kosten door de indexaties.

Relatie met de taakvelden benoemd onder de financiële programma's

De bijdrage vanuit de gemeente Blaricum aan de GR BEL Combinatie zijn verantwoord onder alle voorkomende programma's, de BEL Combinatie werkt namelijk als het gemeentelijk werkapparaat voor de gemeente Blaricum.

Regio Gooi en Vechtstreek

De GR Regio is een samenwerkingsverband van de 7 gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek. De Regio GV voert regionale taken uit, ontwikkelt beleid en behartigt de belangen van de zeven regiogemeenten (Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdmeren) die ze gezamenlijk willen oppakken of afstemmen. De Regio heeft als centrale opdracht van de gemeenten om ervoor te zorgen dat in Gooi en Vechtstreek een evenwichtige en harmonische ontwikkeling plaatsvindt. In het kader van werkzaamheden Sociaal Domein heeft de gemeente Eemnes de voor haar benodigde werkzaamheden(deels) bij de GR Regio ingekocht.

Ontwikkelingen

Vanuit het opgestelde rapport door de Regio inzake herijking regionale samenwerking "Meer samen; samen meer" is de zogenoemde Regionale Samenwerking Agenda (RSA) opgesteld. Deze is opgesteld vanuit inbreng van alle deelnemende gemeenten van de door haar als belangrijk en uit te werken aandachtspunten. Na vaststelling van de RSA worden nu de in de agenda verwerkte initiatieven opgepakt en verder uitgewerkt. Hierbij valt te denken aan regionaal uit te voeren activiteiten zoals inrichten van een regionaal wandelnetwerk, voorbereiding op effecten Floriade 2022 Almere e.d. Daarnaast is er via de regio een eerste stap gemaakt op het aanhaken op activiteiten binnen de Metropool Regio Amsterdam (MRA) bijvoorbeeld bovenregionale zaken m.b.t. woonvisies. Door de Regio wordt regelmatig aan de betrokken raden, mede via de vanuit de raden aangestelde "ambassadeurs" informatie verstrekt over de voortgang en overige ontwikkelingen. De MRA behartigt ondertussen ook aangelegenheden welke onder de "MIRT" vallen waarbij MIRT staat voor Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport. Door het oppakken en uitwerken van deze activiteiten neemt de omvang van de begroting GR Regio G&V overigens verder toe. Door de GR Regio is gewerkt aan herziening van de GR Regeling, deze treedt in werking na de gehouden gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart 2018.

Bestuurlijk belang

Het algemeen bestuur heeft 7 leden, te weten de burgemeesters van de deelnemende gemeenten.

Basisgegevens GR Regio G&V

Algemene gegevens:			Ratio:	
Balanstotaal	€	43.175.000	Solvabiliteit	47,25%
Eigen vermogen	€	20.399.000	Liquiditeiten	€ 6.717.000
Kort vreemd vermogen	€	14.693.000		
Omvang totale begroting GR 2019	€	79.504.000		
Aandeel gemeente Blaricum in begrotingsvolume	€	1.393.715		
Werkelijke lasten 2017 gemeente Blaricum	€	1.415.659		
Exploitatieresultaat begroot 2019	€	-		
Stemaandeel /-verhouding		7 deelnemers	14,3%	
		basis op inwoneraantal	3,8%	Risicopunten
				36

Financieel belang

De bijdrage van de gemeente Blaricum aan de Regio Gooi- en Vechtstreek is voor 2019 begroot op een bedrag van € 1.393.715,=, in 2018 was primitief een bedrag van € 1.355.915,= begroot, na begrotingswijzigingen € 1.382.102,=.

Relatie met de taakvelden benoemd onder de financiële programma's

De dienstverlening van GR Regio is grofweg te verdelen over 2 deelgebieden. Dit betreffen activiteiten ten behoeve van het Sociale Domein en activiteiten ten behoeve van het Fysieke Domein. In grote lijnen komen de lasten voort uit deze deelgebieden en zijn derhalve verantwoord in twee programma's van de gemeentelijke begroting:

Programma 7 – Sociaal domein	€	542.784,-
Programma 9 – Bouwen en wonen (m.n. GAD)	€	850.931,-

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gooi- en Vechtstreek (GR VGV)

De GR VGV is een gemeenschappelijke regeling waarin deelnemen de gemeenten Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdemeren hun taken inzake veiligheid (m.n. brandweertaken) hebben ondergebracht. Hiernaast is de zogenoemde Gemeentelijke Bevolkingszorg als aandachtspunt onder deze GR gepositioneerd als bijkomende losse activiteit.

De samenwerking heeft tot doel een meer doelmatige, georganiseerde en gecoördineerde preventie en hulpverlening bij ongevallen en rampen in het verzorgingsgebied te bewerkstelligen.

Zij heeft onder andere de navolgende taken: het instellen en in stand houden van een regionale brandweeralarmcentrale, het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel, het voorbereiden van coördinatie bij de rampenbestrijding, het verzamelen en evalueren van gegevens t.b.v. de waarschuwing en alarmering van de bevolking door middel van het sirenenet in geval van een ramp of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, het verkennen van gevaarlijke stoffen en het verrichten van ontsmetting, het adviseren van besturen van de deelnemende gemeenten op het gebied van:

- brandpreventie en bluswatervoorziening;
- voorbereidende maatregelen t.b.v. de brandbestrijding en –beperking in bepaalde objecten;
- het aanschaffen van materieel.

Ontwikkelingen

Na jaren van opgelegde bezuinigingen is de GR Veiligheidsregio aan de bodem van haar mogelijkheden terecht gekomen. In haar begroting 2018 waren veel autonome, en daarmee niet door de Veiligheidsregio beïnvloedbare, extra lasten opgenomen vanuit Brandweer Nederland en het IFV. Hierdoor lopen de lasten voor de deelnemende gemeenten ook in 2019 nog verder op. Daarnaast komt er een negatief effect door de toekomstige kosten van realistisch oefenen van circa 0,5 miljoen, aangezien binnenkort niet meer op het eigen oefenterrein geoefend kan worden. Door de provincie Noord Holland wordt momenteel een huursom voor het gebruik van het 'oude' oefenterrein op Crailo gevraagd van circa € 350.000,=, deze valt weg wanneer de Veiligheidsregio elders moet gaan oefenen (naar verwachting in ultimo 2019 / begin 2020).

Bestuurlijk belang

Het algemeen bestuur heeft 7 leden en 7 plaatsvervangers. De gemeente Blaricum is met 1 lid vertegenwoordigd in het bestuur.

Basisgegevens GR Veiligheidsregio G&V

Algemene gegevens:			Ratio:	
Balanstotaal	€	17.895.332	Solvabiliteit	7,30%
Eigen vermogen	€	1.306.091	Liquiditeiten	-/- € 137
Kort vreemd vermogen	€	5.770.913	Netto	43,3%
Omvang totale begroting GR 2019	€	27.212.438	schuldquote	
Aandeel gemeente Blaricum in begrotingsvolume	€	801.973		
Werkelijke lasten 2017 gemeente Blaricum	€	666.218		
Exploitatieresultaat begroot 2019	€	-		
Stemaandeel /-verhouding	7 deelnemers	14,3%		
	basis op inwoneraantal	3,8%	Risicopunten	33

Financieel belang

Jaarlijks geeft de gemeente Blaricum een bijdrage aan de regionale brandweer en de bevolkingszorg. In 2019 is de bijdrage op de regionale brandweer begroot op € 755.947,= (2018 was dat € 718.354,=). Voor de bevolkingszorg, die ook bij de Veiligheidsregio mee begroot wordt, is in 2019 een bedrag van € 46.026,= geraamd.

Relatie met de taakvelden benoemd onder de financiële programma's

De bijdrage vanuit de gemeente Blaricum aan de GR Veiligheidsregio GV is onder navolgende programma verantwoord:

Programma 3 – Openbare Orde en Veiligheid € 801.973,=

Gemeenschappelijke regeling uitvoering sociale zaken (SOZA H-BEL)

De gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren werken via deze GR samen in de uitvoering van de regelingen in de sociale wetgeving. Daarbij is Huizen de centrumgemeente. Voor deze (maatwerk-) samenwerkingsvorm is tussen de gemeenten afgesproken dat de BEL gemeenten bijdragen in de apparaatskosten van Huizen. In feite betreft het hier een zogenaamde "Lege GR"; de werkorganisatie is de afdeling Sociale Zaken van de gemeente Huizen die tevens de werkzaamheden verbonden aan de Wet maatschappelijk ondersteuning (Wmo), participatie, jeugdzorg en ouderenzorg ondersteunen.

Ontwikkelingen

Vanaf de begroting voor 2016 en meerjarig is door de GR SOZA HBEL rekening gehouden met een toename in het personeelbestand van 9 fte vanwege de nog almaar toenemende werkzaamheden vanuit de drie decentralisaties. Nog steeds staat de formatie onder druk. Daarnaast gaat HBEL participatietaken grotendeels zelf uitvoeren. Gemeente Huizen heeft daarom een formatieonderzoek laten uitvoeren. Uit dit onderzoek komt een kortlopende stijging van de lasten naar voren, deze zal vanaf 2020 naar verwachting weer gaan dalen.

Bestuurlijk belang

De portefeuillehouder met Sociale Zaken heeft zitting in het bestuurlijk overleg.

Basisgegevens GR SoZa HBEL

Algemene gegevens:		Ratio:
Omvang totale begroting GR 2018	€ 9.564.655	
Aandeel gemeente Blaricum in begrotingsvolume	€ 1.487.000	
Werkelijke lasten 2017 gemeente Blaricum	€ 1.033.600	
Exploitatieresultaat begroot 2019	-	
Aandeel procentueel in GR aandeel beschikkingen	15,6%	Risicopunten
		40

Financieel belang

Jaarlijks worden de apparaatskosten die de GR SOZA HBEL maakt voor de uitvoering van sociale zaken door de gemeente Blaricum vergoed. In de begroting 2019 wordt rekening gehouden met apparaatskosten ter grootte van € 1.487.000,=, circa € 250.000,= hoger dan in de begroting voor 2018 is voorzien. Zowel voor 2018 als voor 2019 geldt dat de gewenste en nagestreefde onderverdeling van kosten tussen de HBEL-gemeenten op basis van KPI's nog niet heeft plaatsgevonden. Daarnaast zijn de effecten van het zelf uitvoeren van de re-integratieactiviteiten nu wel in de begrotingscijfers opgenomen.

Relatie met de taakvelden benoemd onder de financiële programma's

De bijdrage vanuit de gemeente Blaricum aan de GR SOZA HBEL is onder navolgende programma verantwoord:

Programma 7 – Sociaal Domein	€ 1.487.000
------------------------------	-------------

Werkvoorzieningsschap Tomingroep

De gemeenschappelijke regeling 'Werkvoorziening Tomingroep' voorziet in de uitvoering van alle in de Participatiewet (de voormalige Wet sociale werkvoorziening) benoemde uitvoerende werkzaamheden. De Tomingroep voert wettelijke taken uit namens de gemeenten in de regio alsmede ten behoeve van de gemeente Almere. De hoofddoelstelling is het aanbieden van werkgelegenheid onder aangepaste omstandigheden aan personen die kunnen en willen werken, maar die door een persoonlijke oorzaak (tijdelijk) geen kans hebben op een baan in het reguliere bedrijfsleven. Daarnaast heeft deze GR ook een belangrijke taak in het doorgeleiden van moeilijk bemiddelbare cliënten naar regulier werk. Vanuit de decentralisatie heeft de Tomingroep een extra taakstelling gekregen om de instroom maximaal te beperken alsmede te zorgen voor een zo groot mogelijke doorstroming naar regulier werk, mede ingegeven door de, via de gemeente, aan de sociale werkvoorzieningen opgelegde bezuinigingen. De taken welke verbonden zijn aan het werkgeverschap worden nu via SoZa HBEL uitgevoerd.

Ontwikkelingen

Het Werkvoorzieningsschap Tomingroep, ook wel bekend als ‘het Schap”, is een deelneming onder de Tomingroep B.V. Complicerende factor is de transformatie in het kader van de decentralisaties in het sociale domein, en met name op het vlak van de Participatiewet per 1-1-2015. In 2015 is er meer duidelijk geworden over de status en ontwikkeling van “het Schap” en de relatie met de Tomingroep. Per 1-6-2016 is het Schap op grond van de participatiewet ook verantwoordelijk geworden voor de werkgeversdienstverlening. De opdracht vanuit de Wet aan het Schap is de realisatie van 30% uitstroom van mensen met een loonwaarde van 40%-80% en 80%-100%. Dit in samenwerking met het UWV. Tevens is er een proces inzake Transformatie en herstructurering opgezet o.b.v. het “Bedrijfsplan Tomingroep 2015” en worden activiteiten uitgewerkt tot het versterken, vereenvoudigen en aanpassen van de governance van Tomingroep.

De gemeenten hebben inspanningen geleverd om de nieuwe governance van Tomingroep in 2018 te laten ingaan. Hiertoe is medio 2017 de besluitvorming opgestart om te komen tot herziening van de GR waarbij met name gekeken wordt naar stemrecht (op basis van 10 jaars-gemiddelde aantal werkzame WsW-ers per gemeente). Hierbij zal deze verdeelsleutel ook van toepassing gaan worden op eventuele verliesbijdragen vanuit de gemeenten maar ook op het recht van de door de BV uitgekeerde dividenden. Nu wordt nog uitgegaan van de oude situatie. Ondanks de afnemende rijksbijdrage per Subsidieabele Equivalent (SE) is het Schap in 2019 in staat de gevraagde werkzaamheden uit te voeren met een klein tekort (€ 785.000,=) welke door de Tomingroep B.V. wordt aangezuiverd.

Bestuurlijk belang

In het bestuur hebben alle 9 deelnemende gemeenten zitting. Bovendien zijn er twee externe adviseurs aan het bestuur toegevoegd. Vanuit Blaricum neemt 1 vertegenwoordiger deel in het bestuur van de Tomingroep.

Basisgegevens GR Werkvoorzieningsschap Tomin

Algemene gegevens:			Ratio:	
Balanstotaal (geconsolideerd met Tomingroep BV)	€	33.707.000	Solvabiliteit	17,9%
Eigen vermogen (geconsolideerd Tomingroep BV)	€	23.610.000	Liquiditeiten	€ 1.674.000
Kort vreemd vermogen (het Schap)	€	4.754.000	(schap)	
Omvang totale begroting GR 2018	€	27.638.000		
Aandeel gemeente Blaricum in begrotingsvolume	€	161.330		
Werkelijke lasten 2017 gemeente Blaricum	€	214.300		
Exploitatieresultaat begroot 2019 (het Schap)	€	-/- 785.000		
Stemaandeel /-verhouding			9,1%	Risicopunten 26

Financieel belang

De gemeentelijke bijdrage aan de Tomingroep is met de invoering van de nieuwe participatiewet per 1 januari 2015 vervallen. De financiering geschiedt vanuit de doorgestorte rijksbijdragen alsmede loonkostenvergoeding vanuit de Tomingroep BV, alwaar personeel werkzaam is. De bijdrage betreft de via het gemeentefonds, onder het sociale deelfonds, ontvangen bijdrage die 1:1 aan het Schap wordt doorbetaald. Voor de gemeente Blaricum betreft dit een bedrag van € 161.330,=; in de begroting 2018 was de bijdrage € 413.600,=.

Relatie met de taakvelden benoemd onder de financiële programma's

De bijdrage vanuit de gemeente Blaricum aan de werkvoorzieningsschap TOMIN is onder navolgende programma verantwoord:

Programma 7 – Sociaal Domein € 161.330,=

Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek

Sinds begin 2013 zijn de milieutaken voor de gemeente Laren en Blaricum ondergebracht bij de Gemeenschappelijk Regeling Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV). Naast Laren en Blaricum zijn 15 andere gemeenten en provincies uit de regio Flevoland en Gooi en Vechtstreek deelnemer van deze Gemeenschappelijke Regeling. De OFGV behandelt de milieutaken op het gebied vergunningverlening, toezicht en handhaving uit het omgevingsrecht.

Ontwikkelingen

Nu de opstart- en aanloopfase zijn afgerond is er een stabiele organisatie tot stand gekomen. Vanuit deze stabiele situatie is het nu mogelijk om te komen tot afspraken in het kader van zogenoemde dienstverlenings-overeenkomsten (DVO) alsmede bepaling van kostprijsstarieven voor de geleverde diensten aan de deelnemende gemeenten. Dit proces is opgestart in 2017. De begroting 2018 is als eerste begrotingsjaar op basis van de kostprijsystematiek opgesteld. Medio 2017 is de kostprijsystematiek uitgelegd en besproken met de participanten, waaruit bleek dat bij invoering van deze systematiek de kleinere gemeenten duurder uit zullen zijn. Dit heeft geleid tot bestuurlijk overleg waarin afgesproken is dat er een overgangsregeling tot stand moet gaan komen om daarmee een ingroeiperiode te creëren, hierbij is KPS-systeem in 2018 voor 50% ingevoerd en met begrotingsopstelling 2019 voor 100%.

Bestuurlijk belang

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling bestaat uit 15 bestuurders van alle deelnemers en heeft volledige zeggenschap hierin.

Basisgegevens GR OFGV

Algemene gegevens:			Ratio:	
Balanstotaal	€	4.088.507	Solvabiliteit	49,4%
Eigen vermogen	€	2.017.534	Liquiditeiten	€ 5.384.000
Kort vreemd vermogen	€	1.596.443		
Omvang totale begroting GR 2018	€	11.767.960		
Aandeel gemeente Blaricum in begrotingsvolume	€	97.046		
Werkelijke lasten 2017 gemeente Blaricum	€	56.217		
Exploitatieresultaat begroot 2019	€	-		
Stemaandeel /-verhouding			0,88%	Risicopunten 14

Financieel belang

Door de gemeente Blaricum wordt bij de OFGV in 2019 een werkpakket van € 97.046,= afgenomen, de realisatie in 2017 (op basis oude verdeelmodel) bedroeg € 56.217,=.

Relatie met de taakvelden benoemd onder de financiële programma's

De bijdrage vanuit de gemeente Blaricum aan de OFGV is onder navolgende programma verantwoord:
Programma 10 – Bouwen, Wonen, Milieu en Duurzaamheid € 97.046,=

Stichting Goois natuureservaat

In 1932 is door de Gooise gemeenten (Blaricum, Bussum, Huizen, Laren, Naarden en Hilversum) samen met de provincie Noord-Holland en de gemeente Amsterdam de stichting Goois Natuureservaat opgericht. Het statutaire doel van de Stichting Goois Natuureservaat is:

- De instandhouding van het natuurschoon in 't Gooi door de verkrijging van de daar gelegen terreinen, om deze ten eeuwigden dagen ongeschonden als natuureservaat te behouden;
- Het publiek door vrije toegang tot die terreinen onder eventueel te stellen bepalingen, het genot van dat natuurschoon te verzekeren.

Ontwikkelingen

Door de gemeente Amsterdam is aangegeven dat zij wilde gaan uittreden uit deze Stichting. Na verregaande juridische procedures is door de Hoge Raad uitgesproken dat de voorgenomen uittreding niet toegestaan is. Daarmee dient de gemeente Amsterdam weer aan haar verplichtingen inzake het GNR te gaan voldoen, zij heeft echter wel aangegeven haar basisbijdrage te bevriezen op het niveau van het jaar 2016.

Vanuit de financiële en operationele continuïteit, en om het eventuele verlies van de bijdrage van de gemeente Amsterdam op te kunnen vangen, heeft het GNR een strategische toekomstvisie opgesteld. Vanuit deze visie bleek dat een uitbouw van de samenwerking met een strategische partner het verder onderzoeken waard was. Deze vraag is voor “instemming” aan de deelnemende participanten en andere stakeholders voorgelegd. Uit deze consultatie bleek dat de genoemde eventuele partner niet als de meest wenselijke partij werd gezien, dat de huidige structuur van het GNR wellicht niet meer de meest wenselijke is, waarbij ook een andere bestuurlijke aansturing benodigd zou zijn. Hiertoe is verder onderzoek gepleegd in 2015 / 2016 onder leiding van een externe projectleider. Dit onderzoek heeft geleid tot aanpassing van de besturing van het GNR, een bijstelling van de financiering van het GNR, alsmede het verder doorontwikkelen van het GNR om in de toekomst haar rol te kunnen blijven vervullen. Als vervolg op alle ingezette acties is in 2017 het opgestelde transitieplan aan de gemeenteraden ter vaststelling aangeboden. Aan dit transitieplan is een projectplan toegevoegd met een inschatting van de projectkosten, hoe het GNR de nabij komende jaren (tot 2021) kan gebruiken en overleven om te komen tot een stabiele nieuwe GNR. Door de Provincie en de gemeente Amsterdam is aangegeven dat zij dit projectplan omarmen, maar dat zij dit als een uitdaging van de Gooise gemeenten zien en zij daar financieel niet aan zullen bijdragen. Overigens heeft de Provincie Noord-Holland recent ook aangegeven het GNR te willen verlaten waarbij de governance (met 2 petten op - en in het bestuur van het GNR te zitten en als subsidieverstrekker) de aanleiding voor dit besluit is.

Bestuurlijk belang

Het bestuur bestaat uit leden van de verschillende gemeenteraden, colleges van B&W, en van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten van Noord-Holland. Het bestuur heeft derhalve 7 leden, 2 externe adviseurs en een onafhankelijk voorzitter (deze 3 laatste bestuursleden hebben geen stemrecht). Hiernaast is de situatie rondom de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) GNR aan verandering onderhevig, gezien de geuite wens van uittreden van de gemeente Amsterdam, het in ieder geval bevriezen van de bijdrage van de Provincie Noord Holland op het huidige niveau, en de ingezette verdere doorontwikkeling van het GNR.

Basisgegevens Goois Natuur Reservaat (GNR)

Algemene gegevens:			Ratio:	
Balanstotaal	€	2.450.100	Solvabiliteit	63,4%
Eigen vermogen	€	1.553.529	Liquiditeiten	€ 876.315
Kort vreemd vermogen	€	742.344		
Omvang totale begroting GR 2018	€	6.837.970		
Aandeel gemeente Blaricum in begrotingsvolume	€	104.050		
Werkelijke lasten 2017 gemeente Blaricum	€	86.814		
Exploitatieresultaat begroot 2019	€	-		
Stemaandeel /-verhouding		5,9%	Risicopunten	15

F. PARAGRAAF GRONDBELEID

Algemeen

Onder grondbeleid verstaan we het gehele instrumentarium dat de gemeente ter beschikking staat om de ruimtelijke, en deels ook economische doelstellingen te kunnen realiseren. De resultaten op grondexploitaties en de beheersing van de daarmee gepaard gaande financiële risico's zijn van groot belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

Grondbeleid van de gemeente

In Blaricum is de nog te vergeven ruimte zeer schaars, met weinig ruimte voor ontwikkelingen. Het grondbeleid voor de gemeente, vastgelegd in de nota Grondbeleid van september 2009, is vooral gericht op de regisserende functie van de gemeente. De gemeente heeft een belangrijke taak op het gebied van het behoud van de leefbaarheid en het karakter van de gemeente en de versterking van de aanwezige kwaliteit.

De gemeente heeft naast de eigen beleidsregels natuurlijk ook te maken met de regelgeving van de overheid. In 2016 zijn de BBV-regels aangepast en geactualiseerd. In de Notitie faciliterend grondbeleid zijn de verslagleggingsregels aangepast. Dit komt voort uit de scherpere afbakening van de taken en ook door de invoering van de Vennootschapsbelasting (Vpb).

In de notitie is het onderscheid tussen het actieve en het faciliterend grondbeleid nader toegelicht. Bij actief grondbeleid voert de gemeente zelf alle fasen uit. Aankoop, sloop, bouw- en woonrijp maken tot het uitgeven van de kavels aan toe. De gemeente heeft hierbij de gronden in bezit. Bij faciliterend grondbeleid treedt de gemeente alleen op als overheid die de plannen van de particulier faciliteert. De daarmee gepaard gaande kosten zijn verhaalbaar. Dit op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) die het mogelijk maken de kosten op degene die daarvan profijt hebben, worden verhaald.

In de boven genoemde notitie worden nog een aantal zgn. stellige uitspraken (vergelijkbaar met wetgeving, waarbij slechts gemotiveerd kan worden afgeweken). De belangrijkste hebben betrekking op de wijze dat de kosten en opbrengsten moeten worden verantwoord. Dit heeft in de jaarrekening 2016 ook plaatsgevonden, tevens worden richtlijnen gegeven op de wijze waarop met de kosten (voorbereidingskosten, maximale termijn van kostenverhaal, informatievoorziening aan de raad)) moet worden omgegaan.

Het beleid van de gemeente moet worden aangepast aan het bepaalde in de BBV voorschriften. De regelgeving betekent niet dat de gemeente haar beleidsvrijheid verliest. De BBV regelgeving is meer gericht op de wijze van uitvoering en verantwoording. De keuze voor een actieve of faciliterende grondbeleid blijft een bevoegdheid aan de raad

Voor 2018 is rekening gehouden met een herziening van de nota Grondbeleid. In de begroting is hiertoe een bedrag opgenomen van € 7.500,-. De Nota is bedoeld om de handelswijze van de gemeente Blaricum aan te geven op welke wijze zij wenst om te gaan met haar grondbeleid, rekening houdende met de gewijzigde BBV-voorschriften in deze.

Drie typen projecten grondbeleid

1. Projecten met een gemeentelijke grondexploitatie (actieve rol)

Voor deze projecten, met name de projecten Blaricummermeent (apart project) en centrumgebied Bijvanck is de (financiële) beheersing sinds 2010 verder geprofessionaliseerd, mede door aanbevelingen van rekenkamercommissie. Dit heeft geresulteerd in een uniforme opzet voor de exploitaties (met uitzondering dus van Blaricummermeent als apart project) die het gemakkelijk maakt de wettelijke verplichte jaarlijkse actualisatie van de grondexploitaties uit te voeren.

In 2019 loopt alleen nog de grondexploitatie van de Blaricummermeent. Het project Blaricummermeent wordt uitgevoerd op basis van het in 2005 vastgestelde "Masterplan De Blaricummermeent". De in 2008 ontstane financieel economische situatie heeft er toe geleid dat de jaarlijkse actualisatie van het financieel raamwerk (de grondexploitatie van het te ontwikkelen gebied) uitgaat van een looptijd tot 2022.

In de periode 2017 - 2018 is aanzienlijke voortgang geboekt in de ontwikkeling van de Blaricummermeent. De opleving in de grond- en vastgoedmarkt, die na 2014 zichtbaar werd, heeft zich de afgelopen jaren doorgezet. Dit heeft geresulteerd in veel grondverkopen en een verbetering van de financiële positie van het project.

In 2017 zijn alle woningen in deelplan A, deelplan B en deelplan C1 opgeleverd en bewoond. Per 1 april 2018 is het beheer en onderhoud van de openbare ruimte gelegen in de deelplannen O, A, B en C1 (alsmede ook het bijbehorende deel van het lineair park) overgedragen van het Projectbureau naar de BEL. Dit betekent dat een groot deel van de beheerkosten van De Blaricummermeent niet meer ten laste worden gebracht van de grondexploitatie.

De voortvarende grondverkoop heeft ook geresulteerd in een versnelling in de ontwikkeling van deelplan C2 / C3 en D. In 2018 is het merendeel van de woningen in deelplan C2 / C3 opgeleverd en wordt dit deelplan in 2018/2019 woonrijp gemaakt en verder ingericht.

In 2018 zijn ook de selectieprocedures doorlopen voor de ontwikkeling van de deelplannen D1 en D2 en is dit gebied ook bouwrijp opgeleverd. In mei 2018 is begonnen met de bouw van de eerste woningen. Inmiddels is ook gestart met de procedurele strategie en selectie in het kader van de ontwikkeling van deelplan G2/G3. En met de grondeigenaar van deelplan G1 is een planvoorstel en afspraken gemaakt over de realisatie van dit deelplan. In de periode 2018 t/m 2020 zullen de deelplannen G2 en G3 verder worden uitgewerkt en gerealiseerd.

In 2018 is daarnaast een start gemaakt met het opstellen van een nieuw bestemmingsplan voor de te transformeren gronden in de 'oren' (deelplan G1 t/m G3) en het verkleinde bedrijvenpark. Na vaststelling van dit bestemmingsplan (naar verwachting onherroepelijk in sept. 2018) kan feitelijk gestart worden met de realisatie van deze 'oren'.

Op dit moment ligt er zowel binnen het woningbouwdeel als in het Businesspark²⁷ voldoende beschikbare en bouwrijpe grond om snel in te kunnen springen op wensen en ideeën van initiatiefnemers (zowel particulieren als ondernemers).

2. Project met een kostenverhaal (faciliterende rol)

De grondexploitatiewet biedt gemeenten de gelegenheid om gemeentelijke kosten te verhalen op een initiatiefnemer en/of grondeigenaar, wanneer de gemeente bij een ontwikkeling geen eigen grondbezit heeft. De gemeente gaat er allereerst vanuit het kostenverhaal privaat te regelen aan de hand van een zogenaamde anterieure overeenkomst.

Mocht het sluiten van een anterieure overeenkomst niet haalbaar blijken, zal de gemeente gebruik maken van de wettelijke mogelijkheden. Een project is de herontwikkeling van het tuincentrum aan Schapendrift / Eemnesserweg.

3. Voorbereidingskrediet

Wanneer in de aanloop naar het openen van een grondexploitatie gemeentelijke kosten worden gemaakt om de haalbaarheid van een ontwikkeling te onderzoeken, een ontwikkelstrategie te bepalen of contracten voor te bereiden, wordt budget aangevraagd.

Het budget wat hiervoor nodig is, wordt door de gemeenteraad gevoteerd in de vorm van een voorbereidingskrediet. Deze kosten kunnen (onder voorwaarden) worden opgenomen in de gemeentelijke grondexploitatie en worden verrekend.

Stand van zaken overige activiteiten 2019

Herontwikkeling Brandweerkazerne

Het terrein van de voormalige brandweerkazerne is beschikbaar voor herontwikkeling naar woningbouw. Het plan is opgenomen in het bestemmingsplan Dorp. Het bouwterrein wordt aan een woningbouwvereniging verkocht.

G. PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN

Algemeen

Het wettelijk kader voor het opstellen van de paragraaf lokale heffingen is bepaald in het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV). In deze paragraaf worden aan alle vereisten vanuit het BBV invulling gegeven.

De geraamde inkomsten

Lokale heffingen zijn inkomsten die de gemeente ontvangt op grond van publiekrechtelijke regels. In de meeste gevallen zijn dit belastingen, heffingen en retributies die de gemeente heft op grond van wettelijke bepalingen. Bij de lokale lasten is onderscheid te maken tussen zuivere belastingen, heffingen en retributies.

Zuivere belastingen

Zuivere belastingen behoren tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. Dit houdt in dat de gemeente zelf kan bepalen waaraan zij deze inkomsten wil uitgeven. De zuivere belastingen bestaan onder andere uit de onroerendezaakbelasting (OZB), toeristenbelasting en precariobelasting.

Heffingen

Heffingen dekken de kosten die gemaakt worden voor de uitvoering van publiekrechtelijke dienstverlening. Inwoners betalen dit ook als de dienst niet wordt gewenst. Denk hierbij aan afvalstoffenheffing en rioolheffing. De heffingen mogen nooit meer opbrengen dan dat de uitvoering van de dienstverlening kost, oftewel de gemeente mag hierop geen "winst" maken.

Retributies

Retributies zijn vergoedingen voor individuele dienstverlening van typische overheidsdiensten van publiekrechtelijke aard. Voorbeelden hiervan zijn de leges voor paspoort en rijbewijs. Net als bij de heffingen moet retributies niet meer opleveren dan dat het de gemeente kost.

Hieronder volgen de belangrijkste inkomsten voor de gemeente Blaricum.

Inkomsten lokale heffingen	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Omschrijving inclusief taakveld	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Leges paspoorten/rijbewijzen (0.2)	-151.050	-130.300	-130.300	-130.300	-130.300
Leges burgerlijke stand (0.2)	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
OZB woningen (0.61)	-3.448.337	-3.467.181	-3.467.181	-3.467.181	-3.467.181
OZB niet-woningen (0.62)	-875.956	-843.546	-843.546	-843.546	-843.546
Precariobelasting (0.64)	-765.875	-765.875	-765.875	-765.875	-
Toeristenbelasting (3.4)	-22.000	-22.000	-22.000	-22.000	-22.000
Rioolheffing (7.2)	-1.041.391	-1.108.895	-1.119.959	-1.131.134	-1.142.420
Afvalstoffenheffing (7.3)	-1.076.150	-1.151.766	-1.151.766	-1.151.766	-1.151.766
Graf- en begraafrechten (7.5)	-60.681	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
Leges omgevingsvergunning (8.3)	-1.022.584	-972.584	-922.584	-872.584	-872.584
Overige leges en heffingen	-205.600	-189.800	-189.800	-189.800	-189.800
Totaal inkomsten lokale heffingen	-8.704.625	-8.761.947	-8.723.011	-8.684.185	-7.929.597

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Voor de hoogte van tarieven en leges gelden de volgende uitgangspunten:

1. Waar mogelijk kostendekkendheid van tarieven en leges;
2. De tarieven en leges waarbij niet wordt vastgehouden aan het principe van kostendekkendheid mogen niet meer stijgen dan de aanpassing voor de inflatiecorrectie en/of aanpassing van wettelijke tarieven.

Inflatiepercentage

Overall waar in deze paragraaf wordt gesproken over het inflatiepercentage is uitgegaan van het bij de voorbereiding op deze begroting bekende inflatiepercentage van 2,1%.

Leges

Leges zijn de heffingen, die de gemeente in rekening brengt voor door haar verleende diensten. De burger betaalt alleen leges als de gemeente daarvoor een specifieke dienst heeft verleend. Omdat de gemeente geen onderneming is met een winsttoegmerk mag de opbrengst van alle leges niet meer zijn dan de daarvoor gemaakte kosten. Let wel, dit geldt voor het totaal van alle leges en niet voor iedere individuele post.

Voor alle heffingen die worden geëgaliseerd met een voorziening of reserve wordt de individuele kostendekkendheid aangetoond.

Overzicht van diverse heffingen op hoofdlijnen

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

Voor de komende jaren is het uitgangspunt van dat de totale opbrengst uit de OZB gelijk blijft, met uitzondering van de areaaluitbreiding. Dit betekent dat bij een waardestijging van de woning het tarief van de OZB daalt, maar bij een daling van de woningwaarde het tarief zal stijgen. Rekening houdend met de verwachte waardestijging (woningen +6,99% en niet-woningen +2,50%) ontwikkelt het tarief zich in 2019 als volgt:

OZB-tarieven	Boekjaar 2018	Boekjaar 2019	Afwijking in percentage
OZB Woningen eigenaren	0,118326%	0,110618%	-6,51%
OZB Niet-woningen eigenaren	0,359311%	0,350547%	-2,44%
OZB Niet-woningen gebruikers	0,268642%	0,262090%	-2,44%

Definitieve vaststelling van de tarieven vindt plaats in november 2018 met het vaststellen van de verordening onroerende zaakbelasting 2019.

Afvalstoffenheffing

De geraamde inkomsten voor 2019 bedragen € 1.159.655. Bij de tariefberekening van de heffing wordt gestreefd naar een 100% kostendekkendheid. Bij een 100% kostendekkendheid zijn de inkomsten gelijk aan de kosten. De kosten bestaan uit het ophalen van huisvuil, zwerfafval, toerekening van de overhead en de btw. De tarieven 2019 voor afvalstoffenheffing zijn ten opzichte van 2018 niet gewijzigd. Het tarief is zodanig berekend dat de geraamde inkomsten (nagenoeg) gelijk zijn aan de kosten. De ontwikkeling van het tarief is op de volgende pagina gepresenteerd.

Tarieven afvalstoffenheffing	Boekjaar 2018	Boekjaar 2019	Afwijking in percentage
Eenpersoonshuishoudens	€138,84	€138,84	0%
Meerpersoonshuishoudens	€277,68	€277,68	0%

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing

Om een volledige kostendekkendheid te realiseren dienen er structureel middelen vanuit de voorziening afvalstoffenheffing te worden onttrokken. Dit betekent dat de begrote kosten momenteel hoger zijn dan de begrote inkomsten. Hieronder is de berekening van de kostendekkendheid weergegeven.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	Begr. 2018 v. wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten zwerfafval (2.1)	9.912	9.912	9.912	9.912	9.912
Lasten afval (7.3)	863.281	938.897	938.897	938.897	938.897
Btw (21%)	183.371	199.250	199.250	199.250	199.250
Netto kstn (excl. uren en overhead)	1.056.564	1.148.059	1.148.059	1.148.059	1.148.059
Uren BEL combinatie (2.1)	11.387	-	-	-	-
Uren BEL combinatie (7.3)	12.664	13.092	13.092	13.092	13.092
Kwijtscheldingen (6.3)	-	25.000	25.000	25.000	25.000
Toerekening overhead	23.860	14.203	14.203	14.203	14.203
Totale kstn (incl. uren en overhead)	1.104.475	1.200.354	1.200.354	1.200.354	1.200.354
Baten zwerfafval (2.1)	-9.912	-7.889	-7.889	-7.889	-7.889
Opbrengst afvalstoffenheffing (7.3)	-1.076.150	-1.151.766	-1.151.766	-1.151.766	-1.151.766
Totale inkomsten	-1.086.062	-1.159.655	-1.159.655	-1.159.655	-1.159.655
Resultaat voor mutatie voorziening	18.413	40.699	40.699	40.699	40.699
Mutaties voorziening (R.2.3.012)	-18.412	-40.699	-40.699	-40.699	-40.699
Resultaat na mutatie voorziening	-	-	-	-	-
Dekkingspercentage na mutatie	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Naast deze afvalstoffenheffing wordt in totaal € 100.000 teruggegeven aan de burgers (verrekenend met de aanslag). Deze incidentele teruggave is niet in het bovenstaand overzicht opgenomen.

Rioolrechten

De geraamde inkomsten voor 2019 bedragen € 1.108.895. Bij de tariefberekening van de heffing wordt net als bij de afvalstoffenheffing gestreefd naar een 100% kostendekkendheid. De kosten bestaan uit straatreiniging (75%), onderhoud riolering, kapitaallasten, toerekening van de overhead en de btw. Bij de berekening van de kapitaallasten is niet de omslagrente gehanteerd, maar wordt rekening gehouden met een gemiddeld rentetarief voor de lange termijn van 2%. Om op lange termijn de riolering betaalbaar te houden wordt voorgesteld het tarief jaarlijks met 1% te verhogen totdat een volledige kostendekkendheid is gerealiseerd. De ontwikkeling van het tarief is als volgt:

Tarieven rioolheffing	Boekjaar 2018	Boekjaar 2019	Afwijking in percentage
Huishoudens	€204,60	€206,65	1%

Kostendekkendheid rioolheffing

Om een volledige kostendekkendheid te realiseren dienen er in 2019 middelen vanuit de reserve riolering te worden onttrokken. Door de tariefstijging van 1% loopt het begrote tekort wel aanzienlijk terug. Hieronder is de berekening van de meerjarige kostendekkendheid weergegeven.

Kostendekkendheid rioolheffing	Begr. 2018 v. wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten straatreiniging (2.1)	71.653	74.653	74.653	74.653	74.653
Kapitaallasten riolering (7.2)	304.853	337.817	387.969	390.102	397.281
Overige lasten riolering (7.2)	295.100	339.750	311.750	286.750	302.750
Btw (21%)	141.037	89.279	83.399	78.149	81.509
Netto kstn (excl. uren en overhead)	812.643	841.499	857.770	829.654	856.193
Uren BEL Combinatie (2.1)	67.125	51.720	51.720	51.720	51.720
Uren BEL Combinatie (7.2)	101.742	84.665	84.665	84.665	84.665
Dotatie voorziening (R.9.1.207)	-	-	-	-	-
Toerekening overhead	153.131	144.135	144.135	144.135	144.135
Totale kstn (incl. uren en overhead)	1.134.641	1.122.019	1.138.291	1.110.174	1.136.713
Opbrengst leges en overige (7.2)	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
Opbrengsten heffingen (7.2)	-1.038.891	-1.106.395	-1.117.459	-1.128.634	-1.139.920
Totale inkomsten	-1.041.391	-1.108.895	-1.119.959	-1.131.134	-1.142.420
Resultaat voor mutatie voorziening	93.251	13.123	18.331	-20.960	-5.707
Mutaties reserves (R.9.1.022)	-93.251	-13.123	-18.331	20.960	5.707
Resultaat na mutatie voorziening	-	-	-	-	-
Dekkingspercentage na mutatie	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Leges Burgerzaken

De geraamde inkomsten voor 2019 bedragen € 181.300. Onder de naam 'leges' worden rechten geheven ter zake van het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten, genoemd in de verordening en de daarbij behorende tarieventabel. Voor het verstrekken van paspoorten, identiteitskaarten en rijbewijzen moet de gemeente aan het Rijk of de RDW een vergoeding afdragen.

De leges zijn grotendeels geüniformeerd in BEL-verband. Uitgangspunt is om een redelijke mate van kostendekkendheid te bereiken. Overigens kan door de wettelijke (maximum)tarieven voor paspoorten en rijbewijzen dit lastig bereikt worden. Voorts is er ook sprake van serviceverlening (openingstijden) aan de burgers die niet noodzakelijk één-op-één verband houdt met het aantal klanten. Ook de beveiligingseisen (minimaal twee medewerkers achter de balie) maken het lastig alle kosten in het tarief door te berekenen.

Overige belastingen en leges (burgerzaken, WABO leges) worden zoveel mogelijk kostendekkend berekend. De kostendekkendheid van de WABO leges wordt uitgewerkt volgens de VNG systematiek.

Graf- en begraafrechten

De tarieven worden verhoogd met het inflatiepercentage. Tarieven met betrekking tot inzet personeel voor met name onderhoud zijn op basis van de cao-index aangepast.

Kostendekkendheid graf- en begraafrechten

Meerjarig is er geen sprake van kostendekkende graf- en begraafrechten. Om een volledige kostendekkendheid te realiseren wordt het tekort vanuit de egaliseringsreserve onttrokken. Vanaf 2021 is de reserve niet meer toereikend om het tekort te dekken. Hieronder is de berekening van de meerjarige kostendekkendheid weergegeven.

Kostendekkendheid graf- en begraafrechten	Begr. 2018 v. wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten begraafplaats (7.5)	55.424	51.924	51.924	51.924	51.924
Btw (21%)	11.639	6.291	6.291	6.291	6.291
Netto kstn (excl. uren en overhead)	67.063	58.215	58.215	58.215	58.215
Uren BEL Combinatie (7.5)	86.622	110.640	110.640	110.640	110.640
Doorbelasting overhead	69.622	112.409	112.409	112.409	112.409
Totale kstn (incl. uren en overhead)	223.307	281.264	281.264	281.264	281.264
Baten begraafplaatsen (7.5)	-211.802	-226.121	-226.121	-226.121	-226.121
Totale inkomsten	-211.802	-226.121	-226.121	-226.121	-226.121
Resultaat voor mutatie reserves	11.505	55.143	55.143	55.143	55.143
Mutaties reserves (R.9.1.022)	-11.505	-55.143	-55.143	-37.453	-
Resultaat na mutatie reserves	-	-	-	17.690	55.143
Dekkingspercentage na mutatie	100,00%	100,00%	100,00%	92,74%	80,39%

Precario bovengrondse bouwwerken / gebruik openbare ruimte

De tarieven precario bovengronds zijn met het inflatiepercentage verhoogd. De tarieven blijven echter na afronding op gehele bedragen gelijk aan voorgaand jaar.

Precariobelasting op ondergrondse / onroerende zaken in de openbare ruimte

Gemeenten mogen nog tot uiterlijk 1 januari 2022 precariobelasting op nutsnetwerken heffen. Daarbij mag het gehanteerde tarief per 1 januari 2016 niet meer worden aangepast. Dit betekent dat het tarief 2019 (en verdere jaren) bevroren is op tarief van 2016 zijnde € 2,79.

Toeristenbelasting

Circa 320 van de 443 gemeenten heffen deze belasting, waarbij het tarief varieert van € 0,35 tot € 4,75 per overnachting of 5 tot 6 procent van de overnachtingprijs. De toeristen, die Blaricum bezoeken, maken immers ook gebruik van de voorzieningen (fietspaden en wegen) in de gemeente. De geraamde inkomsten bedragen voor 2019 € 22.000 (2018 € 22.000). Het tarief blijft in 2019 ongewijzigd ten opzichte van 2018.

De lokale lastendruk

Om de lokale lastendruk te berekenen dient de gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente te worden bepaald. De gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente Blaricum bedraagt €531.000⁵ in 2018 (peildatum 1-1-2017). Door de geschatte (macro-economische) waardeinstijging van 6,99% mee te nemen wordt de gemiddelde WOZ-waarde geschat € 568.000 in 2019. Met dit gegeven kan een reële vergelijking met vorig jaar worden gemaakt.

Tariefvergelijking per huishouden	OZB 2019	Afval 2019	Riool 2019	Totaal 2019	Totaal 2018	Verschil
Eenpersoonshuishouden						
Huurder	-	€138,84	€206,65	€345,49	€343,44	+ €2,05
Eigenaar	€628,31	€138,84	€206,65	€973,80	€971,75	+ €2,05
Meerpersoonshuishouden						
Huurder	-	€277,68	€206,65	€484,33	€482,28	+ €2,05
Eigenaar	€628,31	€277,68	€206,65	€1.112,64	€1.110,59	+ €2,05

Per individueel huishouden kan door verschillende factoren een afwijkend beeld ontstaan.

NB: in dit overzicht is het effect van de incidentele teruggave afvalstoffenheffing niet meegenomen.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Blaricum volgt voor haar kwijtscheldingsbeleid de landelijk, door de rijksoverheid, gehanteerde normen voor het netto besteedbaar inkomen. Bij de opmaak van de gemeentelijke leidraad is aansluiting gezocht bij de Rijksleidraad. Het is echter geen kopie. Daar waar noodzakelijk hebben wij bepalingen toegevoegd of aangepast aan de gemeentelijke situatie.

Het Inlichtingenbureau van de VNG kan gemeenten helpen bij het toetsen of iemand die vorig jaar geen gemeentelijke belastingen hoefde te betalen, hiervoor ook dit jaar in aanmerking komt. Het bureau helpt gemeenten het burgerservice-nummer van iemand die vorig jaar kwijtschelding kreeg te vergelijken met de gegevens over inkomen en vermogen. Het Inlichtingenbureau doet dit met behulp van de gegevens van het UWV en de Belastingdienst.

De gemeente maakt gebruik van de mogelijkheid geautomatiseerd kwijtschelding toe te kennen. Voorwaarde is dat aan de aanvrager in het betreffende belastingjaar volledige kwijtschelding is toegekend en hij/zij toestemming heeft gegeven aan de gemeente (middels vraag op aanvraagformulier) voor toetsing van de gegevens bij het Inlichtingenbureau. Zolang de toets positief uitvalt, wordt aan belastingschuldige geautomatiseerd kwijtschelding verleend. Toetsing vindt jaarlijks plaats door bureau invordering.

Kostendekkendheid leges

De inkomsten van leges dienen in totaal niet hoger te zijn dan de kosten die daarvoor gemaakt worden. In totaliteit dekken de inkomsten uit leges 53% van de kosten waarvoor deze bedoeld zijn. Zie de opstelling hiervan per titel op de volgende pagina.

⁵ Bron: waarderingskamer.nl

Titel 1 Burgerzaken leges	Begroting 2019
Berekening kostendekkendheid van de leges	Saldo
Lasten taakveld(en), incl. (omslag)rente	612.627
Overhead	466.448
Bcf - btw	3.471
Totaal lasten (A)	1.082.546
Legesopbrengsten	204.300
Totaal baten (B)	204.300
Titel 2 Bouwleges (wabo)	Begroting 2019
Berekening kostendekkendheid van de leges	Saldo
Lasten taakveld(en), incl. (omslag)rente	686.539
Overhead	450.901
Bcf - btw	43.668
Totaal lasten (A)	1.181.108
Legesopbrengsten	1.016.084
Totaal baten (B)	1.016.084
Titel 3 Overige leges (evenementen en horeca)	Begroting 2019
Berekening kostendekkendheid van de leges	Saldo
Lasten taakveld(en), incl. (omslag)rente	46.398
Overhead	12.121
Bcf - btw	7.306
Totaal lasten (A)	65.825
Legesopbrengsten	2.500
Totaal baten (B)	9.806
Totaal lasten titel 1 t/m 3 (A)	2.329.479
Totaal baten titel 1 t/m 3 (B)	1.230.190
Totaal saldo titel 1 t/m 3 (A - B)	1.099.289
Totale kostendekkendheid titel 1 t/m 3 (B / A * 100%)	53%

H. PARAGRAAF RESERVES EN VOORZIENINGEN

Algemeen

In bijlage I en II van de jaarrekening is een overzicht opgenomen van het toekomstige verloop van de reserves en voorzieningen. Onderstaand staan de reserves en voorzieningen inhoudelijk toegelicht. Op advies van de nieuwe richtlijnen BBV wordt geen rekenrente meer toegerekend aan reserves en voorzieningen.

Algemene reserves

Algemene reserve

Het doel van de algemene reserve is het afdekken van algemene risico's en onvoorzienbare, niet uitstelbare en onvermijdelijke uitgaven, voor zover daarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen de exploitatie. De algemene reserve dient als buffer voor eventuele rekeningtekorten en maakt onderdeel uit van het weerstandsvermogen (zie paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing).

De reserve wordt gevoed door toevoeging van positieve exploitatieresultaten van de 'algemene dienst'. Daarnaast kunnen incidentele baten aan deze reserve worden toegevoegd. Zoals te lezen is in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt de buffer die minimaal in de algemene reserve aanwezig moet zijn, gebaseerd op 20% van de begrote lasten van de "algemene dienst" hetgeen betekent dat er een minimale buffer in de algemene reserve aanwezig moet zijn van circa €6.000.000. Deze buffer is aanwezig, zelfs na verrekening van eventuele kosten volgende uit de benoemde risico's. Het saldo van de algemene reserve per 1 januari 2019 is geraamd op € 11.654.269.

Bestemmingsreserves

Reserve Volkshuisvesting

In 1997 gevormde reserve door de verkoop van het gemeentelijke woningbezit. Structureel wordt deze reserve aangewend voor de kapitaallasten van de BSO (De Wetering). Daarnaast worden inkomsten leges bij onttrekking woonruimte aan de reserve toegevoegd.

Reserve Riolerig

Het college streeft naar een kostendekkend tarief voor de riolerig. Wanneer de heffing kostendekkend is zal er géén bestemmings(egalisatie)reserve meer benodigd zijn. Tot het moment van kostendekkende tarieven wordt het tekort, na verrekening met de voorziening, verrekend met deze reserve.

Reserve kapitaallasten school Eemnesserweg

Gevormd ter dekking van de jaarlijkse meer-kapitaallasten van de school. Voorheen werden de dotaties en onttrekkingen berekend aan de hand van de kapitaallasten van de school. Met ingang van 2018 is deze methodiek losgelaten en wordt jaarlijks een vast bedrag onttrokken gedurende de resterende afschrijvingsduur van de school. Hiermee wordt het grootste deel van de kapitaallasten van de school gecompenseerd.

Reserve kapitaallasten school Bijvanck

Gevormd ter dekking van de jaarlijkse meer-kapitaallasten van de school. Voorheen werden de dotaties en onttrekkingen berekend aan de hand van de kapitaallasten van de school. Met ingang van 2018 is deze methodiek losgelaten en wordt jaarlijks een vast bedrag onttrokken gedurende de resterende afschrijvingsduur van de school. Hiermee wordt het grootste deel van de kapitaallasten van de school gecompenseerd.

Tariefegalisatiereserve begraafrechten

Deze reserve is opgebouwd door overschotten op de exploitatie van de begraafplaats. Het college streeft naar een kostendekkende heffing voor de graf- en begraafrechten. Totdat de kostendekkendheid is gerealiseerd worden toekomstige tekorten (en overschotten) op de exploitatie verrekend met deze reserve. Indien de reserve niet meer toereikend is worden de extra lasten vanuit de reguliere exploitatie gedekt.

Reserve Sociaal Domein

Met ingang van 2015 (de nieuwe decentralisaties) is één programma Sociaal Domein gecreëerd en daarbij één reserve ingesteld waarmee overschotten en tekorten van het programma Sociaal Domein opgevangen kunnen worden.

Reserve preventief voorveld

Uit het rekeningresultaat Sociaal Domein van 2016 is een specifieke reserve ingesteld voor innovatieve investeringen in het preventief voorveld binnen het Sociaal Domein. Met name nieuwe initiatieven in de vorm van incidentele subsidies of bewonersprojecten, komen voor financiering uit deze reserve in aanmerking.

Reserve moties kadernota 2018

Aangezien invulling is gegeven aan de moties bij de kadernota 2018 is er geen aanleiding meer om de reserve in stand te houden. De bestemmingsreserve wordt met ingang van 2019 opgeheven. Het restantbedrag ultimo 2018 wordt in 2019 overgeheveld naar de algemene reserve.

Reserve incidentele initiatieven 2018

Deze reserve is gevormd uit het rekeningresultaat 2017. De reserve is ingesteld voor incidentele initiatieven in 2018. Vanuit deze reserve kunnen incidentele uitgaven waartoe de raad beslist plaatsvinden. Ook deze bestemmingsreserve wordt met ingang van 2019 opgeheven. Het restantbedrag ultimo 2018 wordt in 2019 overgeheveld naar de algemene reserve.

Reserve onderzoekskosten Bijvanck

In het voorjaar van 2018 is aan de raad een integraal plan gepresenteerd voor een totale aanpak van de Bijvanck. De uitwerking van deze plannen zal de komende tijd gaan plaatsvinden. Om alle onderzoeken uit te kunnen voeren is de reserve onderzoekskosten Bijvanck ingesteld. De daadwerkelijke kosten voor het onderzoek wordt onttrokken uit deze reserve.

Fonds verbetering fysieke leefomgeving

De wijk Bijvanck is inmiddels veertig jaar oud. Op een aantal deelgebieden heeft inmiddels renovatie van de buitenomgeving en de riolering plaatsgevonden. Op een groot aantal andere onderdelen is de wijk echter hard aan onderhoud toe. Daarnaast is ook in het oude dorp en de Bouwvenen sprake van achterstallig onderhoud aan riolering, straten en groeninrichting. Het college wil de komende tijd flink investeren in de fysieke leefomgeving van de gemeente. De kosten die gerelateerd zijn aan de verbetering van de fysieke leefomgeving worden onttrokken uit deze reserve.

Voorzieningen

Pensioenen (voormalig) wethouders

Het in financiële zin voorzien in de pensioenaanspraken die voormalige wethouders, of diens nabestaanden, hebben op de gemeente en het separeren van de voor dat doel overgedragen middelen. Wanneer deze voorziening niet wordt gevormd, wordt de exploitatie geconfronteerd met forse lasten, vanaf het moment dat een aanspraak wordt geëffectueerd.

Afkoop onderhoud graven

Conform raadsbesluit komt deze voorziening te vervallen. Jaarlijks valt € 26.725 vrij ten gunste van het resultaat begraven, totdat de voorziening nihil is.

Instandhouding gemeentelijke gebouwen

Deze voorziening wordt ingezet als een egalisatievoorziening om de kosten voor het onderhoud gelijkmatig te spreiden op basis van 10-jaarlijks voortschrijdend gemiddelde. De dotatie aan de voorziening is gebaseerd op berekeningen van de meerjaren onderhoudsplannen van de gemeentelijke gebouwen.

Huisvestingsvoorzieningen onderwijs (peuterspeelzalen)

Per 1 januari 2015 zijn de scholen verantwoordelijk voor het onderhoud van de gebouwen. De voorzieningen met betrekking tot huisvesting van onderwijs zijn ultimo 2014 vrijgevalen. Wel blijft de gemeente verantwoordelijk indien er sprake is van een calamiteit. Alleen het deel wat betrekking heeft op peuterspeelzalen en algemene voorzieningen blijft gereserveerd.

Voorziening bodemprestatie

Deze voorziening is gevormd bij de vaststelling van de jaarrekening 2010 ten behoeve van het convenant Gebiedsgericht beheer grondwater 't Gooi. Er zal 10 jaar lang, jaarlijks een storting van € 2.400,- plaatsvinden in het fonds Masterplan Grondwatersanering het Gooi.

Voorziening precario

Deze voorziening voorziet in het risico dat de geheven en betaalde precario op ondergrondse kabels en leidingen, opgelegd vanaf medio 2011, niet volledig opgelegd konden worden, met name vanuit de discussie met betrekking tot aantal strekkende meters. Inmiddels is voor de jaren 2011-2014 een positieve uitspraak ontvangen. Het huidige saldo betreft dus het risico dat met ingang van 2015 is opgebouwd.

Voorziening riolering

In november 2014 is de notitie riolering van de commissie BBV uitgekomen. Op basis hiervan wordt het jaarlijkse overschot of tekort op de begrote kapitaallasten toegevoegd cq onttrokken aan deze voorziening.

Voorziening afvalstoffenheffing

Het college streeft naar een kostendekkend tarief voor de afvalstoffenheffing. Wanneer de heffing niet kostendekkend is wordt het tekort verrekend met de voorziening. Mocht bij realisatie blijken dat de heffing hoger is dan de kosten, dan wordt het overschot toegevoegd aan deze voorziening.

FINANCIËLE BEGROTING

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Meerjarenbegroting 2019-2022

Omschrijving	Realisatie 2017	Begr. 2018 v. wijziging	Begr. 2018 na wijziging			Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Programma:	Saldo	Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
1. Bestuurszaken	755.042	895.635	773.180	-	788.200	788.200	808.060	782.920	767.920
2. Burgerzaken	168.414	210.760	232.232	-181.300	468.788	287.488	222.288	249.588	249.588
3. Openbare orde en veiligheid	1.062.865	1.132.842	1.274.651	-23.000	1.339.787	1.316.787	1.311.546	1.303.158	1.303.158
4. Wegen, groen, water en verkeer	1.945.081	2.248.822	2.581.934	-58.189	2.499.035	2.440.846	2.475.267	2.379.407	2.415.280
5. Onderwijs	615.538	707.719	723.464	-131.521	777.342	645.821	671.330	672.530	671.330
6. Cultuur, sport en recreatie	676.721	560.782	796.204	-21.708	702.089	680.381	678.360	682.638	679.899
7. Sociaal Domein	4.571.757	4.724.632	4.837.147	-1.777.941	7.274.256	5.496.315	5.428.405	5.387.598	5.369.031
8. Milieu en duurzaamheid	-79.181	14.696	26.469	-226.121	323.896	97.775	112.775	112.775	92.775
9. Bouwen en wonen	-840.514	-779.788	-818.461	-3.344.934	2.611.485	-733.449	-657.909	-701.686	-689.805
10. GREX, dorpsvernieuwing en economie	-7.705.096	-26.395	-10.700	-9.469.616	9.472.388	2.772	2.772	2.772	2.772
Totaal programma's	1.170.628	9.689.705	10.416.121	-15.234.330	26.257.265	11.022.936	11.052.894	10.871.700	10.861.947
Algemene dekkingsmiddelen	-13.574.313	-13.381.737	-13.639.668	-15.320.191	644.795	-14.675.395	-14.814.942	-14.934.367	-14.540.127
Overhead	3.620.092	3.745.350	3.893.421	-	3.707.977	3.707.977	3.684.748	3.677.748	3.680.654
Onvoorzien	-	179.000	179.000	-	29.000	29.000	29.000	29.000	29.000
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Geraamde saldo van baten en lasten	-8.783.593	232.317	848.873	-30.554.521	30.639.038	84.517	-48.301	-355.919	31.475
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	-604.243	-357.807	-913.018	-543.996	86.582	-457.414	-408.525	-318.376	-294.599
Het geraamde resultaat	-9.387.836	-125.490	-64.145	-31.098.516	30.725.620	-372.897	-456.826	-674.295	-263.124

Effecten na programmabegroting 2018

Na de vaststelling van de programmabegroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 is voor de meerjarenbegroting 2019-2022 een aantal begrotingswijzigingen van toepassing. Voor een belangrijk deel heeft de raad zich daarover uitgesproken in de kadernota 2019. Maar ook daarnaast heeft zich een aantal mutaties voorgedaan, hetzij door bestuurlijke besluitvorming, hetzij door autonome ontwikkelingen.

In onderstaande tabel worden alle mutaties genoemd. De toelichting op deze verschillen zijn per programma opgenomen in het programmaplan.

Meerjarenperspectief 2019-2022	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Meerjarenbegroting 2018 - 2021	-374.052	-374.863	-338.324	-488.324
• Mutatieskadernota2019-2022	268.923	160.534	-140.730	143.434
Meerjarenbegroting kadernota 2018-2021	-105.129	-214.329	-479.054	-344.890
Nieuwe mutaties per programma na kadernota				
• Bijstelling personeelsbegroting	8.957	8.957	8.957	8.957
• Correctie kadernota 2019 - effecten BEL Combinatie	-	-	-	150.000
• Griffieplan	9.000	9.000	9.000	9.000
• Verschuiving representatiebudget naar overhead	-27.000	-27.000	-27.000	-27.000
• Bijdrage RSA	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
• Overige correcties en autonome ontwikkelingen	191	191	191	191
Programma 1. Bestuurszaken	-38.852	-38.852	-38.852	111.148
• Verhoging vergoeding tellers verkiezingen	6.000	-	3.500	3.500
• Toename overige kosten verkiezingen	14.000	-	500	500
• Overige correcties en autonome ontwikkelingen	5.306	2.506	5.106	5.106
Programma 2. Burgerzaken	25.306	2.506	9.106	9.106
• Uitbreiding structureel toezicht	20.000	20.000	20.000	20.000
• Oplaadpalen	-6.250	-6.250	-6.250	-6.250
• Mutaties begroting Regio G&V	9.551	9.610	10.922	10.922
• Overige correcties en autonome ontwikkelingen	8.827	8.827	8.827	8.827
Programma 3. Openbare orde en veiligheid	32.128	32.187	33.499	33.499
• Dotatie voor. vervanging bomen Eemnesserweg	10.000	10.000	10.000	10.000
• Verkeersmonitoring	5.000	5.000	5.000	5.000
• Inhaalslag achterstallig onderh. verkeersinstallaties	10.000	-	-	-
• Onderhoud wegmarkering	10.000	10.000	10.000	10.000
• Wegbeheersysteem	25.000	-	-	-
• Opstellen integraal beleid openbare ruimte	35.000	-	-	-
• Opbrengsten degeneratiekosten	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
• Wegbeheer (kabels en leidingen)	40.000	40.000	40.000	40.000
• Onkruidbestrijding straatmeubilair	4.000	4.000	4.000	4.000
• Overdracht onderhoud Blaricummeent	45.000	60.000	75.000	90.000
• Fonteinkruid bestrijding	3.000	3.000	3.000	3.000
• Verschuiving belast. naar prog. bouwen en wonen	-9.500	-9.500	-9.500	-9.500

Meerjarenperspectief 2019-2022	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
• Mutatie investeringsplanning	-48.553	-34.803	-25.803	-2.253
• Mutatie kapitaallasten	113.332	121.799	121.799	119.122
• Oplaadpalen	6.250	6.250	6.250	6.250
• Overige correcties en autonome ontwikkelingen	4.652	4.652	4.652	4.652
Programma 4. Wegen, groen, water en verkeer	233.181	200.399	224.399	260.271
• Verrekening vastgoed	-4.959	-4.357	-4.357	-4.357
• Corr. budget schoolmaatschappelijk werk (SMW)	-3.608	-3.608	-3.608	-3.608
• Opstellen leerlingenprognoses	1.200	-	1.200	-
• Schadevergoeding schoolgebouwen en gymzalen	3.000	3.000	3.000	3.000
• Bijstelling subsidie Peuterspeelgroep Blaricum	-32.832	-2.832	-2.832	-2.832
• OAB-middelen	-23.000	-29.000	-29.000	-29.000
• Verlaging budget leerlingvervoer	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
• Mutatie investeringsplanning	-3.056	-347	-347	-347
• Overige correcties en autonome ontwikkelingen	3.821	3.821	3.821	3.821
Programma 5. Onderwijs	-104.434	-78.323	-77.123	-78.323
• Subsidie Open Monumentendag	750	750	750	750
• Mutatie kapitaallasten	14.892	14.892	14.892	11.872
• Mutatie investeringsplanning	-16.372	-16.372	-21.882	-21.602
• Mutatie vanuit overhead Regio G&V	19.945	19.945	19.945	19.945
• Overige correcties en autonome ontwikkelingen	7.069	7.069	7.069	7.069
Programma 6. Cultuur, sport en recreatie	26.284	26.284	20.774	18.034
• Budgetneutrale verwerking Sociaal Domein	319.257	316.503	308.669	293.831
• Vervallen alle stelposten Sociaal Domein	-372.116	-424.922	-418.651	-401.661
• Reguliere prijsverhoging Versa Welzijn	5.657	5.657	5.657	5.657
• Adviesraad Sociaal Domein	2.500	2.500	2.500	2.500
• Buurtsportcoach en uitvoeren project JOGG	37.245	63.920	63.920	63.920
• Mutaties HBEL conform reële verwachting	205.188	113.188	116.056	116.056
• Mutaties Sociaal Domein via Regio	249.335	340.044	297.737	279.170
• Instellen nieuwe vaste stelpost Sociaal Domein	50.000	50.000	50.000	50.000
• Deel financiering "Veilig Thuis"	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
• Aanvullende mut. op kadernota m.b.t. Regio G&V	51.170	51.170	51.170	51.170
• Mutatie vastgoed kinderopvang	12.500	12.500	12.500	12.500
• Overige correcties en autonome ontwikkelingen	-10.343	-10.343	-10.343	-10.343
Programma 7. Sociaal Domein	520.393	490.217	449.214	432.800
• Bijdrage Gastvrije Randmeren	5.000	5.000	5.000	5.000
• Projectmanager Duurzaamheid	8.000	8.000	8.000	8.000
• Mutatie investeringsplanning	-15.000	-	-	-
• Mutaties regio G&V	56.125	56.125	56.125	56.125
• Mutaties vastgoed	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
• Inkomsten graf- en begraafrechten	-14.319	-14.319	-14.319	-14.319
• Overige correcties en autonome ontwikkelingen	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Programma 8. Milieu en duurzaamheid	36.306	51.306	51.306	51.306
• Correctie budget veiligheidsregio G&V	-8.942	-8.942	-8.942	-8.942

Meerjarenperspectief 2019-2022	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
• Bijstelling gemeentelijk rioleringsplan (GRP)	21.000	-7.000	-7.000	9.000
• Mutaties regio G&V	30.056	30.056	30.056	30.056
• Verschuiving budget belastingen	9.500	9.500	9.500	9.500
• Mutatie kapitaallasten	-6.530	18.279	18.279	18.279
• Mutatie investeringsplanning	-14.936	-9.488	-6.008	1.159
• Geen inkomsten snippergroen	35.000	35.000	35.000	35.000
• Dekking op kosten afval	-22.287	-22.287	-22.287	-22.287
• Extra inkomsten rioolheffing	-10.954	-22.018	-33.193	-44.479
• Correctie riolering kadernota 2018	4.500	9.000	13.500	13.500
• Overige correcties en autonome ontwikkelingen	14.011	14.011	14.011	14.011
Programma 9. Bouwen en wonen	50.418	46.111	42.915	54.796
• Jaarlijkse bijdrage kerstverlichting BOV	9.100	9.100	9.100	9.100
• Minder opbrengsten kermis	6.500	6.500	6.500	6.500
• Mutaties regio G&V	9.972	9.972	9.972	9.972
Programma 10. GREX, dorpsvernieuwing en economie	25.572	25.572	25.572	25.572
• Gemeentefonds - algemene uitkering	-2.584.080	-2.583.444	-2.598.266	-2.545.232
• Gemeentefonds - decentralisatie uitkering SD	1.815.041	1.817.795	1.825.629	1.840.467
• Stelpost majeure projecten	150.000	150.000	150.000	150.000
• Treasury	-13.802	-15.662	-17.522	-19.382
• Bijstellen OZB-inkomsten	105.513	105.513	105.513	105.513
• Overige correcties en autonome ontwikkelingen	-	-	-	2.819
Algemene dekkingsmiddelen	-527.329	-525.799	-534.647	-465.816
• Terugdraaien dotaties reserve moties kadernota 2018	-87.000	-87.000	-87.000	-87.000
• Saldo Sociaal Domein	-137.971	-83.874	-50.706	-49.129
• Verschil resultaat dekking riolering	29.370	31.428	60.269	45.016
• Verschil resultaat dekking begraafrechten	-43.638	-43.638	-25.948	11.505
Mutaties reserves	-239.239	-183.084	-103.385	-79.608
• Kosten"waarstaatjegemeente.nl"	-	7.000	-	7.000
• CorrectieDVOBELCombinatie2019	36.535	43.180	43.180	43.180
• Bijstellingpersoneelsbegroting	5.400	17.382	17.382	17.382
• Verschuiving representatiebudget	27.000	27.000	27.000	27.000
• Mutaties regio G&V	-121.714	-121.714	-121.714	-121.714
• Structurele doorwerking DVO 2018	-108.849	-115.494	-115.494	-115.494
• Overige correcties en autonome ontwikkelingen	4.125	1.625	1.625	1.625
Overhead	-157.503	-141.021	-148.021	-141.021
• Correctie stelpost majeure projecten	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
Onvoorzien	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
TOTAAL	-372.897	-456.826	-674.295	-263.124

Incidentele baten en lasten

Volgens de BBV is het verplicht om een overzicht te presenteren van de incidentele baten en lasten. Op die manier kan beoordeeld worden of en in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting. Incidentele baten en lasten zijn baten en lasten die zich maximaal drie jaar achtereenvolgens voordoen. Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- Indien bestaand structureel beleid, niet zijnde een tijdelijke geldstroom, binnen de termijn van drie jaar een wijziging ondergaat dan worden de daarmee samenhangende lasten of baten in het begrotingsjaar niet als incidenteel aangemerkt. Budgetverschillen op activiteiten inzake structureel bestaand beleid kwalificeren wij dus als “structureel”.
- Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves worden als incidenteel beschouwd als het gaat om niet-structurele toevoegingen aan een bestemmingsreserve of dekking van incidentele lasten. In het overzicht is dit vertaald door naast de incidentele last ook de mutatie uit de reserve te presenteren.
- Meerjarige tijdelijke geldstromen waarvan de eindigheid vastligt vanwege een bestuursbesluit kwalificeren wij als incidentele baten en lasten, ook als de geldstroom (nog) langer is dan 3 jaar. Hiervan is sprake bij bijvoorbeeld projecten die langer dan 3 jaar duren, maar waarvan wel bekend is dat die bijdrage op termijn stopt.

Incidentele baten en lasten per programma	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
A. Incidentele baten				
Teruggave heffingen burgers t.l.v. voorziening	-100.000			
Algemene dekkingsmiddelen	-100.000	-	-	-
Kosten preventief voorveld t.l.v. reserve R.91030	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Onttrekkingen aan de reserves	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Totaal incidentele baten	-140.000	-40.000	-40.000	-40.000
B. Incidentele lasten				
Onderzoek m.b.t. het behoud van zelfstandigheid	20.000	15.000	15.000	-
Herijken strategische visie uit 2010	-	25.000	-	-
1. Bestuurszaken	20.000	40.000	15.000	-
Onderzoek, materialen en aanpassing stemlokalen	14.000			
2. Burgerzaken	14.000	-	-	-
Verhoging door herverdeeleffect Veiligheidsregio	6.674			
Handhaven blauwe zone in oude dorp	15.000	15.000		
3. Openbare orde en veiligheid	21.674	15.000	-	-
Verkeersveiligheid	-	45.000	-	-
Aanpak wateroverlast Bijvanck	25.000	25.000	-	-
Inhaalslag achterstallig onderhoud verkeersinstallaties	10.000			
Revisie wegbeheersysteem	25.000			
Extra medewerker onderhoud groen	60.000	60.000		
Opstellen integraal beleid openbare ruimte	35.000			
4. Wegen, groen, water en verkeer	155.000	130.000	-	-

Incidentele baten en lasten per programma	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
B. Incidentele lasten (vervolg)				
Kosten preventief voorveld t.l.v. reserve R.91030	40.000	40.000	40.000	40.000
7. Sociaal Domein	40.000	40.000	40.000	40.000
Beleidsplan vergunningen en handhaving	10.000	-	-	-
Voorbereiding invoering Omgevingswet	30.000	60.000	-	-
9. Bouwen en wonen	40.000	60.000	-	-
Teruggave heffingen burgers	100.000			
Algemene dekkingsmiddelen	100.000	-	-	-
Professionalisering Gemeentelijk Vastgoed	14.100			
Incidenteel hogere kosten gemeentelijk personeel	32.500	-	-	-
Overhead	46.600	-	-	-
Totaal incidentele lasten	437.274	285.000	55.000	40.000
Saldo incidentele baten en lasten	297.274	245.000	15.000	-

Structurele mutatie reserves

Een storting en/of onttrekking aan een reserve is per definitie incidenteel, tenzij er redenen zijn deze structureel te ramen (bijvoorbeeld ter dekking van rente- en afschrijvingslasten). In de tabel hieronder worden de ramingen van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves weergegeven.

Structurele mutatie reserves		Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
A. Structurele onttrekkingen reserves					
R.91020	Reserve volkshuisvesting	4.287	4.287	4.287	4.287
R.91022	Reserve riolering	13.123	18.331	-	-
R.91023	Kap.lasten school Eemnesserweg	141.684	141.684	141.684	141.684
R.91024	Kapitaalasten school Bijvanck	65.206	65.206	65.206	65.206
R.91025	Egalisatiereserve begraafrechten	55.143	55.143	37.453	-
R.91030	Reserve preventief voorveld	40.000	40.000	40.000	40.000
Totaal structurele onttrekkingen		319.443	324.651	288.630	251.177
B. Structurele toevoegingen reserves					
R.91022	Reserve riolering	-	-	-20.960	-5.707
Totaal structurele toevoegingen		-	-	-20.960	-5.707
(A - B) Saldo structurele mutaties		319.443	324.651	267.670	245.470

Structureel en reëel evenwicht

In verband met de aanscherping van het financieel toezicht is de Gemeentewet gewijzigd met de introductie van *structureel en reëel evenwicht* in de begroting en meerjarenraming. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is ter nadere uitwerking van die wetswijziging aangepast, zodat uw raad en de financieel toezichthouder in staat zijn om vast te stellen of sprake is van een structureel en reëel evenwicht in de begroting en de meerjarenraming. Van structureel evenwicht is sprake als de structurele lasten worden gedekt door structurele baten.

De bepaling van het structurele evenwicht verloopt als volgt:

$$\begin{array}{lcl}
 & \text{Het totaal van de structurele lasten en baten programma's en algemene dekkingsmiddelen} & \\
 +/- & \text{De structurele verrekeningen met de reserves} & \\
 = & \text{Geeft het totaal structureel begrotingssaldo en meerjarenraming} &
 \end{array}$$

De tabel voor de bepaling van het structurele evenwicht is hierna opgenomen. De mutaties zijn in meerjarig perspectief beoordeeld op het incidentele karakter. Voor het gehele meerjarenbeeld is er sprake van een structureel evenwicht.

Berekening structureel saldo		Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Geraamd resultaat		-372.897	-456.826	-674.295	-263.124
-/-	Incidentele lasten	-437.274	-285.000	-55.000	-40.000
+	Incidentele baten	100.000	-	-	-
-/-	Incidentele toevoegingen reserves	-	-	-	-
+	Incidentele onttrekkingen reserves	40.000	40.000	40.000	40.000
Structureel saldo begroting		-670.171	-701.826	-689.295	-263.124
Structureel evenwicht?		Ja	Ja	Ja	Ja

UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE

Geprognosticeerde begin- en eindbalans

De geprognosticeerde balans hoeft niet hetzelfde detailniveau te kennen als de balans die is voorgeschreven voor de jaarrekening. De geprognosticeerde balans is over de gehele periode van de meerjarenraming in de programmabegroting opgenomen. Naast de balans per 31 december 2017 is de (geraamde) balanspositie per 31 december 2018 tot en met 2022 weergegeven.

Balans	Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Activa						
(Im)materiële vaste activa	21.385.440	24.636.177	25.606.291	25.408.264	24.990.520	24.437.706
- Geactiveerde investeringen	21.385.440	23.302.751	22.136.838	20.948.293	19.798.635	18.654.675
- Investeringsplanning	-	1.333.426	3.469.453	4.459.971	5.191.885	5.783.031
Financiële vaste activa	2.557.522	2.495.586	2.580.868	1.456.615	1.655.562	1.854.509
Voorraden	16.664.883	13.748.788	10.239.331	6.461.747	2.549.378	-1.428.024
- Onderhanden werk GREX	16.664.883	13.748.788	10.239.331	6.461.747	2.549.378	-1.428.024
Uitzettingen met looptijd < 1 jaar	27.423.833	21.371.758	23.874.802	21.218.172	16.933.081	15.211.902
Liquide middelen	1.016.435	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Overlopende activa	1.798.423	1.798.423	1.798.423	1.798.423	1.798.423	1.798.423
Totaal activa	70.846.537	64.300.732	64.349.715	56.593.221	48.176.965	42.124.516
Passiva						
Eigen vermogen	33.990.975	33.091.239	33.006.722	33.055.022	33.410.942	33.379.467
- Algemene reserve	11.736.644	11.654.269	11.740.851	11.740.851	11.740.851	11.740.851
- Bestemmingsreserve	12.866.495	21.372.825	20.828.829	20.420.304	20.101.928	19.807.330
- Te bestemmen resultaat (boekjaar)	9.387.836	64.145	372.897	456.826	674.295	263.124
- Nog te bestemmen resultaat (cumulatief)	-	-	64.145	437.041	893.867	1.568.162
Vorzieningen	2.874.408	3.231.593	3.365.093	3.560.299	3.788.123	3.767.149
Vaste schulden met looptijd > 1 jaar	29.003.254	23.000.000	23.000.000	15.000.000	6.000.000	-
Vlottende schulden met looptijd < 1 jaar	4.007.334	4.007.334	4.007.334	4.007.334	4.007.334	4.007.334
Overlopende passiva	970.566	970.566	970.566	970.566	970.566	970.566
Totaal passiva	70.846.537	64.300.732	64.349.715	56.593.221	48.176.965	42.124.516

Toelichting geprognosticeerde balans

(Im)materiële vaste activa

Alle (im)materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en eventuele bijkomende kosten), verminderd met de ontvangen subsidies, de direct gerelateerde bijdragen, de jaarlijkse afschrijvingslasten en de afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Ten behoeve van de berekening van het EMU-saldo is hierbij onderscheid gemaakt tussen activa dat reeds is geactiveerd en de nog te activeren en af te schrijven investeringen. De nieuwe investeringen inclusief afschrijvingslasten zijn opgenomen in de investeringsplanning.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor een gedetailleerd overzicht van de meerjarige financiële activa wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

Vorraden

De voorraden bestaan volledig uit opgenomen bouwgronden in exploitatie (onderhanden werk). Deze zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Deze balanspost bestaat voornamelijk uit de uitzetting in 's Rijks schatkist (schatkistbankieren) en de debiteuren. In de geprognosticeerde balans wordt deze balanspost gebruikt als sluitpost voor het in evenwicht brengen van de activa en passiva.

Liquide middelen

Voor de meerjarige balans is uitgegaan van een constante balanspositie in overeenstemming met de balanspositie per 31 december 2017. Indien de balanspost groter is dan het limiet van het schatkistbankieren (€250.000) wordt het overtollig saldo toegevoegd aan de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

Overlopende activa

De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor de meerjarige balans is uitgegaan van een constante balanspositie in overeenstemming met de balanspositie per 31 december 2017.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten. Voor een overzicht van het verloop van reserveposities wordt verwezen naar de staat van reserves. Het geprognosticeerde begrotingsresultaat staat gepresenteerd in het overzicht van de meerjarenbegroting 2019-2022.

Vaste schulden

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de te verwachten aflossingen. Voor een gedetailleerd overzicht van de meerjarige vaste schulden wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor de meerjarige balans is uitgegaan van een constante balanspositie in overeenstemming met de balanspositie per 31 december 2017.

Overlopende passiva

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor de meerjarige balans is uitgegaan van een constante balanspositie in overeenstemming met de balanspositie per 31 december 2017.

Investeringsplanning 2019 – 2022

Investeringsplanning 2019-2022	Jaar van invest.	Invest.-bedrag	Afschr. termijn	Kap.last 2019	Kap.last 2020	Kap.last 2021	Kap.last 2022
Programma 04. Wegen, groen water en verkeer							
Uitwerking convenant vrachtverkeer	2016	20.000	25	800	800	800	800
Voorber. en uitvoering maatregelen GVVP (restant)	2017	15.000	25	600	600	600	600
Vorbereiding en uitvoering maatregelen GVVP	2018	75.000	25	3.000	3.000	3.000	3.000
Ontwikkeling en onderzoek GVVP	2019	25.000	5	-	5.000	5.000	5.000
Vorbereiding en uitvoering maatregelen GVVP	2019	275.000	25	-	11.000	11.000	11.000
Ontwikkeling en onderzoek GVVP	2020	25.000	5	-	-	5.000	5.000
Vorbereiding en uitvoering maatregelen GVVP	2020	275.000	25	-	-	11.000	11.000
Ontwikkeling en onderzoek GVVP	2021	25.000	5	-	-	-	5.000
Vorbereiding en uitvoering maatregelen GVVP	2021	275.000	25	-	-	-	11.000
Ontwikkeling en onderzoek GVVP	2022	25.000	5	-	-	-	-
Vorbereiding en uitvoering maatregelen GVVP18)	2022	275.000	25	-	-	-	-
Totaal verkeersmaatregelen (kostenplaats 91210004)				4.400	20.400	36.400	52.400
Reconstructie wegen (restant)	2017	177.778	40	4.444	4.444	4.444	4.444
Reno. Schapendr. (tussen Eemnesserw.en Capittenw)	2018	115.500	40	2.888	2.888	2.888	2.888
Vorbereiding integrale aanpak Bouwvenen	2018	80.000	40	2.000	2.000	2.000	2.000
Reconstructie wegen (Bouwvenen)	2019	293.400	40	-	7.335	7.335	7.335
Reconstructie wegen	2019	181.730	40	-	4.543	4.543	4.543
Reconstructie wegen Draverspad/Grasplak	2019	190.000	40	-	4.750	4.750	4.750
Reconstructie wegen	2020	181.730	40	-	-	4.543	4.543
Reconstr. wegen (Raadhuisstraat-Tweede Molenweg)	2021	302.000	40	-	-	-	7.550
Reconstructie wegen	2022	181.730	40	-	-	-	-
Totaal wegen, straten en pleinen (kostenplaats 91210000)				9.332	25.960	30.503	38.053
Openb. verl. (Koningsbrt en deel Cap.weg) masten	2018	33.000	40	825	825	825	825
Openb. verl. (Koningsbrt en deel Cap.weg) armaturen	2018	17.000	20	850	850	850	850
Openb. verl. LED verlichting Dorp (armaturen)	2018	200.000	20	10.000	10.000	10.000	10.000
Openbare verlichting (Bouwvenen) masten	2019	67.000	40	-	1.675	1.675	1.675
Openbare verlichting (Bouwvenen) armaturen	2019	33.000	20	-	1.650	1.650	1.650
Totaal openbare verlichting (kostenplaats 91210002)				11.675	15.000	15.000	15.000
Programma 05. Onderwijs							
Uitwerking convenant vrachtverkeer	2019	27.088	10	-	2.709	2.709	2.709
Totaal onderwijs (kostenplaats 91430000)				-	2.709	2.709	2.709
Programma 06. Cultuur en recreatie							
Renovatie speelplaatsen (Bouwvenen)	2019	26.600	10	-	2.660	2.660	2.660
Renovatie speelplaatsen (speelplaats Kauw)	2019	31.120	10	-	3.112	3.112	3.112
Renovatie speelplaatsen (speelplaats Buizerd-Loot)	2020	45.920	10	-	-	4.592	4.592
Renovatie speelplaatsen (speelplaats Booket)	2021	2.800	10	-	-	-	280
Totaal speeltuinen (kostenplaats 91570006)				-	5.772	10.364	10.644

Investeringsplanning 2019-2022	Jaar van invest.	Invest.-bedrag	Afschr. termijn	Kap.last 2019	Kap.last 2020	Kap.last 2021	Kap.last 2022
Programma 08. Volksgezondheid en milieu							
Zonnepanelen openbare gebouwen	2019	25.000	15	-	15.000	15.000	15.000
Totaal milieu (kostenplaats 91740000)				-	15.000	15.000	15.000
Programma 10. Bouwen en wonen							
Systeemmaatregelen/objectmaatregelen (restant)	2017	437.925	40	10.948	10.948	10.948	10.948
Systeemmaatregelen/objectmaatregelen	2017	102.723	40	2.568	2.568	2.568	2.568
Reno. Schap.drift (tussen Eemnesserw.en Capittenw)	2018	59.500	40	1.488	1.488	1.488	1.488
Systeemmaatr./objectmaatregelen (Bouwvenen)	2019	140.000	40	-	3.500	3.500	3.500
Systeemmaatregelen/objectmaatregelen	2019	516.500	40	-	12.913	12.913	12.913
Afkoppelmaatregelen	2019	100.000	40	-	2.500	2.500	2.500
Renovatie: Draverspad / Grasplak	2019	45.000	40	-	1.125	1.125	1.125
Systeemmaatregelen/objectmaatregelen	2020	482.750	40	-	-	12.069	12.069
Afkoppelmaatregelen	2020	100.000	40	-	-	2.500	2.500
Systeemmaatregelen/objectmaatregelen	2021	186.700	40	-	-	-	4.668
Afkoppelmaatregelen	2021	100.000	40	-	-	-	2.500
Systeemmaatregelen/objectmaatregelen	2022	200.000	40	-	-	-	-
Afkoppelmaatregelen	2022	100.000	40	-	-	-	-
Totaal riolering (kostenplaats 91720000)				15.004	35.041	49.610	56.777

NB: omdat er sprake is van een omslagrente van 0% in 2019, is ook voor de jaren 2020 tot en met 2022 dit percentage aangehouden. Daardoor is de rentecomponent van de begrote investeringen steeds € 0. In het bovenstaande overzicht is de rentecomponent daarom weggelaten.

Staat van de reserves

De Algemene Reserve is voor incidentele zaken beschikbaar. Over het algemeen dient deze reserve als een buffer tegen onverwachte risico's. Bij bestemmingsreserves heeft de raad vooraf bepaald voor welke bestemming de reserve in het leven is geroepen. Ze zijn gevormd om ongewenste schommelingen in uitgaven op te vangen of om een bepaalde activiteit c.q. doel te realiseren. Een toelichting op iedere individuele reserve is gegeven in de paragraaf reserves en voorzieningen.

		Begroting 2018	Begroting 2019			Begroting 2020		
Reserves		Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
R.91000	Algemene reserve	11.654.269	86.582	-	11.740.851	-	-	11.740.851
R.91010	Te bestemmen resultaat	64.145	372.897	-	437.041	456.826	-	893.867
Totaal Algemene reserve		11.718.414	459.479	-	12.177.892	456.826	-	12.634.718
R.91020	Reserve volkshuisvesting	4.359.273	-	4.287	4.354.986	-	4.287	4.350.699
R.91022	Reserve Riolering	369.294	-	13.123	356.171	-	18.331	337.840
R.91023	Kapitaallasten school Eemnesserweg	3.401.153	-	141.684	3.259.469	-	141.684	3.117.785
R.91024	Kapitaallasten school Bijvanck	1.304.113	-	65.206	1.238.907	-	65.206	1.173.701
R.91025	Tariefegalisatiereserve Begraafrechten	147.739	-	55.143	92.596	-	55.143	37.453
R.91026	Reserve Sociaal Domein	2.639.674	-	137.971	2.501.703	-	83.874	2.417.829
R.91030	Reserve Preventief Voorveld	196.100	-	40.000	156.100	-	40.000	116.100
R.91032	Reserve moties kadernota 2018	86.582	-	86.582	-	-	-	-
R.91033	Reserve incidentele initiatieven 2018	2.000.000	-	-	2.000.000	-	-	2.000.000
R.91034	Reserve onderzoekskosten Bijvanck	3.500.000	-	-	3.500.000	-	-	3.500.000
R.91035	Fonds verbetering fysieke leefomgeving	3.368.897	-	-	3.368.897	-	-	3.368.897
Totaal Bestemmingsreserves		21.372.825	-	543.996	20.828.829	-	408.525	20.420.304
Totaal reserves		33.091.239	459.479	543.996	33.006.722	456.826	408.525	33.055.022

		Begroting 2020	Begroting 2021			Begroting 2022		
Reserves		Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
R.91000	Algemene reserve	11.740.851	-	-	11.740.851	-	-	11.740.851
R.91010	Te bestemmen resultaat	893.867	674.295	-	1.568.162	263.124	-	1.831.286
Totaal Algemene reserve		12.634.718	674.295	-	13.309.013	263.124	-	13.572.137
R.91020	Reserve volkshuisvesting	4.350.699	-	4.287	4.346.412	-	4.287	4.342.125
R.91022	Reserve Riolering	337.840	20.960	-	358.800	5.707	-	364.507
R.91023	Kapitaallasten school Eemnesserweg	3.117.785	-	141.684	2.976.101	-	141.684	2.834.417
R.91024	Kapitaallasten school Bijvanck	1.173.701	-	65.206	1.108.495	-	65.206	1.043.289
R.91025	Tariefegalisatiereserve Begraafrechten	37.453	-	37.453	-	-	-	-
R.91026	Reserve Sociaal Domein	2.417.829	-	50.706	2.367.123	-	49.129	2.317.995
R.91030	Reserve Preventief Voorveld	116.100	-	40.000	76.100	-	40.000	36.100
R.91032	Reserve moties kadernota 2018	-	-	-	-	-	-	-
R.91033	Reserve incidentele initiatieven 2018	2.000.000	-	-	2.000.000	-	-	2.000.000
R.91034	Reserve onderzoekskosten Bijvanck	3.500.000	-	-	3.500.000	-	-	3.500.000
R.91035	Fonds verbetering fysieke leefomgeving	3.368.897	-	-	3.368.897	-	-	3.368.897
Totaal Bestemmingsreserves		20.420.304	20.960	339.336	20.101.928	5.707	300.306	19.807.330
Totaal reserves		33.055.022	695.255	339.336	33.410.942	268.831	300.306	33.379.467

Staat van de voorzieningen

Een toelichting op iedere individuele voorzieningen is gegeven in de paragraaf reserves en voorzieningen.

		Begroting 2018	Begroting 2019			Begroting 2020		
Voorzieningen		Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
V.91200	Toekomstige pensioenen voorm. wethouders	278.452	1.903	-	280.355	1.912	-	282.267
V.91201	Pensioenen voormalig wethouders	198.523	1.586	15.693	184.416	1.438	15.693	170.161
Voorzieningen met contante waarde berekening		476.975	3.489	15.693	464.771	3.350	15.693	452.428
V.91202	Afkoop onderhoud graven	160.352	-	26.725	133.627	-	26.725	106.902
V.91205	Bodemprestatie	4.800	-	2.400	2.400	-	2.400	-
V.91210	Renovatie woonwagenterrein	170.917	-	-	170.917	-	-	170.917
V.91211	Vervanging bomen Eemnesserweg	24.000	10.000	-	34.000	10.000	-	44.000
V.91300	Onderhoud gemeentelijke gebouwen	280.651	23.814	34.518	269.947	23.814	74.495	219.266
V.91301	Onderhoud peuterspeelzalen & onderwijsgeb.	152.748	51.050	2.874	200.924	51.050	1.052	250.922
Onderhoudsvoorzieningen		793.468	84.864	66.517	811.815	84.864	104.672	792.007
V.91206	Voorziening Precario	1.378.704	268.056	-	1.646.760	268.056	-	1.914.816
V.91207	Voorziening Riolering	207.204	-	-	207.204	-	-	207.204
V.91208	Voorziening Afvalstoffenheffing	375.242	-	140.699	234.543	-	40.699	193.844
Overige voorzieningen		1.961.150	268.056	140.699	2.088.507	268.056	40.699	2.315.864
Totaal voorzieningen		3.231.593	356.409	222.909	3.365.093	356.270	161.064	3.560.299

		Begroting 2020	Begroting 2021			Begroting 2022		
Voorzieningen		Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
V.91200	Toekomstige pensioenen voorm. wethouders	282.267	1.921	-	284.188	1.921	-	286.109
V.91201	Pensioenen voormalig wethouders	170.161	1.288	15.693	155.756	1.288	15.693	141.351
Voorzieningen met contante waarde berekening		452.428	3.209	15.693	439.944	3.209	15.693	427.460
V.91202	Afkoop onderhoud graven	106.902	-	26.725	80.177	-	26.725	53.452
V.91205	Bodemprestatie	-	-	-	-	-	-	-
V.91210	Renovatie woonwagenterrein	170.917	-	-	170.917	-	-	170.917
V.91211	Vervanging bomen Eemnesserweg	44.000	10.000	-	54.000	10.000	-	64.000
V.91300	Onderhoud gemeentelijke gebouwen	219.266	23.814	44.425	198.655	23.814	25.930	196.539
V.91301	Onderhoud peuterspeelzalen & onderwijsgeb.	250.922	51.050	763	301.209	51.050	-	352.259
Onderhoudsvoorzieningen		792.007	84.864	71.913	804.958	84.864	52.655	837.167
V.91206	Voorziening Precario	1.914.816	268.056	-	2.182.872	-	-	2.182.872
V.91207	Voorziening Riolering	207.204	-	-	207.204	-	-	207.204
V.91208	Voorziening Afvalstoffenheffing	193.844	-	40.699	153.145	-	40.699	112.446
Overige voorzieningen		2.315.864	268.056	40.699	2.543.221	-	40.699	2.502.522
Totaal voorzieningen		3.560.299	356.129	128.305	3.788.123	88.073	109.047	3.767.149

EMU-saldo

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art. 19) is de verplichting vastgesteld dat de gemeenten ramingen van het EMU-saldo dienen te verstrekken over het vorig begrotingsjaar (T-1), het actuele begrotingsjaar (T) en het volgende begrotingsjaar (T+1). Daarnaast dient inzicht te worden gegeven in de ontwikkeling van het EMU-saldo voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar.

De begroting van de gemeente Blaricum is opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie. Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. Het EMU-saldo van de gemeente Blaricum komt voor het begrotingsjaar 2019 uit op € 7.388.631. Het betekent dat in EMU-termen de uitgaven € 7.388.631 euro lager zijn dan de inkomsten. Hieronder volgt een overzicht van de berekening van het EMU saldo.

#	Omschrijving	Begr. 2018 v. wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	232.317	84.517	-48.301	-355.919	31.475
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.132.083	1.206.324	1.308.427	1.309.244	1.334.544
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	441.023	356.409	356.270	356.129	88.073
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-3.138.000	-2.176.438	-1.110.400	-891.500	-781.730
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4					
6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord					
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)					
8	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	3.017.000	3.509.457	3.777.584	3.912.369	3.977.402
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties	-132.000	-55.485	-93.640	-60.881	-41.623
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten					
11	Verkoop van effecten:					
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee	nee	nee	nee	nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?					
Berekend EMU-saldo		8.092.423	7.388.631	6.598.020	6.174.204	6.254.847

BIJLAGEN

BIJLAGE I – BEREKENING FINANCIËLE KENGETALLEN

Netto schuldquote		Realisatie 2017	Begr. 2018 v. wijziging	Begroting 2019
A	Een raming van het totaal van de vaste schulden	29.003.254	23.000.000	23.000.000
B	Een raming van het totaal van de netto vlottende schulden.	4.007.334	3.680.000	4.007.334
C	Overlopende passiva	970.566	1.420.000	970.566
D1	Voor de netto schuldquote: Een raming van het totaal van de volgende financiële vaste activa: uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer; uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer; overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.	1.878.157	1.891.046	1.505.751
D2	Voor netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen: Een raming van het totaal van alle financiële activa met uitzondering van de kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en de overige verbonden partijen.	2.557.522	2.915.464	2.580.868
E	Een raming van het totaal de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar.	27.423.833	20.991.073	23.874.802
F	Een raming van het totaal van alle liquide middelen.	1.016.435	780.000	250.000
G	Een raming van het totaal van de overlopende activa.	1.798.423	2.330.000	1.798.423
H	Het geraamde totaal saldo van de baten, bedoeld in artikel 17, onderdeel c, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, exclusief de mutaties reserves.	41.158.373	28.775.674	30.554.521
Netto schuldquote ((+A+B+C-D1-E-F-G)/H)		4,5%	7,3%	1,8%
Netto schuldquote gecorr. voor alle leningen ((+A+B+C-D2-E-F-G)/H)		2,9%	3,8%	-1,7%

Solvabiliteit		Realisatie 2017	Begr. 2018 v. wijziging	Begroting 2019
A	Een raming van het totale eigen vermogen.	33.990.976	22.954.000	33.006.722
B	Een raming van het totaal van het totaal van de passiva.	70.846.537	54.533.001	64.349.715
Solvabiliteitsratio (A/B)		48,0%	42,1%	51,3%

Grondexploitatie		Realisatie 2017	Begr. 2018 v. wijziging	Begroting 2019
A	Een raming van het totaal van de activa van de 'niet in exploitatie genomen bouwgronden'	-	-	-
B	Een raming van het totaal van de activa van de 'bouwgronden in exploitatie'.	16.664.883	3.746.000	10.239.331
C	Het geraamde totaal van de baten, bedoeld in artikel 17, onderdeel c, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, exclusief de mutaties reserves.	41.158.373	28.775.674	30.554.521
Grondexploitatie ((A+B)/C)		40,5%	13,0%	33,5%

Structurele exploitatieruimte		Realisatie 2017	Begr. 2018 v. wijziging	Begroting 2019
A	Structurele lasten = (geraamde totaal van de lasten, bedoeld in artikel 17, onderdeel c, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten minus het geraamde totaal van de incidentele lasten per programma, bedoeld in artikel 19, onderdeel c, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten)	31.763.046	232.317	30.201.764
B	Structurele baten = (geraamde totaal van de baten, bedoeld in artikel 17, onderdeel c, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten minus het geraamde totaal van de incidentele baten per programma, bedoeld in artikel 19, onderdeel c, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten)	32.206.835	479.374	30.414.521
C	Het beoogde totaal van de structurele toevoegingen aan de reserves voor het overzicht, bedoeld in artikel 19, onderdeel d, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.	122.606	112.000	-
D	Het totaal van de structurele onttrekkingen aan de reserves voor het overzicht, bedoeld in artikel 28, onderdeel d, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.	94.361	355.933	319.443
E	Het geraamde totaal saldo van de baten, bedoeld in artikel 17, onderdeel c, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, exclusief de mutaties reserves.	41.158.373	28.775.674	30.554.521
Structurele exploitatieruimte (((B-A)+(D-C))/E)		1,0%	1,7%	1,7%

Belastingcapaciteit		Realisatie 2017	Begr. 2018 v. wijziging	Begroting 2019
A	OZB-lasten gezin	698	627	628
B	Rioolheffing gezin	205	205	207
C	Afvalstoffenheffing gezin	278	278	278
D	Evt. heffingskorting voor een gezin	1,51	-3,63	3,88
E	Totale woonlasten gezin	1179	1.106	1.117
F	Woonlasten gem. gezin landelijk jaar t-1	723	723	721
Belastingcapaciteit (E/F)		163,1%	152,9%	154,9%

BIJLAGE II – RENTERISICO

Berekening renterisico op de vaste schuld

Op deze staat dient eenmaal per jaar over het voorgaande jaar het renterisico op de vaste schuld te worden gerapporteerd. Het gaat hierbij om het renterisico van het gehele openbaar lichaam, inclusief bedrijven en andere takken van dienst. Deze staat wordt jaarlijks als onderdeel van de financieringsparagraaf bij het jaarverslag naar de toezichthouder verzonden.

Voor Blaricum is met ingang van 2019 nog sprake van een financieringsoverschot. Dit overschot is gesteld bij het Rijk (Schatkistbankieren). Op basis van de meerjarige balans is er geen aanleiding om nieuwe langdurende leningen aan te trekken.

Voor de uitoefening van de reguliere taken zijn er voldoende liquiditeiten aanwezig. Voor de grondexploitatie Blaricummermeent bestaat er een financieringsbehoefte tot eind 2021. Daarna ontstaat er een zogenaamde negatieve boekwaarde (de opbrengsten overtreffen de lasten). Voor dit project is een aantal leningen aangetrokken en eind 2014 is een deel nog tegen gunstige renten gefinancierd. De leningen hebben een wisselende looptijd en dekken samen de financieringsbehoefte tot 2022 af.

Bedragen x € 1.000	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
(1a) Renteherziening op vaste schuld o/g	-	-	-	-
(1b) Renteherziening op vaste schuld u/g	-	-	-	-
(2) Renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	-	-	-	-
(3a) Nieuw aangetrokken vaste schuld	-	-	-	-
(3b) Nieuw uitgezette lange leningen	-	-	-	-
(4) Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	-	-	-	-
(5) Betaalde aflossingen	-	8.000	9.000	6.000
(6) Herfinanciering (laagste van 4 en 5, minimaal 0)	-	-	-	-
(7) Renterisico op de vaste schuld (2+6)	-	-	-	-
(8) Renterisiconorm, 20% van begrotingstotaal:	6.128	6.126	6.092	6.042
(9a) Ruimte onder renterisiconorm (8-7)	6.128	6.126	6.092	6.042
(9b) Overschrijding renterisiconorm (7-8)	-	-	-	-
Berekening renterisiconorm				
(10) Begrotingstotaal	30.639	30.628	30.460	30.210
(11) Het bij ministerie beschikking vastg. percentage	20%	20%	20%	20%
(12) Renterisiconorm: (10) * (11)	6.128	6.126	6.092	6.042

BIJLAGE III – TOELICHTING ALGEMENE UITKERING

Algemeen

Op gebied van de algemene uitkering hebben zich grote wijzigingen voorgedaan. Als gevolg van het nieuwe regeerakkoord is in maart 2018 een extra circulaire over het gemeentefonds verspreid. De mutaties hiervan zijn in de kadernota 2019 verwerkt.

Daarna is nog een aantal maatregelen genomen in de meicirculaire van 2018.

De belangrijkste wijzigingen uit de meicirculaire 2018 zijn:

- Accresontwikkeling en aanpassingen btw compensatiefonds
- Verschuivingen in de maatstaven die de uitkeringsbasis bepalen
- Overheveling van de integratie-uitkering sociaal domein naar de algemene uitkering per 2019

De uitkering gemeentefonds, die in de begroting 2019-2022 wordt opgenomen, is gebaseerd op de meicirculaire 2018. Voor de gemeente Blaricum is het beeld als volgt:

Gemeentefonds begroting 2019 t.o.v. Kadernota 2019	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Uitkering gemeentefonds	9.631.586	9.769.563	9.890.414	9.971.322
Sociaal Domein	380.852	367.442	359.804	342.814
Te ontvangen compensatie btw-fonds	146.300	184.100	205.800	243.600
TOTAAL	10.158.738	10.321.105	10.456.018	10.557.736
Opgenomen in kadernota 2019	9.389.699	9.555.456	9.683.381	9.852.971
VOORDEEL T.O.V. KADERNOTA 2019	769.039	765.649	772.637	704.765

Uitgangspunten berekening (meerjaren)begroting 2019-2022

Voor de berekening van de algemene uitkering is uitgegaan van de cijfers van het CBS voor het aantal huishoudens, het aantal woningen en het aantal eenpersoonshuishoudens. Voor het aantal inwoners is uitgegaan van de opgave van burgerzaken. Voor de waarden van de woningen en niet-woningen is uitgegaan van de voorlopige cijfers, die geleverd zijn aan het CBS. Voor de overige maatstaven is aangesloten op de laatste betaalspecificatie (juni 2018).

Gebruik wordt gemaakt van de applicatie PAUW als ondersteuning voor de berekening van de algemene uitkering. Ook voor de berekening van het deel van de re-integratieuitkeringen Sociaal domein dat is opgenomen in de algemene uitkering, hebben we gebruik gemaakt van de berekening van PAUW. Voor de berekening van de algemene uitkering is evenals vorig jaar uitgegaan van de uitkeringsfactor in constante prijzen; dat wil zeggen gecorrigeerd met het inflatiepercentage.

Voor de terugbetaling van het overschot in het btw-compensatiefonds begroten we de bedragen conform de bedragen die opgenomen waren in de maartcirculaire. Echter, we nemen een iets lager deel op dan is onttrokken, namelijk 70% ervan. Reden is dat we verwachten dat deze teruggave lager wordt als gevolg van de groei van de economie en de stijgende uitgaven door gemeenten.

Opbouw kadernota

De kadernota 2019-2022 is gebaseerd op de meerjarenschijf van de begroting 2018, rekening houdend met de effecten van de decembercirculaire 2017 en de maartcirculaire 2018. De cijfers van de kadernota 2019-2022 zien er als volgt uit:

Gemeentefonds in kadernota 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Algemene uitkering	7.219.061	7.395.474	7.523.203	7.694.945
Sociaal Domein	2.170.638	2.159.982	2.160.178	2.158.026
TOTAAL	9.389.699	9.555.456	9.683.381	9.852.971

Meicirculaire 2017

Landelijk gezien is de meicirculaire een behoorlijke tegenvaller voor gemeenten. De geboekte 'winst' bij de maartcirculaire is twee maanden later voor een deel verdampt. Voor de gemeente Blaricum worden de negatieve effecten onder de streep echter opgeheven door ontwikkeling van de wijk Blaricummermeent. De nieuwbouw zorgt voor hogere inwonersaantallen en een groeiende woningvoorraad. Dit levert extra geld op uit het Gemeentefonds. Dit gaat hand-in-hand met loon- en prijsbijstellingen voor het Sociaal Domein.

Onderstaand worden de verschillen toegelicht in afzonderlijke paragrafen "algemene uitkering" en "Sociaal Domein". Het deel "Sociaal Domein" wordt apart in beeld gebracht omdat resultaten in dit deel verrekend worden met het financieel kader van het programma Sociaal Domein.

Eén van de mutaties is de overbrenging van de middelen uit de voormalige integratie-uitkering Sociaal Domein naar de algemene uitkering. Hierdoor ontstaat een vertekening van de daadwerkelijke inhoudelijke mutaties. Om die reden wordt dit deel van de algemene uitkering (voormalig opgenomen in integratie-uitkering Sociaal Domein) voor de analyse nog overgebracht naar het deel Sociaal Domein. Uit het deel van de algemene uitkering wordt deze geëlimineerd.

A . Algemene uitkering

De algemene uitkering op basis van de meicirculaire 2018 ziet er als volgt uit:

Algemene uitkering begroting 2019 t.o.v. Kadernota 2019	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Algemene uitkering	9.631.586	9.769.563	9.890.414	9.971.322
Te ontvangen compensatie btw-fonds	146.300	184.100	205.800	243.600
Deel voorheen integratie-uitkering decentralisaties	-2.134.298	-2.134.298	-2.134.298	-2.134.298
TOTAAL	7.643.588	7.819.365	7.961.917	8.080.624
Opgenomen in kadernota 2018	7.219.061	7.395.474	7.523.203	7.694.945
VOORDEEL T.O.V. KADERNOTA 2018	424.527	423.891	438.714	385.679

Dit verschil is als volgt te duiden:

Verschillen meicirculaire 2018 met kadernota 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Nominale verschillen	251.053	365.342	465.169	548.517
Accresontwikkeling	-22.823	-91.335	-137.263	-251.404
Toevoeging op basis van WOZ-waardes	129.765	122.157	122.157	122.157
Uitname btw	-209.000	-263.000	-294.000	-348.000
Toevoegen voorschot btw 100%	146.300	184.100	205.800	243.600
Verplaatsten doeluitkeringen naar Sociaal Domein	-61.252	-61.252	-61.252	-61.252
Diverse overige verschillen	119.001	52.375	-12.927	-73.345
Stelpost kadernota uitgaven	71.483	115.505	151.029	205.407
TOTAAL	424.527	423.891	438.713	385.679

Nominale ontwikkeling en uitkeringsbasis

De berekening van de algemene uitkering in constante prijzen leidt tot een aanpassing van de uitkeringsfactor. Het verschil tussen de uitkeringsfactor in constante prijzen uit de septembercirculaire 2017 en de meicirculaire 2018, is het effect van de nominale ontwikkeling. De ontwikkeling van de uitkeringsbasis betreft de landelijke mutaties van inwoners, woonruimten, uitkeringsgerechtigden, WOZ-waarden etc. Deze mutaties worden verrekend met de uitkeringsfactor. In de meicirculaire zijn ten opzichte van de maartcirculaire geen hoeveelheidsverschillen.

Accresontwikkeling

Wijzigingen in de rijksuitgaven hebben direct invloed op de omvang van het Gemeentefonds, het accres. Via het accres wordt de 'trap-op-trap-a'-systematiek inzichtelijk. De nieuwe accresstanden zijn negatief bijgesteld door lager uitvallende ramingen voor loon- en prijsontwikkeling van het CEP.

Mutaties in maatstaven en rekentarieven WOZ

Veroorzaakt door een kleine aanpassing in de rekentarieven van het Rijk, plus stijgende woningaantallen.

Uitname btw en toevoegen voorschot btw

Het btw-compensatiefonds wordt onttrokken aan de middelen voor de algemene uitkering. Dit fonds wordt echter structureel niet volledig gebruikt. Daarom wordt jaarlijks achteraf aan de gemeenten het ongebruikte deel teruggegeven. Voorheen zat het te verwachten deel van de teruggave opgenomen in de voorschotten van het gemeentefonds. Met ingang van de meicirculaire wordt dit deel pas aan het einde van het jaar berekend en bevoorschot. Omdat dit voorschot echter wel te verwachten is, hebben we het toch toegevoegd aan het budget van de algemene uitkering, zij het met een lager percentage (70%).

Verplaatsten Doeluitkeringen naar Sociaal Domein

Voorheen waren alléén de integratie-uitkeringen van de 3 decentralisaties opgenomen in de begroting onder de noemer "Rijksbijdrage Sociaal Domein". Een aantal doeluitkeringen had echter wel betrekking op het Sociaal Domein. Omdat de lasten van deze doeluitkeringen ook terecht komen of zijn gekomen in het programma Sociaal Domein maken we deze doeluitkeringen met ingang van 2019 ook zichtbaar onder "Rijksbijdrage Sociaal domein". Dit betreft de uitkeringen "Armoede bestrijden Kinderen" en "Brede impuls combinatiefuncties"

B. Sociaal Domein

De nieuwe budgetten van Blaricum voor het Sociaal Domein zijn voor de jaren 2019 en verder met ingang van de meicirculaire opgenomen in de algemene uitkering. Ter wille van de inzichtelijkheid met betrekking tot de budgetten voor het sociaal domein, hebben we in onderstaande analyse van het deel Sociaal Domein dit deel toch nog meegenomen. Naast dit deel blijft een aantal specifieke uitkeringen in het Sociaal Domein apart zichtbaar.

Verschillen meicirculaire 2018 met kadernota 2018 Wat betreft deel Sociaal Domein in gemeentefonds	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
In algemene uitkering opgenomen bedragen t.b.v. fin. kader SD:				
<i>Verhoging Wmo 2007</i>	47.954			
<i>Wmo 2015</i>	1.023.070			
<i>Jeugd</i>	985.477			
<i>Participatie</i>	32.355			
<i>suppletierегeling sociaal domein + nominale verschillen</i>	45.442			
Subtotaal deel Sociaal Domein in Algemene uitkering:	2.134.298	2.134.298	2.134.298	2.134.298
Afgeboekte 'oude' integratie-uitkeringen:	-2.170.638	-2.159.982	-2.160.178	-2.158.026
Voogdij/18+ (IU)	141.256	141.256	141.256	141.256
Participatie (IU)	171.497	158.087	157.296	140.306
Subtotaal 'oude' integratieuitkeringen Decentralisaties	276.413	273.659	272.672	257.834
Doeluitkeringen (voorheen bij Alg. Uitkering):				
<i>Doeluitkering Armoedebestrijding kinderen</i>	35.997	35.997	35.997	35.997
<i>Doeluitkering Brede impuls combinatiefuncties</i>	25.255	25.255	25.255	25.255
Subtotaal verplaatste doeluitkeringen	61.252	61.252	61.252	61.252
Doeluitkering Schulden en Armoede	6.847	6.847	-	-
TOTAAL verschil Sociaal Domein	344.512	341.758	333.924	319.086

Deel sociaal domein in de algemene uitkering

In principe is met ingang van 2019 het overgebrachte deel van de integratie-uitkeringen decentralisaties Sociaal Domein niet meer te onderscheiden van de overige onderdelen van de algemene uitkering. Met behulp van adviesbureau PAUW is nog berekend welk deel van de algemene uitkering afkomstig is van de voormalige integratie-uitkeringen Sociaal Domein.

Dit heeft nog twee functies:

1. Hierdoor kan de mutatie van het onderdeel Sociaal Domein in beeld worden gebracht. Dit heeft consequenties voor het financieel kader Sociaal Domein. Immers, mutaties in de integratie-uitkering Sociaal Domein leiden tot dezelfde mutatie in het programmabudget Sociaal domein.
2. Analyse van de verschillen van de meicirculaire 2018 ten opzichte van de maartcirculaire 2018 is hierdoor mogelijk.

Voor volgende circulaire is de mutatie van dit omgezette deel in de algemene uitkering niet meer te bepalen.

De volgende onderdelen blijven nog wel apart zichtbaar als “Rijksbijdrage Sociaal domein”:

Gemeentefonds, deel Sociaal Domein	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
260 Participatie (IU)	171.497	158.087	157.296	140.306
261 Voogdij/18+ (IU)	141.256	141.256	141.256	141.256
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	35.997	35.997	35.997	35.997
262 Schulden en armoede (DU)	6.847	6.847	-	-
71 Brede impuls combinatiefuncties/ buurtsportcoaches (DU)	25.255	25.255	25.255	25.255
TOTAAL IU/DU Sociaal Domein	380.852	367.442	359.804	342.814

Analyse van verschillen

Aan de hand van de herrekenende bedragen zijn de volgende mutaties te herleiden.

Verschillen gespecificeerd	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Wmo 2017	-1.952	-1.952	-1.952	-1.952
Jeugdzorg	220.413	214.726	208.427	208.427
Participatiewet	-35.444	-32.511	-27.199	-42.037
Wmo 2007 + overig niet toe te delen binnen alg. uitkering	93.396	93.396	93.396	93.396
TOTAAL verschillen meicirc.'18 t.o.v. kadernota	276.413	273.659	272.672	257.834

Integrale budgetverhoging Sociaal domein.

Deze mutaties leiden tot een verhoging van het financieel kader van het programma Sociaal Domein. Daarbij wordt geen specifiek onderscheid gemaakt tussen de verschillende beleidsterreinen.

Afschaffen koppeling aan inkomen van eigen bijdrage Wmo

Het kabinet is voornemens de koppeling van het eigen risico aan het inkomen af te schaffen. Iedereen krijgt met hetzelfde bedrag aan eigen bijdrage te maken dat gelijk is aan de huidige minimale eigen bijdrage. Als gevolg hiervan wordt een daling van de hoogte van de eigen bijdrage verwacht en een toename van de zorgkosten.

Hoewel de tweede kamer hierover in september 2018 nog een besluit moet nemen, is compensatie hiervan al wel opgenomen in de hoogte van het deel sociaal domein in de algemene uitkering. Ter compensatie daarvan is ook het budget voor Wmo 2007 verhoogd. Deze verhoging is ook ten gunste gekomen aan het budget van het programma sociaal domein.

Risicoparagraaf

Verwachte lastenstijging

Het rijk verwacht bijdragen van gemeenten in de aanpak van een aantal grote maatschappelijke opgaven, waaronder het klimaat. De VNG heeft toegezegd een percentage van de stijging van het accres te besteden aan het Interbestuurlijk-programma (IBP). In de begroting van Blaricum zijn hiervoor beperkt specifieke middelen benoemd (€ 45.000 voor de Regio voor wensen energie/omgevingsbeeld).

BIJLAGE IV – BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD (TAAKVELD)

Taakveld overzicht		Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging	Begroting 2019		Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Taakveld:		Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo
0.1	Bestuur	755.042	773.180	-	788.200	788.200	808.060	782.920
0.2	Burgerzaken	168.414	232.232	-181.300	468.788	287.488	222.288	249.588
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	98.134	87.383	-29.500	177.008	147.508	147.508	147.508
0.4	Overhead	3.620.092	3.893.421	-	3.707.977	3.707.977	3.684.748	3.677.748
0.5	Treasury	-62.381	-48.850	-82.852	14.600	-68.252	-45.432	-29.944
0.61	OZB woningen	-3.175.347	-3.285.073	-3.469.181	166.594	-3.302.586	-3.302.586	-3.302.586
0.62	OZB niet-woningen	-717.962	-834.220	-843.546	41.736	-801.809	-801.809	-801.809
0.64	Belastingen overig	-1.304.497	-495.809	-765.875	271.866	-494.009	-494.009	943
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-8.391.828	-8.975.716	-10.158.738	-	-10.158.738	-10.321.105	-10.456.018
0.8	Overige baten en lasten	77.702	179.000	-	179.000	179.000	179.000	179.000
0.10	Mutatie reserves	-604.243	-913.018	-543.996	86.582	-457.414	-408.525	-318.376
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	9.387.836	64.145	-	372.897	372.897	456.826	674.295
0.0	Bestuur en ondersteuning	-149.038	-9.323.326	-16.074.987	6.275.247	-9.799.740	-9.875.037	-9.691.684
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	859.528	912.624	-	933.561	933.561	933.561	933.561
1.2	Openbare orde en veiligheid	203.338	362.028	-23.000	406.226	383.226	377.985	369.597
1.0	Veiligheid	1.062.865	1.274.651	-23.000	1.339.787	1.316.787	1.311.546	1.303.158
2.1	Verkeer en vervoer	963.139	1.357.442	-48.189	1.359.655	1.311.466	1.330.886	1.304.089
2.2	Parkeren	81.519	53.889	-	51.451	51.451	51.451	51.451
2.5	Openbaar vervoer	3.354	1.633	-	1.633	1.633	1.633	1.633
2.0	Verkeer, vervoer en waterstaat	1.048.012	1.412.964	-48.189	1.412.739	1.364.550	1.383.971	1.357.173
3.1	Economische ontwikkeling	3.360	2.950	-	12.922	12.922	12.922	12.922
3.4	Economische promotie	-23.789	-13.650	-37.000	26.850	-10.150	-10.150	-10.150
3.0	Economie	-20.429	-10.700	-37.000	39.772	2.772	2.772	2.772

Taakveld overzicht		Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging			Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Taakveld:		Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
4.1	Openbaar basisonderwijs	10.262	20.461	-	20.461	20.461	20.461	20.461	20.461
4.2	Onderwijshuisvesting	508.429	462.673	-21.000	535.413	514.413	514.413	514.413	514.413
4.3	Onderwijsbeleid leerlingenzaken	96.847	240.330	-110.521	221.468	110.947	136.456	137.656	136.456
4.0	Onderwijs	615.538	723.464	-131.521	777.342	645.821	671.330	672.530	671.330
5.1	Sportbeleid en activering	87.575	132.369	-	132.719	132.719	132.719	132.719	132.719
5.2	Sportaccommodaties	193.241	79.390	-18.708	54.586	35.878	35.878	35.564	32.545
5.3	Cultuur presentatie, -productie en - participatie	41.711	177.798	-	66.162	66.162	66.162	66.162	66.162
5.4	Musea	4.552	4.552	-	4.552	4.552	4.552	4.552	4.552
5.5	Cultureel erfgoed	8.788	16.945	-2.000	33.140	31.140	31.140	31.140	31.140
5.6	Media	119.187	122.758	-	126.306	126.306	126.306	126.306	126.306
5.7	Openbaar groen	1.118.737	1.431.363	-11.000	1.370.920	1.359.920	1.372.899	1.308.429	1.323.709
5.0	Sport, cultuur en recreatie	1.573.790	1.965.174	-31.708	1.788.385	1.756.677	1.769.656	1.704.872	1.717.133
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	710.481	1.037.468	-95.011	1.056.466	961.455	958.865	958.865	958.865
6.2	Wijkteams	707.080	718.201	-	933.462	933.462	843.462	833.462	833.462
6.3	Inkomensregelingen	609.262	587.399	-1.562.930	2.179.096	616.166	631.843	591.800	591.800
6.4	Begeleide participatie	161.863	195.738	-	161.330	161.330	146.733	145.569	127.002
6.5	Arbeidsparticipatie	84.108	99.231	-	174.888	174.888	188.088	188.088	188.088
6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	-41.956	-91.000	-90.000	101.000	11.000	16.600	21.400	21.400
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	1.016.593	930.465	-	1.014.592	1.014.592	1.019.392	1.024.992	1.024.992
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	778.415	759.900	-	1.003.592	1.003.592	1.003.592	1.003.592	1.003.592
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	11.100	-	104.500	104.500	104.500	104.500	104.500
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	205.359	185.594	-30.000	123.122	93.122	93.122	93.122	93.122
6.0	Sociaal domein	4.231.204	4.434.096	-1.777.941	6.852.048	5.074.107	5.006.197	4.965.390	4.946.823
7.1	Volksgezondheid	340.554	403.051	-	422.208	422.208	422.208	422.208	422.208
7.2	Riolering	-476.560	-428.973	-1.108.895	649.870	-459.025	-453.825	-487.601	-475.720

Taakveld overzicht		Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging			Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Taakveld:		Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
7.3	Afval	-212.511	-118.189	-1.192.465	951.989	-240.476	-240.476	-240.476	-240.476
7.4	Milieubeheer	57.403	67.317	-	155.518	155.518	170.518	170.518	150.518
7.5	Begraafplaatsen	-136.584	-40.848	-226.121	168.378	-57.743	-57.743	-57.743	-57.743
7.0	Volksgezondheid en milieu	-427.698	-117.643	-2.527.481	2.347.963	-179.519	-159.318	-193.095	-201.214
8.1	Ruimtelijke ordening	92.236	153.804	-9.000	201.925	192.925	222.925	162.925	162.925
8.2	Grondexploitatie	-7.684.667	-	-9.432.616	9.432.616	-	-	-	-
8.3	Wonen en bouwen	-341.814	-512.485	-1.005.073	630.693	-374.380	-334.041	-284.041	-284.041
8.0	Volkshuisv., ruimtelijke ord. en stedelijke vernieuwing	-7.934.244	-358.681	-10.446.689	10.265.234	-181.455	-111.116	-121.116	-121.116
Totaal resultaat taakvelden		-	-	-31.098.516	31.098.516	-	-	-	-

BIJLAGE V – BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD (PROGRAMMA)

Taakvelden per programma		Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging			Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Taakveld:		Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
0.1	Bestuur	755.042	773.180	-	788.200	788.200	808.060	782.920	767.920
Totaal programma 1. Bestuurszaken		755.042	773.180	-	788.200	788.200	808.060	782.920	767.920
0.2	Burgerzaken	168.414	232.232	-181.300	468.788	287.488	222.288	249.588	249.588
Totaal programma 2. Burgerzaken		168.414	232.232	-181.300	468.788	287.488	222.288	249.588	249.588
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	859.528	912.624	-	933.561	933.561	933.561	933.561	933.561
1.2	Openbare orde en veiligheid	203.338	362.028	-23.000	406.226	383.226	377.985	369.597	369.597
Totaal programma 3. Openbare orde en veiligheid		1.062.865	1.274.651	-23.000	1.339.787	1.316.787	1.311.546	1.303.158	1.303.158
2.1	Verkeer en vervoer	963.139	1.357.442	-48.189	1.359.655	1.311.466	1.330.886	1.304.089	1.324.961
2.2	Parkeren	81.519	53.889	-	51.451	51.451	51.451	51.451	51.451
2.5	Openbaar vervoer	3.354	1.633	-	1.633	1.633	1.633	1.633	1.633
5.7	Openbaar groen	897.069	1.168.970	-10.000	1.086.296	1.076.296	1.091.296	1.022.234	1.037.234
Totaal programma 4. Wegen, groen, water en verkeer		1.945.081	2.581.934	-58.189	2.499.035	2.440.846	2.475.267	2.379.407	2.415.280
4.1	Openbaar basisonderwijs	10.262	20.461	-	20.461	20.461	20.461	20.461	20.461
4.2	Onderwijshuisvesting	508.429	462.673	-21.000	535.413	514.413	514.413	514.413	514.413
4.3	Onderwijsbeleid leerlingenzaken	96.847	240.330	-110.521	221.468	110.947	136.456	137.656	136.456
Totaal programma 5. Onderwijs		615.538	723.464	-131.521	777.342	645.821	671.330	672.530	671.330
5.1	Sportbeleid en activering	87.575	132.369	-	132.719	132.719	132.719	132.719	132.719
5.2	Sportaccommodaties	193.241	79.390	-18.708	54.586	35.878	35.878	35.564	32.545
5.3	Cultuur presentatie, -productie en - participatie	41.711	177.798	-	66.162	66.162	66.162	66.162	66.162
5.4	Musea	4.552	4.552	-	4.552	4.552	4.552	4.552	4.552
5.5	Cultureel erfgoed	8.788	16.945	-2.000	33.140	31.140	31.140	31.140	31.140
5.6	Media	119.187	122.758	-	126.306	126.306	126.306	126.306	126.306

Taakvelden per programma		Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging			Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Taakveld:		Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
5.7	Openbaar groen	221.668	262.392	-1.000	284.624	283.624	281.603	286.195	286.475
Totaal programma 6. Cultuur, sport en recreatie		676.721	796.204	-21.708	702.089	680.381	678.360	682.638	679.899
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	710.481	1.037.468	-95.011	1.056.466	961.455	958.865	958.865	958.865
6.2	Wijkteams	707.080	718.201	-	933.462	933.462	843.462	833.462	833.462
6.3	Inkomensregelingen	609.262	587.399	-1.562.930	2.179.096	616.166	631.843	591.800	591.800
6.4	Begeleide participatie	161.863	195.738	-	161.330	161.330	146.733	145.569	127.002
6.5	Arbeidsparticipatie	84.108	99.231	-	174.888	174.888	188.088	188.088	188.088
6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	-41.956	-91.000	-90.000	101.000	11.000	16.600	21.400	21.400
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	1.016.593	930.465	-	1.014.592	1.014.592	1.019.392	1.024.992	1.024.992
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	778.415	759.900	-	1.003.592	1.003.592	1.003.592	1.003.592	1.003.592
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	11.100	-	104.500	104.500	104.500	104.500	104.500
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	205.359	185.594	-30.000	123.122	93.122	93.122	93.122	93.122
7.1	Volksgezondheid	340.554	403.051	-	422.208	422.208	422.208	422.208	422.208
Totaal programma 7. Sociaal Domein		4.571.757	4.837.147	-1.777.941	7.274.256	5.496.315	5.428.405	5.387.598	5.369.031
7.4	Milieubeheer	57.403	67.317	-	155.518	155.518	170.518	170.518	150.518
7.5	Begraafplaatsen	-136.584	-40.848	-226.121	168.378	-57.743	-57.743	-57.743	-57.743
Totaal programma 8. Milieu en duurzaamheid		-79.181	26.469	-226.121	323.896	97.775	112.775	112.775	92.775
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	98.134	87.383	-29.500	177.008	147.508	147.508	147.508	147.508
7.2	Riolering	-476.560	-428.973	-1.108.895	649.870	-459.025	-453.825	-487.601	-475.720
7.3	Afval	-212.511	-118.189	-1.192.465	951.989	-240.476	-240.476	-240.476	-240.476
8.1	Ruimtelijke ordening	92.236	153.804	-9.000	201.925	192.925	222.925	162.925	162.925
8.3	Wonen en bouwen	-341.814	-512.485	-1.005.073	630.693	-374.380	-334.041	-284.041	-284.041
Totaal programma 9. Bouwen en wonen		-840.514	-818.461	-3.344.934	2.611.485	-733.449	-657.909	-701.686	-689.805
3.1	Economische ontwikkeling	3.360	2.950	-	12.922	12.922	12.922	12.922	12.922
3.4	Economische promotie	-23.789	-13.650	-37.000	26.850	-10.150	-10.150	-10.150	-10.150

Taakvelden per programma		Realisatie 2017	Begr. 2018 na wijziging			Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Taakveld:		Saldo	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
8.2	Grondexploitatie	-7.684.667	-	-9.432.616	9.432.616	-	-	-	-
Totaal programma 10. Grondexploitatie, dorpsver, economie		-7.705.096	-10.700	-9.469.616	9.472.388	2.772	2.772	2.772	2.772
0.5	Treasury	-62.381	-48.850	-82.852	14.600	-68.252	-45.432	-29.944	-31.804
0.61	OZB woningen	-3.175.347	-3.285.073	-3.469.181	166.594	-3.302.586	-3.302.586	-3.302.586	-3.299.720
0.62	OZB niet-woningen	-717.962	-834.220	-843.546	41.736	-801.809	-801.809	-801.809	-801.809
0.64	Belastingen overig	-1.304.497	-495.809	-765.875	271.866	-494.009	-494.009	-494.009	943
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-8.391.828	-8.975.716	-10.158.738	-	-10.158.738	-10.321.105	-10.456.018	-10.557.736
0.8	Overige baten en lasten	77.702	-	-	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	9.387.836	64.145	-	372.897	372.897	456.826	674.295	263.124
Totaal Algemene dekkingsmiddelen		-4.186.477	-13.575.524	-15.320.191	1.017.692	-14.302.499	-14.358.116	-14.260.073	-14.277.003
0.4	Overhead	3.620.092	3.893.421	-	3.707.977	3.707.977	3.684.748	3.677.748	3.680.654
Totaal Overhead		3.620.092	3.893.421	-	3.707.977	3.707.977	3.684.748	3.677.748	3.680.654
0.8	Overige baten en lasten	-	179.000	-	29.000	29.000	29.000	29.000	29.000
Totaal Onvoorzien		-	179.000	-	29.000	29.000	29.000	29.000	29.000
0.10	Mutatie reserves	-604.243	-913.018	-543.996	86.582	-457.414	-408.525	-318.376	-294.599
Totaal Mutatie reserves		-604.243	-913.018	-543.996	86.582	-457.414	-408.525	-318.376	-294.599
Totaal resultaat taakvelden		-	-	-31.098.516	31.098.516	-	-	-	-